ETRUS
DE
CARDUO
SANCTO

1669

Hic Status et Hominis, quem summa potentia multis
tristibus expositum casibus esse jubet:
Altamen affulget Clementia cœlica rursus,
quæ grato miserum recreat auxilio

N.Häublein f. Lipsiæ

CARDUUS SANCTUS.

شوك مبارك

ASYLUM LANGVENTIUM,

Seu

CARDUUS SANCTUS,

vulgò

BENEDICTUS,

Medicina Patrumfamilias polychreſta, verusque pauperum theſaurus,

Ad normam & formam

ACADEMIÆ

NATURÆ CURIOSORUM

ELABORATUS

à

GEORGIO CHRISTOPH. PETRI,

D. Medicô Electoral. Moguntino, Facultatis Medicæ in perantiquo ad Hieram Lyceo Aſſeſſore.

Annô ἀπὸ τῆς ἐνσαρκώσεως τοῦ ΛΟΓΟΥ *M.DC.LXIX.*

Senec. in Troad.

Miſer occupet præſidia, ſecurus legat.

JENÆ

Impenſis VITI JACOBI TRESCHERI, Bibliopolæ Uratislavienſis,

Typis JOHANNIS NISI.

REVERENDISSIMO. AC. SERENISSIMO.
PRINCIPI. AC. DOMINO.

DN. JOHANNI. PHILIPPO.
S.R.I. PER. GERMANIAM. ARCHI-
CANCELLARIO. ET. PRINCIPI.
ELECTORI.
SACRÆ. SEDIS. MOGUNTINÆ.
ARCHIEPISCOPO.
HERBIPOLENSIS. ET. WORMATIENSIS. EPI-
SCOPATUUM. PRÆSULI. DUCI.
FRANCONIÆ.
PACIFICO. FELICI. MAGNANIMO.
PATRIÆ. PATRI.
DOMINO. SUO.
CLEMENTISSIMO.
CUM.
HUMILIMA. DEVOTIONE. SALUTEM!

HErbam porrigo, Elector Serenisſime, exemplô priſcorum, qui olim paſtoralibus in ludis curſu ſuperati, ex eôdem ſtatim loco evulsâ Victorem coronabant herbâ, evidenti ſymbolô, quô ſe certamine victos palam profite-

fitebantur: Superatus ego à Sereniſſimâ T. Celſitudine tot ingentibus beneficiis herbam ad normam & formam Academiæ Naturæ Curioſorum elaboratam, atque ex amœnisſimis Botanicorum viridariis decerptam, Carduum ſcilicet benedictum, verum languentium aſylum, ad pedes Celſitudinis T.æ humillime depono, & hâc victoriæ in me indignum reportatæ teſserâ, devotisſimi pectoris ſigna ſtatuo haut tralatitia. Notandus eſſem turpi ingratitudinis maculâ, niſi gratisſimi animi argumentum quoddam extare permitterem, qui annô ſuperiore inter Corporis & Aulæ Medicos relatus, & ſæpius ad ſacra Principis decumbentis admotus ſum pulvinaria. Gratulor incluto Curioſorum Collegio, cujus conatus Sereniſſimæ T.æ Celſitudini vehementer probari, non ſemel coràm intellexi. Scopus noſter eſt divinæ litare gloriæ, & proximo pro-

 deſſe:

desse: hoc dum facimus, simplicia trium regnorum medicamenta penitius exploramus, sepositâ tot tamque diversarûm rerum & compositorum indistinctâ farragine: cumque brevis Vita nostra vix sufficiat tantæ rerum discendarum multitudini, Natura autem paucissimis contenta sit, eapropter Collegio nostro placuit, simplicia subjecta accuratius pensitare, & in ægrotorum, quibus plurimis res angusta domi est, solatium, exquisita eaque exilis pretii, eruere levamina: quod si à tot seculis elapsis curæ fuisset majoribus nostris, jamdudum Ars Medica summum perfectionis culmen procul dubio attigisset. Suscipe igitur, Elector Celsissime, Tuâ, id est, serenâ fronte Carduum benedictum antidotum Pestis & malignarum febrium præsentissimum, donarium molle quidem parvum; at veneratione magnum, non pretiô sui, quod vile est, sed

offe-

offerentis devotione æstimandum Molâ salsâ Diis litant, qui thura non habent: Sæpè pomum à plebejo oblatum, & aquam manu haustam maximis Terrarum Dominis acceptissima fuisse, Historiæ testantur: & quandoque

Rebus in exiguis commoda multa latent.

Eapropter confido, pusillum hoc opusculum ipsâ etiam utilitate se commendaturum, præsertim apud Principem tam benignum, & longè optimum. Deum Ter Maximum supplex veneror, ut Serenissimam T. Celsitudinem salvam & incolumem, undiquaque felicem florentemque diutissimè præstet ac tueatur. Dabantur è Museo Erfordiæ, prid. Calend. Mart. Annô M. DC. LXIX.

Serenissimæ Celsitudinis Tuæ

humilimus servus

Georg. Christoph. Petri. D. Med.
Elect. Mog. Fac. Med. Assessor.

Lectori Φιλιάτρῳ Salutem.

EN! ſiſto ſanctum Carduum
Tibi, colende Lector,
is eſt levamen arduum,
& virium refector:
qui tamdiu negaverat
incomptus exhiberi,
videre lucem nunc amat,
ſe geſtit atque quæri;
ſed prævidet molimina
nefanda Zoilorum:
hinc advolare limina
horum negat virorum:
Ad doctiorum lumina,
(licet ſit imparatus)
viam parat, ceu numina,
queîs nititur levatus.
Te, Mome, ſpernit herbula,
licet, ſceleſte, ringas:
nec curat illa, verbula
utut ſiniſtra fingas:
Te ſpina Cardui ferit,
ni deſinas nocere:
nec Auctor æquum duxerit
tricas tuas timere.
At Lector eruditior
fruatur hôc labore:
herbamque noſtram mitior
ſuô beet favore.

§)o(§

In CARDUUM BENEDICTUM PUBLICIS USIBUS DESTINATUM VOTIVÆ FAUTORUM ACCLAMATIONES.

Carduus haut omnis maledicto germen in agro est;
Non: *benedictus* enim *Carduus* excipitur:
Nomen *is* effectu probat: hinc benedictior à Te
fit: benedictus & hinc sit labor usque Tuus.

Honoratissimo Dn. Collegæ gratulab. f.
Eccardus Leichnerus. D.

In Momum.

Lappas & tribulos rodentem ut vidit asellum,
Dicitur austerus tripudiâsse Cato:
Mome, tuis hæc est lactuca parata labellis,
Rode, Ego ridebo, si lacera ora tument.

Αὐτοσχεδίως
Argonauta.

Inter Naturæ Mystas non infime, PETRI,
Artibus excellens Doctor Apollineis.
Dum lucem expectat BENEDICTUS CARDUUS ille,
Quem tua descriptum dextera docta dedit:
Quô Te, quô tandem decorabo nomine, honore?
*CARDUI EQUES * merito diceris esse bonus.*
CARDUUS in sese quot vires continet almas,
Te tot circumstent gaudia perpetuò.

* *Masen. Spec. Imag. c. 33. n. 5.*

Pauculis hisce gratulans affectum suum exprimere voluit
M. Samuel Boccius, P.L.C. Phil. ac Eloqv. P. P. n. n. Gymn. Sen. Cons.

Προς

Προαύλιον.

TOta mortalium vi-
ta, quantulacunque teri-
tur, Carduis horret, sentt-
bus & spinis tota referti-
est: hanc in ipso limine
quamprimum scilicet ex materna elu-
ctamur alvô, inauspicatus auspicatur
gemitus; variat inde fortuna, & exercet
labor; pertentat identidem morbus;
terminat tandem mors. Usque adeo
spinosa & senticosa videas hîc omnia.
Experimur id, quibus in hoc mundi
senticeto Supremus Creator ad tempus
commorandi locum dedit, ad unum o-
mnes: siquidem justô DEI judiciô a-
grum, immò totum mundum ad Car-
duos & spinas damnatum legimus: nec
est, ut nimium de spinosis hujus ævi an-
fractibus & labyrinthis conqueramur,
cum videamus, ipsum non aliter tracta-
tum fuisse Salvatorem, cujus sacratissi-
mo

Gen. 3.

mo capiti crudelis miles tot aculeos infixit: quem crucis candidatum Romanus Præſul ſpineâ coronâ redimitum execrabili genti ſubſannandum ſtitit: cujus totum in terris curriculum infinitis opprobriorum tribulis & ſpinis miſerè laceratum & irretitum fuit. Quot ſpinæ caput ejus transfigebant, tot ſanguineos fontes excitabant, inquit Baſilius, ex quibus ſalus noſtra uberrimè ſcaturiret. Animum ergò non abjiciamus, quamvis ſubinde nos circumſtet & urgeat tot malorum lerna: tantum ſpinoſorum caſuum & infirmitatum agmen. Percuſſus eſt & ille, qui percutit, iterumque ſanat: qui morbos immittit, languores noſtros portavit, & contra illos ſalubria remedia offert: ab hôc omnis medela tanquam ab inexhauſto bonitatis fonte ad nos dimanavit: hic ſiquidem herbas, ſtirpes, & arbores fructiferas, itemque animalia diverſorum generum è nihilo condita ad uſus mortalium largiſſimè conceſſit. Noverat omniſcius Creator, hominem poſt infelicem legis divinæ transgreſ-

Eſa. 53.

ſio-

ſionem ad incitas redactum, variisqu
afflictum iri morbis, ingruente præſe
tim ſenectâ, quæ proximô gradu juxt
mortem conſtituta eſt, ordine Natur
ineluctabili : in quâ hebetantur ſenſu
facultatum ἐνέργεια labefactatur : to
pent membra : præmoritur viſus, audi
tus, inceſſus, immò ciborum inſtrumen
ta dentes.

Noverat Supremus Conditor, homi
nem poſt infauſtum illum deglutitum
bolum multis etiam obnoxium for
externis injuriis, ut & venenis : hin
multiplicia antidota, quæ anguſtas æv
extenderent moras, & contra morbo
rum venenorumque imperium concla
matos ab extremâ revocarent metâ, ob
tulit, ineffabilem clementiam in ipſ
irâ, paternum affectum in ipsâ vindict
declaraturus. Quot, quæſo, mort
prodromorum phalanges ; quot ſym
ptomatum myriades ; quot venenoſa
rum plantarum, mineralium & anima
lium millia in noſtram conjurarunt per
niciem ! Usque adeò

— — circumsilit agmine factô
Morborum omne genus: quorum si nomina quæras,
promptius expediam, quot amaverit Hippia mœchos,
quot Themison ægros autumnô occiderit unô.

Homini machinatur insidias Aer, tincturis nonnunquam arsenicalibus, realgaribus & similibus coinquinatus, seu inspiratione attractus, seu transpiratione in corpus admissus, unde sæpè occultô modô corpus afficitur, morbi maligni & venenati integras regiones depopulantes excitantur. Contagium vel in aërem transfusum; vel aliô modo se insinuans, absconditis cuniculis vitæ nostræ tendit retia. Quoties aquarum inundationes, terrarumque concussiones, ac fructuum intoxicationes funestam generi humano cladem infligunt? Aqua vitiosa hausta quot noxas pariat, quotidiana castrorum docet experientia: Immò videntur omnia elementa cum toto Cœlorum exercitu post deplorandum Protoplastorum lapsum in

noſtrum exitium conſpirare, ac vene-
noſis impreſſionibus morborum &
mortis tyrannidem atrociſſimam in vi-
tæ Rempublicam hoſtiliter introdu-
cere.

Ipſa alimenta, quibus nutriri debeba-
mus, corpora noſtra tandem deſtruunt,
immò deleteriorum Naturam non rarò
induunt, & impuritatibus ſcatent tam
profundè infixis, ut neque à validiſſi-
mis Spiritibus ſeparatoribus perfectè ſe-
queſtrari poſſint; unde temporis tractu
innumerabiles ferè morbi, tam ſulphu-
rei, quam Tartarei, febresque malignæ
ac peſtilentes enaſcuntur.

Immixta ſunt ſaluberrimis plantis &
mineralibus tot horribilia & mortifera
venena, tot ſpinæ inter roſas, tot inter ſa-
ta ſentes poſiti, ut non admiratio ſolum
ſed & horror curioſum capiat Spectato-
rem. Repertum eſt in Nubiâ venenum,
cujus unicum granum momento tem-
poris divinum animal proſternere
aptum natum eſt, O miſeriam! O cala-
mitatem! quis non cum Heraclitô con-
tinuas lacrymas effundat? quis non cum

Pli-

Pliniô addubitet, Parensne melior homini Natura, an triſtior noverca fuerit: quis non cum Sileno ſtatuat, optimum eſſe non naſci: proximum celerrimè mori, cum diu vivere nihil aliud ſit, quam diu torqueri, diu mori. Maledicta eſt Terra propter hominem, & profert, ut Poëta canit,

Spinasque tribulosque, interque nitentia culta
infelix lolium & ſteriles dominantur avenæ:
cumque ſalutiferis herbis lethale venenum
creſcit, & irriguâ nocuus latet anguis in herbâ.

Qui verò tot alexipharmacorum & antidotorum cognitionem adquiſivit non contemnendam, omnem prorſus timorem abjicit, animosque cum bonô DEO ſumit, & tot ſtipatus præſidiis contra perduelles humani corporis hoſtes animoſus procedit in arenam. Ampliſſimus pe DEI gratiam patet remediorum campus, in quo debellator tot Strigum Medicus felici dimicat Marte: nec

ullum datur venenum, ſive ſit ſtupefaciens, ſive erodens, ſive putrefaciens, cui non objecerit DEUS alexipharmacum, tàm commune, quam proprium.

Nec eſt, ut aliquis ſibi perſuadeat, alexiterias plantas hôc extremô tempore tantas vires non amplius obtinere, quantis olim præditæ fuerunt. Conſtantiſſima eſt in operibus ſuis Natura: nec ipſa Terra vel fertilitatis vel aliorum accidentium ratione unquam defecit: Eadem nunc ſimplicium & animalium temperatura, & eædem ſunt operationes.

Admirandum eſt, illa omnia ferè certâ notata eſſe ſignaturâ, ipsô Creatoris digitô inſcriptâ, occultas, quibus prædita ſunt, vires, quaſi digitô monſtrante: Juglans nux amusſitatam capitis & cerebri repræſentat figuram, eique maximum præſtat emolumentum. Citrus ſui fructus; roſa & alleluja herbæ foliorum effigie Cor à malignarum febrium inſultibus immune reddere innuunt. Pulmonaria tam ſaxis, quam arboribus adhærens figurâ ſuâ pulmonibus pro-
deſſe

desse, tacitô adumbrat præconiô. Hepaticam nobilem jecori; Carduorum species nonnullas laterum puncturis; Scolopendrium lieni; dentariam dentibus; grana herbæ Paris oculis; halicacabum vesicæ; satyriorum species testibus; aristolochiam utero auxiliares ferre suppetias, ipsum externum loquitur schema.

Non itaque existimandum, frustraneas & fortuitas istas signaturas esse, quæ ad certum aliquem finem à Naturâ destinatæ sunt: in bonum scilicet hominis, imaginis divinæ, cujus gratiâ producta sunt omnia, cunctaque perenni successione propagantur & conservantur. Et certè videtur Natura, quæ nihil frustra facit, nobis per signaturas, ceu speculum quoddam ob oculos ponere, cui membro quælibet herbæ appropriatæ, & in quem usum singula à Creatore condita sint.

Multò majorem meretur admirationem, immò ferè omnem captum superat, Hominem, animal illud plenum rationis & consilii ab animantibus brutis

plurima didiciſſe remedia. Ab Ibi ave clyſteres profecti: (quos ideo Helmontius pro beluino habet remediô, videlicet ab ave edoctô:) hæc ſiquidem collli cute, tanquam clyſteris utre, Nili aquâ repletâ, roſtrum deinde ano inſerit, & aquam infundit, quâ cum excrementis rejectâ, ab omni dolore, quô antea laborare videbatur, protinus liberatur. Ita vomitoriorum uſum docuere canes aſpera graminum comedentes folia; Pulſuum dignotioni ſimia; Venæſectioni Hippopotamus occaſionem dedit: quod etiam in equis generoſioribus obſervare licet: Cervi ſagittas corpori inhærentes, & feſtucas ungulis infixas dictamnô herbâ educere Cheirurgis monſtrarunt. Feles valerianæ; hirundines Chelidoniæ; ſerpentes fœniculi; ciconiæ origani; muſtela rutæ; caprinum pecus rubi uſum mortalibus exhibuerunt.

Egregiam & notatu dignam hiſtoriam refert Foreſtus *l.2.de incert. urinar. judic.* de lacertâ, herbæ galegæ vires cuidam Seni patefaciente: illa ſic ſe habet.

Senex quidam circa fluminis ripam animi causâ deambulans, & fortè fortunâ videns lacertam cum viperâ dimicantem, humi sese prostravit, ut pugnam aptius, bestiis non animadvertentibus, specularetur. Lacerta, utpote viribus inferior, validissimô ictu à viperâ sauciatur, adeò, ut moribunda pedibus cespitaret: verum paululum ad se reversa, per gramen longiusculum, viperâ non vidente, repsit per fluminis ripam ad galegam herbam in proximô crescentem, cujus foliò unô vel alterô devoratô, vires ex tempore pristinas recuperavit, atque denuô ad viperam sese convertens, eandem pari quô antea impetu masculè adorta est. Sed vulnerata rursus ὀφιόμαχος lacerta ictu non minus, ut ante lethali, rursus ad herbam clam dilabebatur, ut refectis viribus cum hoste capitali iterum descenderet in arenam. Sed frustra: eôdem enim impetu, viperâ scilicet longè infirmior, excipitur & sauciatur. Animadvertens autem Senex, non minus pugnam, quam herbam ipsam admirabatur, & ut periculum fa-

ceret, utrum herba tales vires occultas in se complecteretur, eandem clanculum, dum lacerta iterum cum viperâ pugnaret, radicitus evellit. Lacerta denuò saucia ad herbam reditum parat, quam cum in consuetô locô non inveniret, statim occubuit atque exspiravit. Senex verò hujus herbæ vim expertus, Medicis ea, quæ viderat, narravit: atque ita innotuit herba, quæ præsentaneum contra venena, vermes, immò ipsam pestem suppeditat auxilium.

Rogerius Bacchon refert, olim quendam sapientem in minuta frusta secuisse serpentem, remanente tantum pelle ventris, supra quam reperet, integrâ: ille serpens, prout poterat, repebat ad herbam quandam, (quam nonnulli putant urticam fuisse,) cujus attactu sanabatur confestim.

Immò casu olim multa fuêre reperta, quod de carne viperinâ Galenus narrat *l. 11. de simpl. med. facultat.* Hæc in Elephantiasi & leprâ, desperatisque morbis mirabilia præstat.

Præterea ex vaticiniis, divinatione:

illi-

illicitâ cum Dæmonibus converſatione, ut & inſomniis multa olim mortalibus patefacta ſunt remedia. Notatu digna de Alexandro Magno narratur hiſtoria. Ejus enim milites à barbaris telis & gladiis venenatis aliquando lædebantur, & inter eos Ptolomæus, qui lethaliter vulneratus Regis ſollicitudinem in ſe converterat. Alexander prælio defatigatus concubiâ nocte dormiens vidit Draconem, herbam quandam ore tenentem, ejus naturam, virtutem atque locum ubi naſceretur, edocentem. Hanc manè ſurgens reperit, conterit, vulnerique imponit, coctam propinat, & læſum ſanat. Idem æmulati læſi milites certam ſalutem reportarunt. His exemplis humana ratio excitata tandem excogitavit vias meliores, quibus fragilem ſanitatem pro viribus tueretur, ipsâ ad hoc opus compellente neceſſitate. Cum enim homines quotidie vulnerarentur, aut à ſerpentibus aliisque animalibus læderentur, ſimulque intelligerent, longè beatiorem eſſe eorum ſtatum, qui ſecundâ valetudine

fruerentur, quam eorum, qui morbis afflicti miserum spiritum traherent: herbas conquisiverunt, quibus diversimodè præparatis Homo à morbis liberatus in sanitatis terminis conservaretur. Harum adminiculô & servatâ diætâ, nonnulli summum ætatis culmen, (posterioribus etiam & ferreis seculis) attigere: Hippocrates ipsius Jovis pronepos annos 109. vixit sine ullâ ægritudine, ut notat *Gabr. Fallop. in lib. Hipp. de vuln. c. 1.* Primicerius noster Galenus ad 140. annos pervenit: Xenophilus musicus 105. annos vixit sine ullo corporis incommodo. Immò quidam harum ope tam animosi facti sunt, ut se ægrotare posse, ἀδύνατον crederent, quod de Asclepiade refert Naturalis historiæ conditor Plinius, qui palam professus est, se pro Medico haberi nolle, si per omnem ætatem unquam foret invalidus: cujus etiam voto fortuna respondit: nunquam enim adversâ valetudine per omnem vitam fertur usus esse: donec tandem in extremô seniô præcipiti per scalas lapsu exanimatus est: turpe enim

cem

censebat esse Medico ægrotare, vel in juventute mori.

Quorum exemplis excitati posteri longævitatis studiosi omnigena vitæ præsidia ex omnibus fere Creaturis eruere, omnem moverunt lapidem.

Atque ita paulatim incrementa sumsit studium Medicum, imprimis autem Botanicum, atque ex tot mille herbarum speciebus innumera tandem pro ægrotorum levamine conflata sunt auxilia.

Inter hæc autem prima occupat subsellia herba nostra, Carduus scilicet benedictus, inter reliquos Carduos facilè princeps, quem more hactenus inter Curiosos receptô, impræsentiarum pertractare, Authoritas Superiorum nos jubet: hic signaturam antipleuriticam & pneumonicam omnium oculis manifestè objicit, venenorum plurimorum domitor, pestis depulsor, febrium superator, Patrum matrumque familias polychresta medicina, & omnibus propemodum corporis affectibus opposita

panacea, ſacraque languentium anchor
& aſylum eſt: & utut

hic vallatus acutis
circum frondibus horret,
intus ſed tamen abdit
dulcem Carduus eſcam.

Sic roſæ pulchritudinem horridæ ſpin
comitantur, in roſis ſpina, in ſpinis roſ
certò evincit argumentò difficilem eſſ
acceſſum rerum pulchrarum, juxta illud
δύσκολα τὰ καλά. Difficilia quæ pulchra.
Hoc eximiè patet in Carduo noſtro,
quem ſecundum normam & formam
Academiæ Naturæ Curioſorum duode-
cim ſequentibus capitibus examinare
animum induximus. DEUS, ſine cu-
jus ſupernâ luce irremeabilibus Laby-
rinthis mortalium animos implicari
contingit, ita conatus hoſce dirigat, ut
ad ſempiternam ſui Nominis gloriam,
& proximi ſalutem cedant.

Amen.

ANA-

ANATOMIÆ CARDUIBENEDICTI

CAPUT I.

Ejusdem etymologiam, paronymiam & ſynonymiam exponit.

TRadituri hiſtoriam Carduibenedicti, qui inter reliquas Carduorum ſpecies facilè primas obtinet, è re fore putamus, quo felicius in rei perceptionem provehamur, ut prius ipſius vocis uſum cognoſcamus, id quod innuit ſubtilitatum Magiſter Scaliger *Exerc.1.* Unde igitur vox Cardui ortum ducat, breviſſimis inquirere operæ pretium erit.

Carduum ſi quis *à Cardine* denominet, eum certè à januâ aberrare minimè putamus: ſiquidem in Carduo ſanitatis præſentis conſervandæ, & amiſſæ reſtituendæ, omnis propemodum *Cardo* vertitur.

Quod ſi quis herbam noſtram *Cardinalem*, id eſt, præcipuam ſeu inter alias principem, (quemadmodum vox hæc à Calepino & aliis recentioribus ſumitur,) indigitet, cum eo non pugnabimus: quoniam illa in claſſe ſimplicium alexipharmacorum eminet, velut inter ignes Luna minores: unde etiam ἀπὸ τ͂ κρατεῖν dicta videtur, quia inter alias herbas propter virium excellentiam ſummum obtinet imperium; vel ἀπὸ τῆς

καρ-

καρδίας, à corde, cui nobilisſimo viſceri, vi-
talium ſpirituum & nativi caloris fonti, i
febribus variis, præſertim autem malignis, u
medicina cordi quam maximè dicata, mi
rum in modum ſubvenit; illud roborand
& inſuper veneno ac putredini potenter re
ſiſtendo, unde ob admirandas, quas heîc ex
ſerit, virtutes à *Matthiolo in lib. 3. Dioſcori*
planta magni Nominis, magnæque exiſti
mationis; communiter autem Carduusbe
nedictus, ob ſingularem facultatem, adver
ſus peſtilentes putresque alios affectus, con
tra ſerpentum & ſcorpionum morſus, capit
dolores vehementiſſimos, vertiginem & i
genus alios morbos, appellatur.

In commentariis veterum Græcorum &
Latinorum nihil quicquam ferè de Carduo
benedictô reperire licet, quamvis nonnull
Galeni, (*lib. 2. de alimentis*) auctoritate ni
ſub atractylidis nomine Carduumbened
ctum vendicent: de quo tamen valdè dub
tamus, ſiquidem Atractylis in citato Gale
loco inter herbas veſcas ſeu eſculentas re
cenſetur. Herbariorum nonnulli citan
Galen. *lib. 6. de ſimpl. med. facultat.* in quo d
Carduobenedicto ibidem Galenum loqu
cenſent, ubi de Atractylide tractat, quæ ta
men alia videtur fuiſſe herba, ut infra latiu
patebit.

Inſignitur præterea pluribus nominibus
Meſues Bedeguar ſeu ſpinam albam; Ara
be

bes schäukon mobharakon ; Naturalis historiæ conditor *Plinius lib. 21. c. 15.* Atractylidem alteram hirsutiorem vocat: *à Caspar. Schvvengfeldio ἀτρακτυλὶς ὀπιγειόκαυλος l. 2. de stirp. Silesia.* dicitur, quô cum sentiunt Theophrastus & Dodonæus.

Atractylis, (quam Romani olim *Orci tunicam* vocabant, secundum Paulum Æginetam *lib. 7.*) ideô dicta, quod ejus scapô longô lævique olim rusticæ mulieres pro fuso utebantur: *ἄτρακτος* enim fusus est Græcis. Dioscorides, eô quod serpit, herpacantham, & propter folia ex obscuro viridantia melamphyllon; item *ἀκανθηςοπικαν*, acantham topiariam, marmorariam, arepulam seu crepidam, pæderotem & amorem puerilem indigitat.

Matthiolus Atractylidem & fusum agrestem; Valerius Cordus *in annot. in Dioscor. l. 3.* ut & Dan. Mylius *l. 6 Basilic. Chimic.* Georg. Bertinus *de Natur. medicamentor. l. 8.* pro acanthiô habent: in historiâ plantarum verô præfatus Valerius Cordus Cnicum supinum esse putat, cum enim molliora reliquis Carduis obtineat folia, supinus humi quasi procumbit.

Tragus Acanthum Germanicum appellitat, à divino Alcimedonte in gratiam Pastoris Damætæ fagineo Scypho olim insculptum: id quod Damætas apud *Virgil. in Eclog. 3.* sequentibus versibus exprimit:

Et

Et nobis idem Alcimedon duo pocula
fecit,
& molli circum est ansas amplexus acan-
thô.

Jacobus Sylvius *lib. 1. de med. simpl.* Natum
dubitat, an Carduusbenedictus acanthium
vel Chamæleontis quædam species sit, co
diversas Authorum opiniones.

Matthæus Sylvaticus in pandectis Sen
sium esse dicit, eô, quod senescat & canesca
caput ejus. Idem erigii, erigiri, entricom
senecii & achantidæ nomine Carduumbe-
nedictum cum Callimacho insignit.

Cœlius Aurelianus Siccensis *Chron. l. 5. c.*
coliculum agrestem vel erigeronta; [cui ta-
men in hoc contradicit Manardus,] D. Ori-
basius Sardianus *de virtute simpl. l. 2.* erimio
vocat.

A Fuchsio ἀτρακτυλὶς τραχὺς, s. hirsu-
tior; ab Hesychio κνῆκος ἀγρία; à Theo-
phrasto Aristotelis discipulo Cnicus silve-
stris alter dicitur, quibus ὁμόψηφος e
Ruellius, ut & Bauhinus, qui Carduum no-
strum Cnicum silvestrem hirsutiorem nun-
cupant, ob teneram lanuginem, quâ folia
caulis, & summitates investiuntur.

Dodonæus ex Carduobenedicto alteram
Atractylidis speciem facit: Cæsalpinus
Tabernæmontanus Carduum sanctum; Lo-
belius felicitatum appellitant.

Ab Arnoldo de villa nova *lib. de simpl.*
Johan

Johanne de Vigo *l.7.de natur. simpl.* Cardobenedictus; à Simone Januense Carduncellus benedictus; ab aliis pappus vocatur, ut notat Matth. Silvat, *pandect.c.244.* priori subscribit Brunfelsius, qui ob tot authorum dissensum dubius est, cujus sententiæ hâc in parte calculum addat.

Nicol. Agerius pro Chamæleonte Carduumb. venditat, *pharmacop.reformat.par.1.* Præfatus Brunfelsius notat, Carduum nostrum ab aliis Senecionem, & crassulam mediam; item herbam Turcam appellari, cui astipulantur Franc. Alex. Vercellensis *rad.1. c.m.101.* Amatus Lusitanus *comment, in Diosc. l.3.* Jul. Cæsar Scaliger *exerc. 305.* Jod. Harchius *de simpl.p.55.*

Crato herbam nostram in suis consiliis apud Scholtzium κατ' ἐξοχὴν Carduum nominat.

Tantoperè variant & ludunt Authores circa nomen Carduibenedicti: nos cuilibet hanc libertatem lubentes permittimus, modò nobis de re satis constet.

Benedictus autem dicitur Carduus noster, quoniam ab omnibus, à quibus sumitur, benedicitur, si detur habentibus infirmitates, contra quas valere creditur, ut notat Nicolaus in antidotar. de benedictâ laxativâ, cui medicamento exemplar quoddam Venetiis Ao. 1570. impressum Carduum inserit, qui tamẽ in dispensatoriis omittitur. Hęc obiter.

Supra

Supra nominatus Franc. Alex. Vercelle-
sis reprehendit Matthiolum, quod contra
Ruellium negaverit, Carduum nostrum se-
cundam Cnici silvestris speciem esse: quem
etiam re accuratius pensitatâ, sui error
convictum, secum sentire, sententiamque
mutare, se compulisse scribit.

Italis Carduusb. dicitur Carduncill-
Gallis chardon benoist, ou benist: saffra-
sauvage houssu: Hisp. Cardo sancte, el ca-
do huso: Anglis blessed Thisthle: Dan
Korbendickt: Germanis, gesegnete D-
stel/hochgelobte/gebenedeite Distel/
N. Agerius *pharm. reform. p. 1. vocat.* Ede-
distel/*secundum Greg. Horst. l. 1. f. 6. c. 12. dic*
Carduob. Bernhardinerkraut/ ut hab-
C. Schwengfeld. l. 2. de stirp. Siles. Commun-
ter Cardobenedickten/ Bornwurtzel
item Spinnendistel vocatur, propterea
quod lanugine aranearum telis simili capi-
Carduib. septa sunt. Vid. Val. Cord. *in 3. l.*
Dioscor. cap. 18. vel quod contra aranearu-
puncturas celebre & præstantissimum exh-
bet antidotum, de quo infra cap. 11.

Dantur, qui sedum in tectis petrisque
nascens Carduib. nomine insigniunt, ut S-
mon Januensis *in clave sanation. p. m.*
Idem senecionis & trixaginis speciem esse
existimat, sed omnia erroneè. Quidam
Carduob. Chamæleontis speciem fecerunt
Ego nondum habeo, quod certè affirmare

pro-

possim, inquit, Anton. Musa, citante Johan. Agricolâ *l.2. medicin. herbar.*

CAPUT II.

Naturam, Signaturam, & descriptionem Carduibenedicti examinat.

PRælibatis variis Carduib. notationibus ad Naturam ejus accuratius perlustrandam accingimur.

Descript. Conspiciendum se præbet cum caulibus aliquot soncheis, teretibus, obsequiosis, brachiatis, ab unâ radice emergentibus, pedalibus, aliquando cubitalibus, rubentibus, hirsutis, intus fungosis & modicè concavis, cum locum & spatium nacti fuerint, ob mollitiem per terram se spargentibus, eapropter Renodæus *lib. 1. de mat. med. s. 4. c. 63.* Carduum nostrum straticaulem vocat.

Folia propè terram ac circa caulem obtinet quinque, sex aut septem, inferius spithamæ & ultra longitudine, latitudine dimidii palmi, ad summum trium digitorum, hirsuta, laciniata, modicè pinguia, mollia, per ambitum sinuosa, inæqualiter dissecta, subspinosa seu teneris aculeis non adeò pungentibus armata.

Ramuli à caulibus exeunt plures, foliis inferioribus spinosis multô minoribus vestiti,

in quorum ſurculorum faſtigiis ſeu ſummitate lanuginoſa exſurgunt capitula, foliis parvis,teneris, & maximè hirſutis circumdata,longitudine unciam excedentia, craſſitudine digitalia,ſuperius turbinata,ſquamis acuminatis eminentia ac muricata,unde acanacea dicta,è quorum mucronibus graciles,iique ex fulvo purpuraſcentes oriuntur aculei,utrinque exilibus & transverſim poſitis aculeolis aucti, ob teneritudinem inter pungendum fragiles, atque capituli mucronem circumvallantes.

Flores è ſuperficie capitum per medios aculeos emittit Cnici & reliquorum Carduorum more capillatos, colore in croceo flavô,ſeu ex luteô palleſcente.

Semina capitulorum floccis appenſa producit oblonga,turgida, ſtriata, teretia, colore cœſia & fuſca: ſuperius pappis inſtar barbarum prædita.

Radici innititur longiuſculæ,gracili, vere & æſtate carnoſæ & ſucculentæ, ineunte autummô verò lignoſæ, transverſis fibris brachiatæ: hæc pro ramorum & foliorum numeroſâ mole juſtô minor eſt, & albeſcit.

Tota planta tenerâ,pingui, & ſi tangatur aliquantulum glutinoſâ lanugine veſtitur maximè ea pars,quæ inter capitata cacumina & his circumdata folia exiſtit.

Jucundum ſcitu & utile eſt,quod de Carduobenedicto ſcribit Ruellius *de natur.ſtir.*

l.

l.3.cap.55.p.48. eum ſcilicet, poſt evulſum, folium vel ramulum ſanguineis ſtillare guttulis: hoc autem non quôvis anni, ſed meſſis præſertim tempore, ubi ſcilicet maturus, & copioſus ſuccus eſt, deprehendi docet. Hinc ſanguis hominis à nonnullis Ruſticis nominatur, ut notat Jodocus Willichius *commentar. in lib.1. Georgicor. Virgil. p.106.* Id ipſum aſſerit Naturæ bibliothecarius Plinius *lib.21. cap.16.*

Obſtinatè autem hoc pernegat Matthiolus *comment. in lib.3. Dioſcor. c.91.* Nam etſi, inquit, ego vel millies periculum fecerim, nunquam tamen evulsô foliô vel ramulô ſanguinem è vulnere profluere comperi.

Huic verò generosè contradicit Clariſſ. Simon Pauli, Profeſſor Regius Hafnienſis *in quadripartit. Botanic. claſſ.3.* quando rotundô ore pronunciat, velle erroris hoc in caſu Ruellium arguere, manifeſtam eſſe injuriam. Addit præterea, Viros in Botanicis exercitatiſſimos, Fabium nempe Columnam, & Bodæum à Stapelen longè aliud docere: Poſterioris verba adducit, ex eruditiſſimis illius notis *in Theophr. hiſtor. plantar. l.6. c.4. p.161.* petita. Experientiâ, inquit, didici, quod ante nos obſervavit Fabius Columna, Nobilis Neapolitanus, vir ſummus, [locus autem exſtat in ecphraſi minus cognitarum ſtirpium *c.2. p.25.*] capitula hujus cardui, antequam flores panduntur, & florida menſe

 Majô,

Majô, [apud nos Juniô, Juliô] recisa, sanguineum succum paucum fundere.

Lobelius idem in benedictô Carduô, ut & carthamô Monspelii se comperisse testatur: nam flores, & succos, colores, odores, aliaque accedentia incrementa & decrementa asse-qui putat aliis locis & temporibus aliô modô: quia multa succô sunt aut fulvô, aut purpureô, qui non nisi affrictu, maturatione, maceratione, aut expressione percipitur, ut in Androsæmis, papaveris Rhæados radicibus incisis, verrucaria, sive tornâ Solis, & aliis plerisque videre licet. Hactenus *Lobelius*.

Aëtius Amidenus *de re med. l.15. c.12.* de Atractylide sic scribit: Atractylis, quam quidam Androsæmon vocant, herba est aculeata, liquorem sanguineum reddens, si folia ejus confricentur. Videtur hic de Carduo benedicto loqui, quia mox addit [hanc tu spinam radicitus evelle, &c.] Androsæmon enim spinas nullas obtinet: præterea etiam multi ex antiquis sub Atractylidis nomine Carduum nostrum intelligunt.

Clarissimus Jonstonus *Not. Reg. Veg. p. 236.* Cnicum primum silvestrem Dioscoridis, qui vera est Atractylis, sanguineum succum fundere vult, quâ de causâ φόνος, ἀνδρόσαιμος, ἄμυρος ob humoris copiam, & ἄφεδρος vocatur.

De hoc sanguineo Cardui sancti succô notatu dignum est, quod Cæsalpinus *lib. 13.*

cap.

cap.47. de plant.narrat, ſcilicet eum ſanguinem ex naribus fluentem reſtringere, qui effectus ſecundum prælaudati D. Simonis Pauli [citatô locô] judicium, niſi illicò ad occultas qualitates confugiamus, ſiccanti illius facultati videtur tribuendus. An verò hic [pergit] in Carduobenedictô latitans effectus caſu repertus ſit, an verô ſtudiosè indagatus, ob ſanguinei ſucci, quô ſauciatus ſtillat, ſignaturam, in medio relinquo.

Signatura iſta, quæ non atramentô, ſed ipsô DEI digitô in Carduobenedicto exarata, non eſt negligenda: hâc enim velut occultô interprete plantarum vires ægris mortalibus reſerantur, & abſtruſarum rerum theſauri in apricũ ponuntur, ut diſcat omnium miſerrimus homo, quomodo morbis, qui densô ipſum circumſtant agmine, mederi, ſibique opem ferre poſſit. Eluceſcit hinc ſumma ter Maximi Creatoris gloria: ſiquidem omnes Creaturæ reverâ ſunt *σιγῶντες ἐπαινέται τῆς μεγαλουργίας τοῦ θεοῦ, καὶ κήρυκες διαπρύσιοι*, ut G. Nazianzenus ſuaviſſimè dicit *in Oratione de Nativitate Chriſti.*

Aculeis igitur, quibus eſt armatus Carduus noſter, ceu indubitatô argumentô probat, ſe contra omnis generis puncturas & laterum dolores, imprimis contra pleuritidem, peripneumoniam & ſim. auxiliares ferre ſuppetias, de quo infra *cap. 8.* pluribus dicetur.

Caput III.

Carduorum differentias & species, ὡς ἐν παρόδῳ breviter indagat.

FAmilia Carduorum à munifico Naturæ luxu tam liberaliter & profusè aucta est, ut non minus operosum fuerit antiquis, [quorum, ut Plinius *lib.20.* refert, in describendis carduis diligentissimi fuerunt Chœreas Atheniensis & Glaucias;] omnes eorum nosse differentias, quam parum facilè eos exactè vel describere, vel notis inter se discernere.

Nos, ut Carduibenedicti inter tot alios carduos pateat excellentia, operæ pretium duximus, heic loci, si non omnium, plurimorum tamen Carduorum differentias, tanquam in diverticulo, benevolo Lectori ob oculos ponere; & deinde telam nostram pro instituto καт̓ δύναμιν pertexere.

Carduorum nomine omnes herbæ aculeatæ veniunt. In genere Latini Carduum interpretantur, qui Græcis est σκόλυμ☉. Sunt autem Cardui tam pratenses & palustres, quam arvenses, seu avenarii & vinearum. Sunt & molles, lappæ vel Cirsii capitulo. Hûc refert Jonstonus *Not. Regn. Veg. pag.234.* Limoniam Theophrasti, Gazæ, betam silvestrem aculeatis foliis: erisithalem

Pli-

Plinii, luteô flore, foliis Acanthi: & Ceanothum Theophrasti spinam, cui radix nec arundinosa, nec geniculata.

Frequentissimi Carduorum sunt Acanthium majus, ubique viarum obvium, radice crassâ, foliis magnis serratis, lanuginosis, & aculeis horrentibus, echinatô capitulô cum staminibus purpureis: Germ. weisse Wegedistel: maximi contra hæmoptysin, spasmum & odontalgiam momenti; quô pertinet Acanthium Illyricum seu peregrinum.

Leucacantha secundum Matthiolum ab acanthio differt, radice cyperi validâ & amarâ prædita: quam dolori dentium, laterum doloribus, ischiadicis, ruptis & convulsis mederi scribit.

Acanthus seu branca ursina, Trago spina κατ' ἀντίφρασιν, quia minimè spinosa carduis accensetur, nonnullis μαρμοράρια & κιττάρια, & melamphyllum, dicta, Germ. Bären-Klau/ herba vulgatæ cognitionis & usus, cujus radix suavissimum Podagricis præstat solatium.

Carduus sativus, Scolymus, Cynara, [eò, quod cineribus gaudeat sata & culta] aliàs strobilus, propter capita strobilis similia, Germ. Artischocken/ vocabulô, ut Trago apparet, corrupto, à carduô & cocalo derivatô, quasi dicas Cardococalus, vel Carduus Cocalo similis. Nam capitulum ejus, inquit

Fuchsius, structili nucleorum serie Cocalum vel ut alii loquuntur, nucem pineam referre videtur: Hic carduus vescus est, obsonium suppeditans suavissimum diureticum, bene nutriens & aphrodisiacum: quod tamen rejicitur à Vict. Trincavellio *Conf. l. 1. Conf. 41.* qui caput horum esu repleri, flatusque inde generari affirmat. Hunc carduum culturæ mangonium domitâ feritate ex agris in hortos venire compulit, nescio quâ gulæ audacia, quæ campestria terræ portenta, & asinorum pabula, in ganeam & luxum vertit, quadrupedibus plerunque neglecta: usque adeò ventris ac Veneris desideriis, ac illecebrosis voluptatibus obsonantur epicuræi homines telluris inutile pondus, ut præclare differit Anton. Mizaldus, *in hort. Med. p. 10.* Nihilominus hunc carduum sæpè comestum facere, ut masculi concipiantur, statuit Petrus Hispanus, *in thesaur. pauper. c. 52.* Obtinet præterea alios usus, siquidem emendat Corporis graveolentiam, & lichenas curat, & Nicandri authoritate venenis resistit, ut notat G. Bertinus *l. 18. de naturâ medicamentorum.*

Datur etiam silvestris Cynara, spinosissima, radice dulci, flore luteô, à Rusticis ad lac coagulandum expetita: hûc pertinet Eryngium luteum seu scolymus Theophrasti.

Scolymus silvestris seu Heracantha
Germ

Germ. Drenwdistel/vinum redolet, & copiosè provenit in Bohemiâ, cujus capita lanuginosa seminibus referta sunt.

Scombri Carduus Cretensium, ascolymbrus Bellonii, Scombrovolus à Cynara non multum abludit, Italis spina borua dicitur.

Carduus Mariæ lacteus, Silybum, leucographus, Germ. Frauendistel / Vehedistel/ Gall. cardon nostre Dame, herba trivialis, procera, albis notata maculis, sacra pleuriticorum, calculosorum, peste correptorum, & nutricum, quibus lac defecit, anchora. Hujus flores in stranguria solô aspectu militi cuidam profuisse, testis est Platerus de vit.

In carduorum censum non incommodè recensetur Carlina, seu Carolina, ab Angelo contra pestem Carolo Magno commendata, ut scribit Helmon. tract. de tumul. pest. & Jonston. N. R. V., aliàs Chamæleon albus, Germ. Eberwurtzel/foliis & floribus aculeatis insignis, pestis & venenorum antidotus præstantissima est: ab Ericio Cordo Carduus panis & pacis appellatur.

Hûc refertur Chamæleon nig. seu Crocodilium, Germanicè Welschdistel / ob nimiam, quâ pollet, exsiccandi & calefaciendi vim vix usuale: hinc quia jumenta anginæ modô necat, ἰξόφονον; quia caninum refert odorem, Cynosoron appellant.

C. Clusius silvestris cujusdam Carlinæ

meminit, quæ Germanis dicitur **klein wi**
Eberwurtzel.

Carduus echinatus, Cordi Sphærocepha-
lus, Germanicè **Spehrdistel**/ echinô cæru-
leô pilæ magnitudine insignis est: hujus vi
tutes nondum satis exploratas silentio i
volvit Botanicorum chorus.

Carduus lanceolatus, à foliis lanceam r
ferentibus ita dictus, capita obtinet acul
minoribus obsita, radicem fibrosam, flor
fuscos & lanuginosos.

Carduus ferox, seu Phœnix, Leo, Germ
Löwendistel/ longissimis acutissimisq;
spinis horrens, floribus luteis insignis, nu
lum, quantum liquet, adhuc habet usum.

Carduus albus, leucacantha, spina alb
seu Onopordum 2. Germ. **Vehedistel**/ c
jus radix exsiccans est & adstrictoria. I
hoc carduo Avicenna scribit, quod podag
medeatur & juncturarum morbis.

Carduus Arabicus, Arab. Suchaha, nol
incognitus, secundum Plinium *lib. 24.* sp
sat & astringit, valet contra destillatione
nimium sanguinis & mensium fluxum.

Judaicus carduus sanguinis sputum sisti
Ægyptiacus febribus diuturnis, ut & vener
adversatur: Arabicum vocant nonnulli si
vestrem Cynaram; ab aliis Donacitis, Spi
Regia, & Carduus ramptorius appellatur.

Carduo, qui κίρσιον dicitur, cauliculus te
ner duorum cubitorum in imo triangulo f
milis

milis: folia bovis linguæ, in extremo aculeata, in cacumine capitula purpurea, quæ in lanugines solvuntur.

Carduus tomentosus, onogyros fortè Nicandri, Angliæ collibus frequens, radicem obtinet personatæ similem, foris fuscam, intus albam, gustui gratam, diureticam.

Carduus bulbosus, radicibus Cyperum æmulans, glutinosus, montis Pelii accola, tenuium est partium & nonnihil calefacit.

Carduus pratensis, omnium Carduorum tenerrimus, Germ. Wiesenköhl/Wiesenwolle/ Trag. Helvetiæ & Germaniæ pratis familiaris, brancam ursinam foliis imitatur, & nonnullis in locis inter esculentas herbas locum invenit.

Carduus stellatus, Germ. Stern/oder Radendistel / duorum est generum: primus flores fuscos, & semen habet omnium Carduorum minimum: Secundus flores albos obtinet, priori quoad reliqua non dissimilis. Aqua ex hoc carduo destillata secundùm Baptistam Sardum lue Venereâ infectis confert.

Carduus solstitialis, arvensis, solstitiô exactô exarescens, Germ. Haberdistel/ Ackerdistel/inter segetes tantâ feracitate luxuriat, ut earum incremento non parum officiat, & messorum manus pedesque sæpissimè vulneret. Ejusmodi Carduos Plin. *Hist. Nat. l. 18*, potius inter frugum morbos,

quàm

quàm ipsius terræ pestes numerat. Ad ... neas, lichenas & scrophulas valere cre... tur.

Carduus Veneris seu Carduus fullonum, Germ. **Kartendistel** / aliàs dipsacus ... bundus, labrum & lavacrum Veneris, ut ... virga Pastoris internis usibus rarò inserv... Ex medullâ hujus Cardui maturescentis ve... miculus nascitur, certum contra quartana... remedium, ut notat Jul. Cæs. Scalig. *exe...* *59.* è Dioscor. & Senn. hypomn. Phys. *p. 4...* Eundem vermiculum commendat Marc... lus *lib. de med. contra dolorem dentium.* R... dicis decoctum rhagades & fistulas ani, ut ... verrucas tollit.

Hûc pertinet Galodragon Xenocrat... spinosum & palustre, capite ovo simili, ... quo crescente æstate vermiculos nasci tr... dunt.

Carduus omnium spinosissimus, seu P... lyacantha, Germ. **klein Wegedistel** / pun... ceô & purpureô flore insignis, & densâ s... narum phalange circumvallatus est: plan... rari usus: à nonnullis ὀνόπυξος vocatur, ... buxus asininus, quia gratissimum asinis p... bulum suppeditat.

Cardui omnium minimi, [qui ideô Ca... duncellus dicitur] in Narbonensi agro ... lupum montem nascentis, usus incognitu... quia planta vix nota.

Melocarduus echinatus omnium Cardu... ru...

um rarissimus, Indiæ occidentali suos nata-
es debens, Naturæ quidam quasi cinnus est
ecundum Lobelium, ex pepone, melone, &
arduo coalescens.

Carduis non inconcinnè assignatur à
Tragô Ononis, resta bovis seu aratri remo-
a, spinis horrida, Germ. Hauhechel / cujus
adix & cortex calculosis insigne suppedi-
at levamen.

Cnicus sativus officinarum seu Cartha-
nus folia obtinet brevibus spinulis crenata,
ngustâ cervice ramulis adhærentia, capita
nter folia squamata, florem croceum, rarius
lbidum, Græcis κνῆκος, aliis crocus cam-
estris & Saracenicus. Hujus seminis me-
ulla phlegmagoga est, & ad purgandum
xpetitur.

Euphorbium à Juba Rege Medici sui no-
nine insignitum spectatur foliis acanthinis.
is ejus tanta est, ut è longinquo succus, qui
uphorbium dicitur, excipiatur, de quo Vid.
onston. *not. regn. veg. p. 243.*

Drupis, δρυπίς, spina umbella est, foliis vi-
ua, vulnerans aculeis attrectantes, unde no-
nen.

Non incommodè inter carduos refertur
ryngium, iryngus, German. Mannstreu
der Brachendistel / cujus alteram spe-
iem Clusius carduum muricatum; Dodo-
æus stellatum vocat. Hujus radix vel con-
ita, vel aliô quôvis modô usurpata asthma-
ticis,

ticis, nephriticis, & imbellibus in bello Veneris bellatoribus apprimè commendatur.

Tragacantha, hirci spina, Germ. **Bockdorn**/hûc pertinet, planta spinosa, è cujus radice & cortice vulneratis gummi exstillat, suâ sponte lachrymarum instar consistens, usus notissimi, oculis, faucibus exasperatis, & multis aliis usibus destinatum medicamentum.

Tragon, Germ. **Scorpionkraut/Meerstachelkraut**/foliis maximè spinosis se carduum esse testatur, baccas fert rubicundas semine prægnantes.

Acarna Theophrasti & Walerandi carduus est Germaniæ ignotus, cujus mentionem facit Lobelius, in suis observationibus locô cit. Sunt, qui acarnam laurum esse scribunt, inter quos Jonstonus, *not. regn. veg.* *p. 236.*

Poterion, aliis phrynion, Cardui species est, quæ hodie plerosque latet: vestitur totum multâ & tenui lanugine, quam ostendit in ramulis, tam minimis quam maximis. Semen fert odoratum, sed inutile secundùm Cordum: siccat & adstringit. Gummi, quod ex vulneratâ exsudat radice haustum, phthisicis subvenit. Radix nervis præcisis confert, quod etiam decoctum ejus præstat.

Dantur adhûc plura Carduorum genera, ex. gr. Carduus Aræophyllos Dalecampii,

Cic

Condrylloides ejusdem: eriocephalus Clusii & similes.

L. Apulejus Madaurensis in suâ de virtutibus herbarum historiâ plurimorum carduorum mentionē facit, videlicet: Chrysisceptri, xiæ, pācratii, ulophini, cynomazi, cynozoli, ocimoidis, Cardui nigri, vernilaginis, ustilaginis, & sim. Theophrastus Paracelsus cardui angelici meminit, cujus radicem à viatore portatam reliquis simul peregrinantibus omne robur auferre scribit. Fortè Carlinam intelligit.

Hier. Cardanus *l. 13. de subtilitate*, carduum describit Indicum, Cerium vocatum, tantæ magnitudinis, ut lanceas æquet, cujus fructus jucundus, ruber, granis plenus nucem non excedit. Alterius etiam cardui mentionem facit, quem Tuna vocat, cujus fructum citra periculum sanguinem cum urina educere, nec parvam ventriculo utilitatem afferre scribit.

Spina murina seu Corruda tertia C. Clusii non incommodè carduis accensetur.

Enumeratos hos carduos multis anteit parasangis si virtutem & efficaciam spectes, CARDUUS BENEDICTUS, reliquorum Carduorum antesignanus, hortorum gloria & decus, graviumque morborum ἐριζοτόμος, pro quo munere sit in ævum benedictus Creator altissimus.

Differre autem videtur & noster carduus ratio-

ratione natalis soli: est enim hortensis, qu
passim in hortis colitur: & pratensis, cujus
meminit Petrus de Crescentiis *lib. 10. c. 4.* de
quo cap. seq.

Greg. Horstius *lib. 1. s. 6. c. 12. de plant. Au-
gusti* duas carduibenedicti species facit: u-
nam magis aculeatam, & in altum assurgen-
tem, rariorem, & in officinis inusitatam: al-
teram minus aculeatam, & humiliorem, non
tantum apud Medicos doctos, sed etiam in
domesticis remediis usitatissimam, quam
hic intellectam volumus.

Caput IV.

*Carduibenedicti locum nata-
lem, & tempus, quô crescit, floret
& adolescit, exhibet.*

GEnitale solum, ubi incrementa sumat
Carduusbenedictus, sibi elegit in cultis-
simis hortorum viridariis, dignô videlicet
tantô hospite diversoriô: quamvis Bello-
nius scribat, in Insula Lemno Carduum hunc
suâ sponte in arvis copiosè provenire.

Inquilinus nostrarum Regionum Car-
duusbenedictus est, verum, ut fama est, ex re-
motissimis terrarum locis primitus ad nos
allatus, ut notat D. Nicol. Agerius *pharma-
cop. reformat. part. 1. p. m. 34.*

Indiarum indigenam esse Carduum be-
nedi-

nedictum, testantur Tragus & Alexius Pedemontanus, quando gloriosæ memoriæ Imperatori Friderico illum ex Indiis olim pro insigni donario transmissum esse, literarum monumentis consignarunt: addunt insuper, modo dicto Imperatori simul à nautis relatum esse, Carduumbenedictum summum contra hemicraniam esse remedium.

Insulam B. Thomæ sub æquinoctiali circulo sitam, Carduorum esse feracissimam, eosque cum sicci sint, in siccâ regione luxuriare scribit Hier. Cardanus *de rerum variet. lib. 1. c. 4.*

Ex Petri de Crescentiis *lib. 10. c. 4.* supra notavimus, Carduumb. nonnunquam in pratis luxuriare: propterea author hic Patrem familias admonet, ut reliquas Carduorum species tanquam pratorum pestes extirpet, Carduobenedicto autem, ceu herbæ multis usibus aptæ parcat, eique locum inter reliquas pratorum delicias concedat.

Supra citatus D. Nicol. Agerius autem negat, illum suâ sponte ullibi provenire, sed sedulam requirere hortulani culturam: nec etiam sic satis feliciter quandoque adolescere.

Dantur, qui statuunt, Carduum nostrum inveniri interdum in agris propè limites & vias, spinâ candicantibus foliis, albæ spinæ non dissimilibus, quæ per ambientem oram tantum aculeos erigunt, & spissâ pubescunt

D lanu-

lanugine , quæ facilè in flocculos depecti
posset, sed usque adeò fragiles, ut inde nec
telas ordiri, nec fila ducere quis valeat. An
verò sit acanthium, nec ne, asserere non au-
dent : putant tamen, Valerium Cordum
cum quibusdam aliis non absurdè asserere
acanthium esse nostrum Carduumbenedi-
ctum, quem Ruellius atractylin esse sta-
tuit.

In arduis alpibus Galloprovinciæ prope
monasteria Marignols vocata, ubi undique
effodiuntur Crystallinæ irides, & varii colo-
ris alii lapides, crescere Lobelius scribit Car-
duum nostrum : quodque sit in summo mon-
te rigidior, & aliquantò minor hortensi.

Semen terræ committitur principiô veris
aliisque anni temporibus, lunâ accrescente.
Solum amat pingue , benè stercoratum
quamvis etiam aridioribus in locis non
nunquam proveniat.

Conradus Gesnerus *in libro de hortis Ger-
maniæ* statuit, Carduumbenedictum hyemis
sævitiam benè ferre, si autumni principiô s
ratur, & lætiorem ita provenire, quam ve
satum.

Nonnulli carduos omnes sine spinis n
sciturós pollicentur, sic acumina seminum
confringantur : vel si lapidis attritu semi
conferenda retundantur, ut Varro docet
Geopon. Id olim fabulosum se existimasse
Cardanus *lib. 6. de rer. varietat. cap. 26*

lib. 13. de subtilitate scribit, sed postquam Lutetiæ & in Scotiâ carduos omnes fermè sine spinis crescere viderit, fidem huic rei adhibuisse: sed addit, ejusmodi carduos aculeatis multò esse insipidiores, & jure, nam siccior pars & quasi salsa sublata est, ex quâ spina procreatur: ob id, si inter aculeatos serantur, à muribus non exedi, sed aculeatos, dicit: addit insuper, saporem semina in carduis ipsis quem combiberint multum referre. Hæc Cardanus: cui adstipulatur Palladius *lib. 4.* inquiens: Si cacumina seminum cinaræ confringas, quod etiam in reliquis carduis experiri poteris, spinis carebunt: & si per triduum eadem madefeceris in aquâ odoratâ, & siccaveris, nec non seminaveris, eum odorem servabunt.

Flores protrudit Juniô & Juliô mensibus fragrantissimos, odore pira moschatellina æmulantes, de quo cap. seq. pluribus dicetur. Semen ineunte Autumnô suam acquirit maturitatem, quo tempore ad usus Medicos colligitur.

Carduusbenedictus si sub initium Junii collectus fuerit, vulnera recentia secundum Schröderum mirabiliter curat, sin aliô tempore, nunquam id præstabit. Claris. Simon Pauli id usu venire existimat, ob succum illius licet paucum balsamicum statô tempore, eô vulneratô, exsudantem.

B. Carrichterus *herbar. fol. 162.* Carduum-

benedictum in ipsô D. Johannis festô post occasum Solis colligere, & in umbrâ siccatum asservare jubet.

Tota herba siccatur in umbra, & ad usum Medicos in scriniis reponitur.

Caput V.

Qualitates & vires Carduibenedicti in genere considerat.

Substantia carduibenedicti occulta duplex invenitur, nimirum alexipharmaca, & antepileptica. Manifesta substantia terrea est, â calore quodammodo attenuata. *Gir. Horst. de plant. Aug. l. 1. s. 6. c. 12.*

Amarus gustu cum sit Carduusbenedictus, evidentissimô argumentô, se terrenis constare partibus calore quodam attenuatis evincit. Quicquid enim linguam amaritudine suâ exasperat, terrestre prorsus est & siccum, sed subtile, & caloris excessu extenuatum atque elaboratum: & consistenti omninò cineri simile, eâque in re salso admodum propinquum & affine. *Vid. Gorraeum in def. Med.*

Tali igitur cum sit præditus temperie, patet, eum sale multô abundare, more amarorum ferè omnium, & propterea subtilem vim habere incidendi, extenuandi, abstergendi, penetrandi, expurgandi, siccandi,

c

calefaciendi: inſuper menſes movendi, ſanguinem mundificandi, atque educendi pus è pectore & pulmone: & præterea comitiali quoque morbo conferre, præcipuè autem lienis & jecinoris obſtructiones expedire. Cumque amara omnium minimè putreſcant, ſed putredini & vermibus inde natis reſiſtant, patet Carduo noſtro ſummas ineſſe vires, lumbricos è corpore eliminandi.

Dodonæus Carduumbenedictum in ſecundo gradu calidum & ſiccum eſſe exiſtimat, cui calculum addunt Tabernæmontanus, Tragus, Matthiolus, Schröderus, Simon Pauli, & alii, à quibus tamen diſſentit Greg. Horſtius locô citatô, qui Carduumbenedictum calidum in primo, ſiccum in ſecundo gradu aſſerit. Vires ratione ſubſtantiæ Carduob. aſſignat ſeq. 1. reſiſtere peſti: 2. Scorpionum & ſerpentum morſibus conferre: 3. quartanæ febri diuturnæ, quæ apud multos eruditos ſuſpicione veneni non caret, ſuccurrere: 4. febribus malignis prodeſſe: 5. Epilepſiam ſanare. Ratione temperamenti verò: 1. Calefacere parum & exſiccare multum: 2. digerere modicè, & pituitam craſſam incidere, flatusque diſcutere: 3. aperire obſtructiones, & urinam movere. Hæc ille.

Magni uſus & commendationis eſt ad capitis vertiginoſos dolores & peſtiferos morbos. Inſigni amarore obſtructiones viſcerum reſerat: putredinem arcet: cibi faſti-

 dium

dium discutit, urinas & calculum pellit: pe-
ctoris vitia emendat: hepati & cordi, ut cæ
reliquis visceribus peramicus est. Lobel. *l. ic*

Cor & partes vitales roborat, sudorem
movet, venenis resistit, pestilentibus morbi
confert, renum ac laterum dolores mitigat
lumbricos ventris interimit, & contra ser
pentum morsus valet: præterea in cibo ve
potu sumptus, ab immenso capitis dolore
qui circa oculos grassatur, à nonnullis Mo
nopagia dictus, liberat. Vertiginem pellit
memoriam amissam & auditum pari ratione
restituit. Folia in pulverem trita, in vino
pota, phlegmata stomachi consumunt, & e
ducunt: commodius tamen sumuntur, si pi
lulæ ex pulvere componantur. Pectus item
& sanguinem purgat, plurimumque phthisi
cis confert. Folia in vinô cocta, & calid
pota, tormina sedant, sudores provocant
calculum frangunt, menses adjuvant. Pulv
foliorum quantitate mediæ juglandis nuc
in vinò potus contra pestem præsentissi
mum est remedium, si intra 24. horarum
spatium quem invaserit. Idem vinum cum
herbâ decoctum præstat. Eâdem ratione
si sumatur, putridis ventriculi febribus, &
quartanâ laborantibus auxiliatur. Hactenu
J.D. Mylius *basilic. Chim. l. 6. p. 1050.*

G. Bertinus Campanus *de Natur. medic*
l. 18. Carduumbenedictum epilepsiæ opem
ferre, frigidos uteri affectus sanare, ulcera

pau

partium internarum, præſertim pulmonis curare, pleuritidem & lateris dolores poſt fluxionis impetum digerendo & ſiccando cum ſcobe dentis apri, eximiè demulcere, ſcorpionum ictibus & peſti reſiſtere ſcribit.

Carduusbenedictus ob inſignem amarorem calefacit, cor & partes vitales roborat, ſudorem movet, venenis reſiſtit, peſtilentibus morbis confert, renum & laterum dolores mitigat, lumbricos ventris interimit, & contra ſerpentum morſus valet. J. Renodæ9 *de mat. med. l.1.ſ.4. c.63.*

Carduusbenedictus expurgat viſcera: jecur & lienem ab obſtructione liberat: ventriculo, quem bilis infeſtat, confert, ejusque dolores ſopit. Malos humores abſumit & educit: pectus mundificat: phthiſicis, pleuriticis confert, tormina ſedat, ſudores elicit: calculum comminuit, & menſes movet. Tertianam, quartanam, aliasque putridas febres ſanat. Contra peſtem mirificè pollet. C. Schvvengf. *de ſtirp. Sileſ. l.2.*

Alex. Pedemontanus *l. 1. p. 77.* ſecretum Carduibenedicti ex India allatum tale propalat: Carduusbenedictus valet, (modò edatur,) ad omnem Capitis dolorem, auditum exquiſitum, memoriam conſervat, curat vertiginem, cerebrum viſumque confortat, non ſolum comeſtus, verum etiam in oculos poſitus. Purgat ventriculum & pi-

tuitam, appetitum excitat, pectus dilatat, catarrhum absumit, ventris dolorem aufert.

Gorræus in definit. Med. ut & J. D. Mylius *l. c.* Carduob. facultatem desiccandi & modicè digerendi assignant: quemadmodum etiam Nobiliss. Rolfincius ejus salem digerentibus & præparantibus admiscet *meth. spec. p. 483.* Herba à F. Joële, & Duno Liddeliô passim decoctis pituitam digerentibus, & extenuantibus admiscetur.

Schröderus *in pharmacop. Med. Chim.* Carduum nostrum inter herbas cardiacas, veneninecas & alexipharmacas, ac sudoriferas usitatissimas recenset: addit, eam attenuare, aperire, discutere, veneno ac putredini resistere, febres etiam inveteratas & quartanas, Cephalæam, clavum dictam, ut & surditatem specificè curare: atque extrinsecus ad gangrænam arcendam feliciter exhiberi.

J. Jacobus Weckerus *antidotar. special. l.* Carduumbenedictum capitis dolorem auferre: memoriam roborare: vertiginem & quartanas curare, & sudorem provocare scribit.

Untzerus *de sal. c. 21.* Carduobenedicto vim diaphoreticam & alexipharmacam largitur.

Fuchsius *in histor. plantar. c. 42.* præter superius enarrata Carduob. ascribit virtutem diaphoreticam, diureticam & lithontripticam

cam. Præterea vertigini, memoriæ amissæ & percussis à feris venenatis eum mederi censet. Negat etiam pestis experiri contagia, qui eum cum cibo vel potu sumserit. Correptis lue magno fore remedio vulgus sibi persuasit.

Contagiosis febribus prodest, exstinguendo virus. A. Libav. *pr. Alch. p. 98.* somnum allicit. Idem *l. c.*

Brunfelsius *in herbar.* tantopere extollit Carduumb. ut non dubitet scribere, nihil ferè contra venena & alios cordis morbos Medicum sine Carduob. præstare posse. Semen Carduib., ubi hypochondrium ab epate obstructo aut flatibus malè habet, in vinô calido propinat.

J. Anton. Sarracenus *de pest. præcaut. p. 227.* hæc habet: Cnici silvestris genus alterum Carduibenedicti appellatione vulgò notum, magni nominis est contra pestem & venenorum lethalium omne genus: quin & ad eadem efficax est totius plantæ liquor stillatitius: nimirum adversus putres, venenatos, atque adeò pestilentes affectus magni imprimis momenti. Ipsô semine ad eadem utuntur, ad quæ citri mali semen usurpari solet, efficaciâ ut volunt non minore.

Odore flos Carduib. excellit fragrantissimô, odorem pirorum moschatellinorum æmulante, ut notat sæpius citatus Simon Pauli post Cæsalpinum, qui eum ad mo-

schum ipsum *lib.3. de plant. cap. 67. p. 55*
comparat: Hæc tamen illius fragrantia (
longinquo, non verò semper, sed tum potis
simum percipitur, ubi cœlô serenô, non plu
viô aut rorulentô se in florem perfectè in
duit, haut ubi aliquandiu floruit. Hujus re
elegantem rationem reddit Theophrastu
Eresius *l.6. de causs. plantarum, c.25. p. 381.* hi
verbis: Aliqui florum distantes odoratiore
quam in proximo sentiuntur, quod etiam
in violis deprehenditur. Ratio, quod ad lo
cum remotiorem odor purus sincerusqu
deferatur. Effluunt enim de cæteris etiam
partibus plantæ aliqua, quæ longinquita
transire non possunt, quia terrena magis (&
crassiora sunt. Quippe in universum odo
rum generi imbecilli, sinceritas; valentior
misturâ conveniens, commodior est, sicut
& saporibus.

Quapropter hæc floris Carduibenedicti
fragrantia eminus captanda, quam alioqui
herba ipsa graveolens odore suô quasi con
tundit: & quia multis insuper spinis flos isti
horridus ac circumseptus est, hinc procul
dubiô factum, ut nemo ante Cæsalpinum
ausus sit, odore eam explorare. Hanc odo
ris in flore Carduib. fragrantiam casu sic
comperisse testatur Clariss. Simon Pauli *in
quadripartit. botanic. class. 3.* quod etiam
postea in aliis carduis; præsertim verò in

acan-

canthio Matthiol. Dodon. Lob. Cast. Camerarii se observasse scribit.

Carduumb. urinam fœtidam reddere statuit Exc. Mœbius *inst. med. p. 340.* Radix ejus cum vinô decocta, urinas fœtidi odoris liberaliter educit, & alarum totiusque corporis graveolentiam corrigit. P. Ægineta *l. 7. p. 411.*

Nicolaus Massa *tract. de febr. pestil. p. 43.* radicem Carduib. in præservatione à peste, summopere commendat.

In gangræna Carduusbenedictus medicamentis, quæ cordis rationem habent, illudque contra vapores malignos, ex parte putrescente exhalantes, muniunt, accensetur à Sennertô *lib. 5. pr. p. 2. cap. 19.*

Inter cordialia refertur Carduusb. ab Alex. Pedemontano, *l. 1. p. 78.* Vid. infra *c. 8.*

Carduibenedicti semen obstructiones reserat, venenatis & pestilentibus affectibus succurrit, & virtutibus herbæ respondet. G. Bertin. Campanus *l. 18. de Natur. medicamentor.*

De Carduob. Jod. Harchius *de simpl. p. 54.* ita canit:

Sumito, confortat caput, infestosque catarrhos
curat, & è gelidô pectore phlegma trahit:

disfi-

dissipat & flatus ventris, renumque lapil-
los,
& lateris pungens discutit herba ma-
lum:
tum valet à sævô cor præservare veneno
& cœli fœdâ corpora sana lue:
hinc aures siccas, & gutturis ulcera rauci
cum destillatâ sæpè fovebis aquâ.

CAPUT VI.

Usum præparationis Carduibe-nedicti expendit.

NOn tam in officinis pharmaceuticiis quam in privatorum ædibus mortalium usui inservit Carduus sanctus, esculentis & potulentis etiam admisceri solitꝰ, præsertim in contagio pestilenti.

Hujus famosissimæ plantæ usus potissimum in herbâ & semine, rarò in ullâ alia parte, radice scilicet & flore consistit: quamvis Nicol. Agerius *pharmac. reformat. p. 3. p. 204.* radicem Carduib. in cachexiâ & hydrope laudat, eamque in sirupo Arabicè Bedegar dicto, spinæ albæ substituit.

Culinaris labor gulæ inserviens exhibet nobis ex Carduobenedicto sapidissimum & sanitati conducibilem cibum, dum ipsius folia teneriora minutim concisa teganitis seu placentis frixis immiscet: & sanè mirabile est,

ſt,inſignem, quam alioquin Carduusbene-
ictus obtinet,amaritudinem,in hâc coctio-
e,ſi non penitus, plurimum tamen fatiſce-
e,guſtuque excellere gratô, palatoque de-
ectabili.

An ejusmodi πικρότης alimentorum Car-
duôbenedictô, abſinthiô & ſimilibus medi-
atorum omni nutriendi vi ſecundum Gale-
num,*librô de alim fac. cap. 64.* deſtituta ſit,
is eſt adhuc ſub judice. Videtur Galenus
eô locô de ſimpliciter & exactè amaris lo-
qui,hoc eſt,de iis,quæ de nulla alia ſenſu no-
abili qualitate participant: ſciendum enim
eſt,pleraque amara diſſimilibus etiam con-
ſtare partibus,quemadmodum abſinthium,
partim amaris,partim aſtringentibus gaudet
partibus,quod de Carduôbenedictô pariter
videtur eſſe ſtatuendum, ſiquidem ille,
quamvis non adſtringat,tamen præter ama-
itudinem alias ſimul qualitates conjunctas
obtinet,de quibus capite præced. dictum.

In officinis ex Carduô ſanctô parantur
Pulvis, ex foliis & ſummitatibus teneriori- *Pulvis.*
bus exſiccatis,& minutim tritis, cujus doſis
eſt drachma una in aquâ Carduibenedicti.
Sunt, qui ex totâ planta ſiccatâ & contritâ
pulverem hunc conciliant, & cribratum ſer-
vant pro uſu. N. Agerius *part.1.pharmac.re-
form.* pulverem ex herbâ & ſemine Cardui-
benedicti parare jubet, pauperibus tempore
peſtis gratis conferendum.

Aqua

Aqua. Aqua ex herbâ integrâ vel ſolis foliis d[illegible]ſtillatur more aliarum ſimplicium. Op[illegible]mum aquas deſtillandi modum inveni[illegible] apud Quercetanum *pharmacop. dogm. re[illegible] lib.1.c.7.* hôc modô Carduibenedicti aqu[illegible] deſtillata omne abſolvet punctum. Joh. Ja[illegible] Weckerus *antidotar.ſpecial. lib.1.* hanc cir[illegible] finem Maji in balneô ſeu vaſe duplici deſti[illegible]lare,& deſtillatam in vitreô vaſe aſſervar[illegible] jubet. Cum vinô deſtillata majores ob[illegible]nebit vires,ubi præſervandi animô præſcr[illegible]bitur: in curationis actu,in febribus ſc. mal[illegible]gnis propter minorem caliditatem aqu[illegible] ſimplex dextrè deſtillata præfertur: quæ v[illegible]hiculum eſt omnium ferè alexipharmac[illegible]rum, ut & cordiale præſtantiſſimum: qua[illegible] matresfamilias etiam cum roob ſambuci a[illegible]te balnei ingreſſum ad movendum ſudore[illegible] feliciter exhibent.

Spiritus. Spiritus ex herbâ fermentatâ emerg[illegible] maximi in confortando corde uſus, quiq[illegible] alexipharmacum ſufficit præſtantiſſimum[illegible] hic ſi ſuper recentem herbam aliquoties i[illegible]fuſus deſtilletur, majores acquirit virtute[illegible] Quidam folia Carduibenedicti viridia co[illegible]ſcindunt minutim,affundendo parum de fa[illegible]cibus & aquæ tepidæ nonnihil, & poſt di[illegible] aliquot,ubi fermentatio peracta eſt, & ma[illegible]teria deferbuit, deſtillant per veſicam. A[illegible] aqua deſtillata ſpiritum per phiolam ſepa[illegible]rant,ubi autem plus aquæ eſt,primam recti[illegible]

fica[illegible]

cationem per cucurbitam instituunt, hinc
er phiolam. Posset etiam destillari ad
nodum, quem Tentzelius *in exeg. Chimiatr.*
360. de spiritu rorismarini tradit.

Foliorum & florum teneriorum, ut & cau- *Succus.*
um succus exprimitur pro usu in officinis
ecepto. Hic sequenti modô exaltari &
onservari potest. Accipe succum Cardui-
enedicti, is aliquandiu bulliat, & probè de-
pumetur, donec quarta pars humiditatis su-
erfluæ leniter exhalaverit: succum deinde
uperstitem percolabis, & vasi vitreo infun-
les, addendo unicuique libræ uncias duas
um dimidiâ spiritus vini sine phlegmate:
as ritè obturatum ad Solem, vel alium in
ocum calidum ponatur per aliquot dies, &
uccus reddetur purissimus: in fundo vitri
elinquetur excrementum, quod circa illud
dhærebit. Succus per inclinationem ab-
tractus & colatus tandem clarus evadet, &
n annos citra corruptionis periculum asser-
vari potest.

Tartarum lutosum Carduibenedicti.

℞. succi Carduib. recenter expressi, mensu-
ras tres vel quatuor, coquatur in aheno ad
ebullitionem, despumetur & more solitô al-
bumine ovi optimè clarificetur. Ab hoc suc-
co si aqua ad remanentiam sextæ partis li-
quoris fuerit abstracta, vel in B. M. destilla-
ta, in fundo subsidentem videbis cineream
lutosam materiam, quæ à liquore, ut alia
tar-

tartara, ſeparata, reiteratis vicibus aquâ fontanâ eluenda, ſiccanda & ad uſum eſt aſſervanda. Et hoc eſt Tartarum Carduibenedicti. Vid. Angel. Salæ *Tartarol. ſ.3. c.1. p.m. 144.*

Sirupus. Ex depurato ſucco Sirup9 coquitur, ex. gr. ℞. ſucci Carduibenedicti vel per ebullitionem, vel reſidentiam depurati ℔. iij. ſacchari clarificati ℔ij. vel ℔iiß. f.l. a. Sirupus, qui in febribus malignis, immò ipsâ peſte prophylacticus & cordialis eſt, ſudores prollicit, humorum putredinem arcet, vermes enecat, & pleuriticis auxiliatur.

Conſerv. Conſerva Carduibenedicti ex foliis & floribus tenerioribus minutiſſimè inciſis paratur, ſi ad libram unam adjeceris libras duas cum dimidiâ ſacchari albiſſimi, affusâ aliquantulum aquâ ſtillatitiâ, ut commodius piſtillô permiſceri poſſit. Soli deinde exponatur in benè obturatô vaſe, & interdum agitetur. Exhibetur ſimul vel cum aliis mixta, & inter cordialia à Nobilisſimo Præſide noſtro refertur. Mercatus hanc conſervam in Thoracis affectibus plurimum commendat. *l.3. p.3. de cur. fac. cl.3. q.211.*

Extractum ſimplex. Extractum ſimplex ex totô conflatur communiter cum ſpiritu vini, rectius autem acetô deſtillatô: cujus præparandi modum docet Andernacus in tractatu de extractis. Hâc operatione è carduobenedictô partes ſubtiliores & nobiliores, à menſtruo dicto apprehenſæ, elementari craſſitie in fundo

reli-

relictâ extrahuntur: & in justam consistentiam destillatione, vel evaporatione coagulantur. Vid. de extrahendi modo Beguin. *l.1.c.4.*Libav. *l.8 syntag. arcanor. Chimic. c. 9. 10.11.12.16.* Apud Quercetanum invenire licet triplicem modum extracta parandi, *in pharm. dogm. rest. l.1.c.25. de extractis.*

Extractũ liquidum.

Extractum liquidum obtinebis, si herbæ contritæ vel in pulverem redactæ spiritum proprium affundas, tincturam extrahas, & eandem maximam partem menstrui separes. Ejusmodi extracta liquida, quæ alii essentias vocant, ægris non solum gratiora, verum etiam plerumque efficaciora sunt, quam sirupi, in quibus fermè omnis vis coquendo absumitur & perit. Essentiam resinosam V. infra in alexiteriô vegetabili specifico.

Essentia.

Essentiam alii aliter ex succo eliciunt, ex. gr. Succus expressus in B. M. digeratur, dum crassum sedimentum ad fundum descendat, reliquusque succus clarescere & rubescere incipiat. Quo factô clarus liquor per inclinationem separetur, iterumque digeratur, donec nullæ fæces amplius subsideant. Hôc modô cruditas concoquitur, amaritudo dulcescit, & jucundior evadit. Hæc essentia, ut diutius durare queat, cum sacchari momento in B. coquitur, & ad justam consistentiam reducitur: exhibetur in aqua Cardui benedicti, eleosaccharô citri vel sirupô aceto-

 tosi-

tositatis citri edulcoratâ: inter cordialia re-
censetur à Nobilissimô Argonauta *in tra-
ctatu de scorzoner. p. 151.*

Vulgari modô essentia ex foliis viridibus
paratur ita: Succus expressus ex foliis Car-
duibenedicti electis, ovi albumine depura-
tus, per pannum colatur, ac porrò ad melli
consistentiam redigitur. Parari etiam pot-
est essentia ex foliis siccis cum propriô spi-
ritu.

Affusione aceti principalis circulati ad
modum, quem Mich. Crugenerus im Chy-
mischen Gartenbau docet extrahitur es-
sentia Carduibenedicti. Eôdem modô et-
iam Elixir ex carduo sancto parari potest
accedentibus aliis hûc facientibus.

Elixir.

Sal.

Sal ex Carduobenedictô per apertam
flammam in cineres redactô, vel quod non-
nullis commodius videtur, in vase fictili
combustô, per affusam aliquoties aquam eli-
citur: lixivium filtratur, & in tigillô ad car-
bones lentô igne coquitur, donec aqua ex-
halet, & sal in fundo relinquatur: qui pos-
modum sæpius solvendus, filtrandus, ite-
rumque coagulandus est: sic enim omnem
impuritatem deponet, ac planè albus a
mundus evadet.

Qui Crystallinum & instar nitri transpa-
rentem salem expetit, cinerem post primam
calcinationem denuo cum æquali parte sul-
phuris calcinet, & postea beneficiô aquæ

pro-

propriæ vel pluvialis destillatæ extrahat, filtret, & evaporare aquam sinat, donec tantum aquæ cum sale restiterit, ut crystalli in cellâ concrescere possint. Sic non facilè liquescet sal, in loco frigido & humido positus: exhalare tamen hâc operatione nonnihil utilium salis partium videtur.

Crystalli, seu lapilli Carduibenedicti.

Crystalli, seu lapilli.

Andr. Libavius *tom. 2. syntagm. lib. Alch. pharm. c. 22.* Carduibenedicti magna quantitas contusa in mortario lapideo, coquatur in magno vase aquâ multâ ad medias. Decoctum exprime fortiter. Colaturam coque ad spissitudinem mellis liquidi: hunc succum in vase vitreô, locô frigidô stare sine per aliquot dies. Fiunt lapilli instar salis gemmæ. Effusô liquore lapilli propriâ aquâ abluuntur & siccantur. Hi lapilli ex spiritu Carduibenedicti dantur ad pestem.

Palmar. *c. 18. de febr. pestil.* Sali Carduibenedicti insignem adsignat efficaciam, pestifero contagio resistentem. J. D. Mylius *4. antidotar. cap. 21.* scribit: Sal Carduib. est præstantissimum remedium in peste, si ejus grana aliquot cum spir. Carduib. exhibentur, sudor abundè provocatur. Cunradus *2. parte medull. destillator.* Contra pestem sal Carduib. insigne est experimentum, drachmæ dimidiæ pondere in propriâ aquâ vel aliô liquore datum. Joh. Beguinus *cap. : tyrocin. chim.* Sal Carduib. sine calcina-

 tio-

tione factum, præstantissimum remedium est in peste, si ejus aliquot grana cum Spiri Carduib. offerantur ad sudorem movendum: cui subscribit Untzetus *antidotar. pest. l. 2. p. 2086.*

⊖ *essentialis.*

Sal volatilis [verius essentialis dictus] ita conflatur: ℞. Carduib. magnam quantitatem, contunde, & affusâ aquâ multâ in vase magno coque: decoctum cola, & fortiter exprime. Colaturam iterum coque ad mellis consistentiam. Succum hunc pone in vase vitreô in locum frigidissimum, & sal cornescet priore efficacior, qui tamen non tantus est volatilis, sed potius tartarus, salem fixum & volatilem, præterea etiam sulphur & liquorem mercurialem in se complectens: quibus careret, si calcinatio præcessisset. Parum vel nihil differt hic ⊖, à lapillis modo descriptis, eundemque ferè laborem postulat. Vid. Beguin. *tyrocin. Chim. l. 2. c. 17.* P. J. Faber. *myroth. Spag. p. 59.*

Spiritus Salis Carduibenedicti pretiosi non minus, quam operosus.

℞. silicum contusorum, sabuli puri ana part. ij. ⊖is Carduiben. part. j. madefac cum spiritu istius herbæ, destilla per retortam lo[r]icatam, lentô primum, ne sal fluat, postremum quando spiritus albi prodierint, fortiori igne, flammæ scilicet, ut & ficciores spiritus prorumpant: excipulo herbæ summitates imponantur ad manipulum unum vel al-

ru

rum. Phlegma in B. rectificando abstrahe, atque capiti mortuo denuo ad salem extrahendum affunde, quod coagulatum vicissim (capitis mortui extractione semper repetitâ,) destilla, donec omnis Sal in spiritum abierit.

Clyssus Carduibenedicti.

℞. Spiritus Carduibenedicti secundum Tentzelium *exeg. Chimiatric. p. 361.* destillati, atque binâ rectificatione, primò per cucurbitam, postea per phiolam in B. à phlegmate liberati q.v. salis aquâ propriâ è capite mortuo ipsius eliciti ℔j. Misce cum silicum & sabuli puri vel terræ argillaceæ ℔iij aut iiij. Pastilli inde facti destillentur per retortam in furnô anemiô, super herbæ Carduibenedicti Mij. donec ultimò retortâ incandescente, spiritibusque cessantibus recipiens inclarescat. E capite mortuo denuo salem extrahe, & ut prius, spiritum inde destilla. Hunc spiritum in B. sicco gradatim rectifica, & guttis flaviusculis prodeuntibus, aliô substitutô recipiente, ignem urgentiorem adde. Spiritus apricetur in Sole, ut elegantior evadat: Estque Clyssus Carduibenedicti ad præcedentem modum, magnô sanitatis bonô elaboratus: guttæ siquidem ipsius 5. 6. ad scrup. sem. exhibitæ, sudorem imprimis in febribus salubriter promovent. Et hoc Hermetis nepotes ex triade unitatem

facere dicunt, alii circulum ex quadrato. Vid. Tentzel. *exeg. Chim. p. 396.*

Oxyſal diaphoreticum Carduib.

℞. Salis Carduib. cryſtalliſati, cui in concha paulatim ſpiritus aceti vini acerrimi, vel ex ſaccharo per B. M. calorem absque ſempyrevmate parati, tantum affunditur, ut non modo ſal ſolvatur, & fumus ex pugna utriusque ortâ ſiſtatur, ſed etiam gratus, acidulusque ſapor præcellat, cujus humiditas lentâ porrò evaporatione conſumetur. Hinc ex ſale denuo, in aquâ roſarum ſoluto, & in B. M. per 8. dies digeſto, pulcherrimi & pellucidi coloris liquor conſpicitur, qui clarus in concham effuſus in conſiſtentiam ſiccam iterum reducitur, & in vaſis vitreis accuratius occluſis ſervatur, ne, ut proclivis eſt, externi aëris contactu liqueſcat.

Sal febrilis Mynſichti.

℞. Sal. ammoniac. aliquoties ſublimat. nitr. præparat. ⊖is Carduib. abſinth. centaur. min. ana ℥i. Solvantur in aq. cichor. & f. l. a. ⊖ cryſtallinus. In febribus omnis generis, quotidianâ, tertianâ, quartanâ, hemitritæô, &c. ſine diſcrimine, ſummum eſt alexipyreticon: offertur à ʒß. ad ʒj. duabus vel tribus horis ante acceſſionem, in aq. Centaur. min. vel aliâ ſpecificâ, expectato ſudore ſub declinatione paroxyſmi. Eadem doſis iteranda, ſi primâ vel ſecundâ vice non ſatisfecerit.

Sal febrifugus Nobilissimi Rolfincii *in chim.l.5.f.1.p.298.* talis est:

℞. Salis absinth. Carduib. fraxin. juniper. ana ℥j. sarmentor. vitium, Corylin. ana ʒv.

⊕ cum ♀re ppt. ✳♎t. ana ℥j.

Solvatur in aq. fumaria, modicô spiritu ⊖li addito. Artis regulis observatis emergit Sal Crystallinus.

Oleum. Oleum Carduibenedicti simplex paratur ex floribus & foliis Carduibenedicti incisis & contusis. Ponitur scilicet herbæ incisæ vel contusæ libra una in vase vitreo, affunduntur olei olivarum veteris & clari libræ tres, postea in duplici vase coquitur, & abjectô Carduobenedictô recens immittitur, atque iterum tribus diebus maceratur: deinde simili modô coquitur & exprimitur, tertiâ vice recens Carduusbenedictus denuò injicitur, maceratur, colatur, & usui reservatur. Contra lumbricos hoc oleum illitum quam maximè valet.

Oleum scorpionum magnum Matthioli flores & folia Carduibenedicti in se complectitur, aspidum & viperarum, ut & ipsius pestis nobile remedium.

Oleum destillatum. Oleum destillatum Carduib. conficies, si recipias summitatum ejus, [semine ad maturitatem accedente] quantum vis. Macerentur aquâ fontanâ salsâ per dies 14. vel sine maceratione, additâ salis sufficiente

quantitate, destillentur per vesicam, & exi-bit aqua cum oleô, quod per filtrum aut chartam bibulam separandum. Hoc oleum vires obtinet potentissimas, & in minimâ quantitate exhibitum multa præstat.

A. Libavius *l.2.Alch.tract.2.p.292.* to-tam herbam exsiccatam mediocriter tun-dere, & in lixiviô ex aqua pluviali triduo macerare jubet: postmodum addit salis gemm. tartari usti ana ℥ß. fecum vini tria cochlearia, aquæ communis ℔. 4. tandem destillat s. a.

🜕 expressum. Oleum ex semine expressum maturô faciliore labore comparabis more apud Pharmacopolas receptô.

Eleosaccharum. Eleosaccharum obtinebis, si farinæ sac-chari Canariensis guttulas aliquot 🜕 stil. Carduib. adjicias, modô Angelo Salæ usi-tatô.

Magisterium. Magisterium Carduibenedicti.

℞. Cineris clavellati vel salis Tartari ℔ß. cum aq. pluvial. q. s. fiat lixivium forte clarum: postea ℞. herbæ Carduibenedic in mediocri calore, non in Sole exsiccat. crassiusculè incis. q. v. Inde vitro & affund prædictum lixivium: stent in digestione, loco tepido ad extrahendam tincturam huic imprægnato & calido lixivio alumin crudi in aq. pluvial. dissolut. ℔ß. calidè a fundе, benè invicem misce, & præcipitab tur cum ebullitione Tinctura Carduib. ver

& subviridis: quam diligentissime edulcora & ad usum reserva. V. Mynſ. *f.1.p.41.*

Acetum Carduibenedicti fit ad modum aceti rutacei; acetô scilicet foliis seu summitatibus affusô: hôc acetô destillatô paratur gelatina C. C. maximi in febribus momenti. Vid. tract. *de scorz. Nob. Praef. p. 151.*

Acetum bezoarticum. Acetum bezoarticum celebratur, quod ℞. bacc. juniper. ℥j. laur. ℥ß. rad. chelidon. Zedoar. angelic. ostrut. enul. campan. scorzoner. pimpinell. valerian. dictamn. alb. petasitid. ana ʒiij. flor. sambuc. herbar. chelidon. absinth. centaur. min. summitat. carduibenedict. scord. rut. ana ℥ß. mithridat. Damocrat. theriac. Andromach. ana ʒiiß. sem. carduib. rutae ana ʒj. Incisa & contusa M. & infunde per 8. dies in acetô opt. & spir. vin. cum extractô carduib. essentificato ana Mens. iß. stent in loco calido per dies aliquot, postea destilla in B. M. Usum obtinet internum & externum. Dos. in praeservatione cochlear dimidium mane: in curatione ℥ß, vel ℥j. cum aqua Carduibenedicti.

Hujus notae est acetum theriacale Mynsichti & Augustanorum, quae folia Carduib. ingrediuntur. Vid. *Disp. Aug. & Val. Cord.* Acetum bezoarticum Grülingii Vid. *l. s. pr. part. 2.* Acetum myrrhatum Carduob. insigne describit Mynsicht *arm. med. chim. f. 23.*

Acetum rutae compositum Carduô nostrô exaltatum describit Magnificus, & olim

de patriâ nostrâ meritissimus Vir, D.D. Ri-
hefeldius in der Medicinalischen Pestord-
dinantz Aô 1634. publicirt.

Aceta alia bezoartica V. apud Untzerum *antidotar.pestil.l.2.* Magnif. Rolf. *meth. spec. l. 11. f. 3. c. 5.* Diemerbrocc. *de peste l. 2. c. 10. l. ... c. 5.* Matthiol. *apud Craton. Consil. 383.*

Vinum. Vinum medicatum vel ex herbâ recenti vel exsiccatâ cum cinamomo & passulis conflatur optimum, absinthitis vini præparationem æmulans: si scilicet herba cum reliquis musto imponatur, ut per subsequentem fermentationem cruditas & amaritudo Carduib. nonnihil corrigatur.

Vinum medicatum Tentzelii V. *in tract. de peste in fin.* Minderer. *medicin. militar.* p. *139.* Vinum purgans cum Carduob. V. apud J.D. Mylium *basilic. Chimic. l. 6. p. m. 871.*

Vinum medicatum pro familiâ commendatur tale: ℞. lign. fraxin. minut. incis. ℥x. absinth. vulgar. Pontic. Carduibenedicti, ana M. v. meliss. rorismarin. hyssop. salviæ, majoran. ana M. j. flor. sambuc. Mi. ß. rad. Zedoar. ʒvj. helen. irid. Flor. ana ℥j. glycyrriz. ℥iß. polypod. q. ℥iij. passular. major. & minor. ana ℔ß. cortic. citr. ℥iij. M. pro ... vini amphoris.

Vinum aloëticum Isbr. Diemerbroccii *de peste l. 2. c. 9.* tali modô conficitur: ℞. rad. angelic. helen. petasitid. dictamn. cortic. aurantior. ana ʒj. aloës lucidæ ʒij ℈ß. herb.

Carr

Carduib. Mß. centaur. min. Pij. absinth. Pj. Conscindantur minutim, & ex his concinnetur puppa, suspendenda in vini albi tenuis Rhenani vel Gallici ℔vj. in quô vinô puppa illa remaneat, usque dum totum epotum fuerit: Hujus vini 4. aut 5. unciæ assumptæ alvum semel, bis vel ter clementer subducunt.

Cerevisia. Cerevisia medicata ejusd. c. 10. talis est: ℞. rad. petasitid. dictamn. ana ℥j. cortic. aurant. sicc. rad. ostrut. angelic. ana ℥iiiß. herb. absinth. ana ℥iß. centaur. min. ℥j. carduiben. ℥iiij. Conscindantur minutim, & in sacculo setaceo f. puppa, suspendenda in integrô vase Cerevisiæ melioris.

Vinum aliud medicatum ibidem extat sequens: ℞. rad. helen. sicc. ℥j. angelic. dictamn. ostrut. cortic. aurant. & citr. sicc. ana ℥ß. gentian. ʒj. herb. Carduiben. ℥ß. centaur. min. absinth. ana ℥ij. ex his conscisis & nonnihil conquassatis f. puppa in sacculô setaceô, suspendenda in vini albi tenuis ℔. xx.

Mindererus ipse pro se & suis tali vinô medicatô usus est *l. de pest. c. 20.* ℞. absinth. vulgar. Mißscord. Carduib. ana Mj. dictamn. Cretic. Mß. cortic. citr. ℥ß. rad. pimpinell. ℥iß. incidantur grossô modô, & in sindone fiat, puppa in vino suspendenda; de quo bibatur haustus post sumtum jentaculum.

Collegium medicum Ultrajectinum, referente Diemerbroccio locô citatô in peste

anni

anni 1655. in Conſ. publ. præſcripſit hoc vinum præſervans: ℞. rad. angelic. helen. pimpinell. petaſitid. Zedoar. ana ℥ß. fol. Carduib. abſinth. meliſſ. rut. ſcord. ana ʒij. granor. juniper. ℥j. cortic. citr. ℥ß. f. ſacculus ſuſpendendus in vini albi ℔xxij.

Gr. Horſtii vinum alexipharmacum tale eſt *lib. 7. de morbis contagioſis*: ℞. granor. juniper. M. iiij. carduiben. ſcabioſ. veronic. abſinth. ana Mij. rutæ, Mj. rad. ſcorzoner. ℥ij. Zedoar. cortic. citr. ana ℥iß. rad. helen. ℥j. l. a. præp. ad pupp. S. zu 5. Maaß Præſervierwein.

J. Colerus *l. 4. de hortor. cultor. c. 44.* radicem Carduib. in Martio effoſſam, depuratam & exſiccatam in vinô infundit, idque suavis odoris & ſaporis eſſe, mirificèque cordi, cerebro, & ventriculo conducere refert.

Vinum theriacale Mindereri Vid. *in tract. de peſte p. 385.*

Vinum bezoarticum Excell. Præſidis noſtri ingreditur inter alia Carduus noſter in majore doſi. Vid. eruditum ejus tractat. *de ſcorzoner. p. 47.*

Claretum Claretum alterans ejusdem *V. in hier. picr. p. 102.*

Decoctũ ſ. Decoctum Carduibenedicti ex totâ plantâ paratur uſitatô more, quod propriô ſirupô edulcoratum cum ſucceſſu exhibetur in febribus malignis & lue Hungaricâ.

Decoctum compositum Carduib., quod *Compos.* ex Oberndorffero citat Argonauta Nobiliss. ingreditur principaliter semen & aqua Carduibenedicti. Vid. tractat. *de scorz. c. 6. p. 45.*

Emulsiones ex sem. Carduib. Card. Mar. *Emulsio.* cum sem. 4. frig. major. in pleuritide & febribus usuales notæ sunt.

Emulsio pleuritica Mynsichti talis est: ℞. sem. card. Mar. ℥j. carduiben. ℥ß. papav. alb. ʒij. ▽ Card. Mar. ℥vj. carduiben. fl. papav. errat. chamæmel, scabios. ana ℥iiij. f. l. a. Emulsio, sacchar. cand. in sirupô violar. concretô edulcoranda.

Nobiliss. Rolfincius in meth. special. sequentem laudat: ℞. sem. Carduib. Mariæ bened. ana ʒij. aq. flor. papav. errat. hyssop. ana q. s. f. Emulsio, coletur per linteum. Colaturæ adde dent. aprug. mandibul. luc. pisc. præparat. ana ℈j. Edulcetur sacchar. perlat. q. s. S. Milch wider das Seitenstechen.

Emulsionem expulsivam in petechiis Crato laudat talem: ℞. sem. carduiben. ʒj. napi, ℈j. aq. veronic. & carduiben. ana ℥iß. f. l. a. emulsio, cui adde sirup. acetositat. citr. ℥j. margarit. præparat. ʒj. C. C. ust. ℈ij. M. f. Potio sudorifera sæpius repetenda.

Rotulæ concinnantur in præservationis *Rotulæ.* actu celebratæ seq. ℞. extract. carduibened. scord. olsnit. ana ʒß. ℴ destillat. angelic. ℈ß. sacchar. in aq. Carduib. dissolut. q. s. f. l. a. rotulæ.

Ro-

Rotulas pro gravidis & infantibus Ca[rd]-
duob. insignes *V. apud Grüling. prax. p.523*
Morsuli. Morsuli similiter parari possunt, quibu[s]
ferè omnia ex Carduob. resultantia medi[-]
camenta cum aliis admisceri possunt. Hos V[.]
infra *c.10.*

Composita alia, quæ ingreditur Carduu[s]
benedictus varia sunt, & ferè innumera: ad[-]
ducemus ex. gr. unum vel alterum;

Extractum compositum alexipharm[a-]
cum habebis, si alia extracta, scordii scilice[t]
valerian. scorzoner. & similia addas: vel e[x]
herbis & radicibus simul junctis illud un[â]
operâ conficias, ex. gr. ℞. rad. angelic. va[-]
lerian. olsnit. Zedoar. scorzoner. tormentil[l.]
ana ℥j. fol. Carduib. scordii, dictamn. vero[-]
nic. rut. ana ℥ß. cortic. citr. baccar. junipe[r.]
ana ℥j. sem. citr. ʒij. carduib. ʒj. affunde [a-]
ceti destillat. q. s. f. l. a. Extractum.

Extracto Marocostino præstantissim[o]
Mindereri affunditur cum aliis aq. Carduib[.]
abstrahiturque, donec extracti spissitudo i[n]
fundo instar crassioris mellis resideat. Ex[-]
tractum pestilentiale cum Carduob. V. ap[.]
Hartmannum *pr. Chimiatr. p.365.* Extractu[m]
antipestiferum M. Untzeri *V. in antidotar.*
pestil. l. 2. f. 5.

Extractum Isb. Diemerbroccii *l.3. de pest.*
c.5. efficacissimum tale est: ℞. rad. petasi[-]
tid. dictamn. zedoar. angelic. carlin. ana ℥[.]
helen. ʒx. cortic. citr. ℥j. aurant. ℥ß. her[b.]
rutæ

tæ, ſcord. dictamn. Carduiben. ana M. j.
accar. laur. ℥iij juniper. ℥iß. ſem. Carduib.
tr. ana ʒij. ſpir. vin. opt. q. ſ. f. ſ. a. Extra-
io in B. M. Liquor abſtrahatur ad conſi-
entiam mellis, cui admiſceantur pulveres
rdiaci & antidotales, ut: ℞. hujus extra-
i, ℥iij. Magiſt. perlar. Corallor. ana ʒiß.
ſent. camphor. & croc. ana ℈iß. flor. ♀ris
iiij. M. Ejusmodi eſt extractum compoſi-
m D. M. Martini, quod deſcribitur *in tr.*
peſte Aô 1598. editô.

Pulvis bezoarticus D. Nicol. Præpoſ. de-
ribitur in *Diſpenſ. Aug.* cui ſemen Carduib.
am variis pretioſis eſt admixtum: qui pul-
s cordis vires eximiè tuetur, & adverſus
is peſtiferæ inſultus efficaciſſimus eſt: in-
editurque Aquam ſtapedianam.

N. Agerius *pharm. reform. part. 3. p. 295.* in
eſte cum vino exhibet pulverem ex tor-
entillâ, ſemine citri, & Carduib. paratum.
em *part. 3. p. 301.* mirabiles virtutes in con-
gio peſtilenti adſcribit pulveri ſequenti:
. rotular. man. Chriſt. perlat. ℥ß, fol. Car-
uib. exſiccat. ſem. citr. excort. rad. tormen-
ll. flor. roſar. rubrar. ana ʒj. margarit. ppt.
naragd. præparat. ana ℈ß. Corall. rubr. &
b. ppt. ana ʒß. M. f. pulvis ſubtiliſſ. cujus
oſis eſt ʒj. in ſirupô acetoſitatis citr. cum
. Carduib. Alium compendioſiorem pul-
erem deſcribit idem *part. 1. p. 35.* ℞. pulv.
l. Carduib. ℥j. margarit. ppt. ℈j. ſmaragd.
ppt.

ppt. ℈ß. unicorn. ver. g. v. M. f. Pulvis, qui ab authore magni æſtimatur in peſte.

Pulverem pleuriticum Auguſtanorum in- greditur inter alia ſemen Carduib. *V. Diſſ. Aug.* Pulveres varios antifebriles ſemine & foliis Carduib. inſignes deſcribit Grülingius *l. 5. pract. part. 2.*

Pulvis febrilis.

℞. rad. dictamn. alb.
petaſitid.
zedoariæ
fol. ſcord. ana ʒij.
ſem. Carduiben.
C. C. uſt. ppt. ana ʒj.
♁nii diaphoret. ℈j.

f. Pulvis, qui in omnis generis febribus ex- cellit.

Pulvis antipeſtiferus.

℞. rad. angelic. pimpinell.
gentian. zedoar. ana ʒiß.
enul. camp. petaſitid.
carlin. ariſtoloch. rotund. ana ʒ
herb. Carduiben. veronic. verben.
ſcord. meliſſ. ana Pj.
ſummitatum rutæ,
myrrhæ ana ʒß.
ſem. citr. carduiben.
cortic. citr. ſicc. & aurant.
nuc. moſchat. cinamom. cary- phyllor. ana ℈j.

Pu-

Pulverisa tenuissimè. Si vis, adde sacchari q. v. pro suaviore gustu.

Plures pulveres bezoarticos ingreditur sal Carduibenedicti, quos vid. infra: ut & species febrifugas Mynsichti, arm. M. Chim. *c.5.p.129.*

Sirupus aperiens D. Mindereri in se folia Carduibenedicti continet, qui diuturnis febribus, cachexiæ & hydropi medetur. Sirupum bezoarticum Prævot. semine carduib. notatum V. in tract. de scorzoner. Nobilissimi Præsidis.

Sirupus de eupatorio Mesuæ suum in febribus diuturnis & tertianis nothis faustum successum magnâ ex parte Carduobenedicto debet.

Oxymel helleboratum majus, Gesnero quondam maximopere celebratum, Carduusbenedictus præ cœteris mirificè exornat.

Sirupus diaphoreticus febrilis.

℞. herb. Carduibened. centaur. min.
rad. dictamn. alb. ana ℥ß. tormentill. ʒvj.
cortic. aurant. ʒj.

Incisa & contusa infunde in s. q. aq. Carduibened. per 12. horas. Postea coque ad consumptionem tertiæ partis: Colaturæ express. & clarificatæ adde sacchar. alb. ℔iß. Coq. s. a. ad consistent. sirupi.

Alexiterium vegetabile specificum.

℞. rad. vincetoxic. serpentar. scorzoner.

 bistort.

bistort. valerianæ magnæ, Imperator.
angelic. odoratæ, Carlin. tormentill.
gentian. aristoloch. long. pimpinell. an
p. æq.

Omnes radices collectæ sint tempore su
balsamicô, siccatæ curiosè, non spoliatæ co
lore, odore, saporeque naturali, nullô mod
corruptæ & obsoletæ: alioquin essentia seu
extractum inde conficiendum aut nihili, au
vix modicum valebit. Hôc modô electæ
radices, minutimque concisæ, optimô acet
ex vino Hispanicô irrorentur, lenteque ad
melius imprægnandum cum sp. ♁i resic
centur: postea in spiritus Carduibenedict
sufficiente quantitate per mensem integrum
simul, primô gradu ignis digerantur, separe
tur denique illarum essentia in forma resi
nosâ, & servetur ad usum. Vid. Angel. Sa
ternar. bezoarticor. c. n.

Essentiam seu Tincturam bezoarticam
cujusdam Medici per omnem Europam
famigeratissimi, cujus Nobiliss. Præses no
ster in tractat. *de scorzoner. p. 145.* etiam men
tionem facit, ingreditur semen Carduib. Vid
Magnif. Rolfinc. *Chimiam in Artis forma*
redactam p. 198. Tinctura hæc malignum
pestilensve contagium in præservationis &
curationis actu potenter discutit.

Ejusmodi est Tinctura bezoartica Ex
quon

quondam Chimici, D.D. Michaëlis, ut & pretiosa Tinctura B. Timæi von Güldenklee/ quam Sale Corduiben. exaltatam describit *l.4.epistol.18.p.321.*

Elixir febrile seu Tinctura composita.

℞. spec. febrifug. Mynsicht. ℥iij.
piper. long. caryophyllor. nuc. moschat. a. ℥j.
herb. centaur. min. Carduib. absinth. ana Mvj.
quinque fol. rutæ, ana Miij.

Pulverisata & mixta extrahantur opt. spir. vin. Tinctum spiritum aufer, & recentem affunde, tam diu, donec omnis tinctura & essentia extracta sit. Ultimo ℣i. in B. M. ad medietatem seu oleositatem abstrahe, & remanentem spiritum una cum essentiâ per chartam emporeticam filtra, & in vase vitreô benè clausô ad usum reserva. Præservat, curat & abigit, post præservationem, omnes febres.

Liquor nitratus Carduibenedicti.

℞. aquæ è succô Carduib. destillatæ ℥xix.
roob ribium, ℥iiij. man. Christ. f. ℥ij.
nitr. præparat. ℥j. M. accurate, & ad usum repone. Est insigne diaphoreticum, diureticum, bezoarticum, refrigerans, &c. in omni æstuante morbô, & malignitate quâcunque. Dos. ℥j. & ultra.

Antidotus Jacob. Ricii citatur à Nicol.

Massâ Venetô, de quâ mira deprædicantur. Nemo enim, inquit, hanc medicinam sumpsit, qui à peste non fuerit præservatus: multos etiam infectos hujus usu liberatos esse scribit: est autem ejusmodi: ℞. spec. diamoschi, diarrhod. Abb. diatrion santal. ana ʒij. oss. de corde Cerv. Corallor. rubr. alb. flor. roris marin. rosar. Damascenar. santal. rubr. citrin. sem. ocym. citr. ana ʒj. rhabarbar. elect. ʒij. Carduibened. ʒß. fragmentor. ex gemm. margaritar. ana ℈iij. sem. perforat. caryophyllat. Zedoar. lign. aloës, spicæ nard. ana ʒj. dacryd. ℈iiß. croc. ʒiij. omnibus in mortario in pulverem redactis, ac cum conserva rosar. flor. bugloss. borrag. & violat., theriacâ & trypherâ persicâ, & electuar. diaprun. solutiv. ana part. æqual. rediguntur in formam electuarii, ex quo detur ʒj. plus minusve secundum ægri virtutem: nam solvit ventrem sine molestiâ. Quod si hoc electuarium non solutivum facere volueris, ita ut præservet corpora non repleta, compone illud amotô rhabarbarô, dacrydio, & diaprun. solutivô, ex quo sumatur mane quatuor horis ante prandium quotidie vel interpolatis diebus ʒß. cum aqua acetosæ vel alterius herbæ refrigerantis.

Electuarium bezoarticum majus pro ditioribus, minus pro pauperibus, rotulas præservantes, pulverem contra pestem & alia variis

varia, quæ Carduus noster cum suis partibus exornat, vide in tractatu Aô 1666. in infectione Moguntinâ ab experientissimis Dd. editô.

Electuarium contra pestem, & quævis venena præsentissimum Matthioli, vulgô Antidotum Matthioli Cardui nostri foliis ingredientibus multa debet.

Electuarium aureum V. ap. Coler. p. 1133.

Electuarium præservans Venetorum, post cujus usum nemo unquam peste infectus esse creditur, tale est: ℞. spec. liberant. diarrhod. Abb. diatrion santal. ana ʒij. C. C. ust. ppt. sem. ocym. caryophyllat. citr. excorticat. Zedoar. santal. rubr. citrin. ana ʒj. flor. anthos, rosar. Damascen. Corallii utriusque ana ℈iiij rhabarbar. ʒij. fol. Carduib. ℥ß. fragmentor. ex gemm. margarit. ppt. ana ℈ij. lign. aloës, spicæ Indic. ana ℈j. dacryd. croc. ana ʒß. camphoræ ℈ß. In pulverem tenuissimum deductis omnibus adde theriac. Andromach. elect. tripher. persic. diaprun. solutiv. Conserv. flor. tunic. bugloss. acetosell. ana ℥j. ☍ ♀ris acid. ana ℈j. Tandem cum sirupo diasereos, vel de rhabarbar. solutiv. f. Electuarium. V. D. M. Martin. tractat. *de morb. epidem.*

Electuarii Orvietani per omnem Italiam Galliasque famigeratissimi compositionem auget Carduusbenedictus, V. Nob. Fehrius

 tract.

tract. *de ſcorzoner.p.53.* Hujusmodi eſt Electuarium Guidonis contra peſtem, alias Papæ aſſignatum.

Electuarium de Carduo Cratonis in præſervationis actu celebratiſſimum eſt, quod

℞. ſucci Carduib. ℥ß.
ſcord. tormentill. dictamn. terr. ſigillat.
Corall. alb. margaritar. oſſ. de cord. C.
ana ʒj.
ſpec. liberant. ʒß. mithridat. ʒij. M.

Cratoni probatiſſimum eſt: Ejusdem electuarium liberant. ut & electuar. de bolo dictum ſimiliter ſuccus & ſemen Carduib. ingrediuntur: Idem ſequentibus duobus electuariis ſe bis in peſtilentiâ præſervatum eſſe refert, alternis diebus ad magnitudinem caſtaneæ de iis ſumendo:

℞. ſucc. cydonior. ℥iij.
conſerv. borragin. roſar. ana ℥iiß.
mithridat. opt. ℥ß. margarit. diſſolut. ʒj.
hyacinthor.
ſpec. elect. de gemm. liberant.
Corall. diſſolut. ana ℈iiij.
extract. Carduib. veronic. ſcabioſ.
ſcord. ana ʒij.

M. & f. l. a. Electuarium: æſtate dicit ſe plus conſervæ roſar. & ſucci cydonior. & interdum aliquid conſervæ nymphææ adjeciſſe. Alterum electuarium tale eſt:

℞.

℞. maceris ℥j. maceretur horis 24. in acetô vini fortisſimo, vel ſuccô limonum, deinde ſiccetur, & minutim incidatur, addendo
theriac.opt.℥ß.conſerv.borragin. ℥ij.
cortic.citr.condit. ℥j.
ſem.citr. excort. carduibened. ana ʒiß.
ſpec.liberant. ʒj. xyloaloës ʒß. M. f. Electuar.
Plura videantur infra *cap. 10.*
Tabellæ Maximiliano II. Imperatori laudatiſſimæ memoriæ à Cratone præſcriptæ [...]æ ſunt:
℞. bol. armen. in aq.ſcabioſ.lot.℥ß.
margarit.ppt.Corall.ppt.ana ℈iiij.
ſem.Carduib. citr. excorticator. ana ʒß.
hyacinth.ppt. ſmaragd. ppt. ana ℈j.
ſpec.liberant.terr.ſigillat.C.C.ana ʒij.
fol. ☉ri Nô.xv.ambræ g.vj.
ſacchar. ℔ß. in q. ſ. aq. roſ. & cinamom. ſolut.
additâ conſervâ roſar. f. Confectio in tabulis;
[...]s multis magni nominis & dignitatis Vi[...] plurimum profuiſſe teſtatur Author.
Ad morſulos contra peſtem in diſſolven[...] ſaccharo commodè ſumitur aqua Car[...]ib. Vid. Wittichii Conſil. Germanic. in [...]o morſulos Imperatoris Ferdinandi I.

describit. Communiter omnia ferè antido-ta, & electuaria, ut & ipsa theriaca in aqu Carduib. dissoluta exhibentur. A. Libav. *l.* . *Alch. tr.* 2. ℥nium diaphoreticum cum aq Carduib. circulat. *p.406. de extract.*

Quin & Bezoar Sophisticus ortum suum ex parte foliis & semini Carduib. acceptum fert. Vid. Argonautæ nostri tractat. *de scor-zoner. p.50.*

Aqua citri alexipharmaca,

quâ in febribus malignis frequenter uti so-lemus, constat ex parte succô Carduibene-dicti, cujus descriptio talis est:

℞. Malor. citrior. Nô vij.

succo expresso, & corticibus exterioribus a-que seminibus excorticatis adde

rad. scorzoner. ℥ß. contrayerv. ℥j.

sem. Cardui Mariæ ℥ß.

hord. elect. pur. ℞ iij.

succi rub. idæi ℔2 ¼

carduibenedict. acetos. ana ℔iß.

spir. ⊕i ℥iiß.

Digerantur in vitrô benè clauso per 6. di postea destillentur lentissimè ex B. M. (d stillatum ad usum servetur, & signetur ut pra.

Hujus notæ est aqua contra malignitat heîc usualis; ut & Chylostagma diaphor cum seu aqua theriacalis bezoartica Min reri. Vid. Disp. Aug.

Aqu

Aquam Carduib. singularem in omnibus febribus usualem commendat Grülingius Lib. pr. 5. part. 2. quæ talis est:

℞. ⊖ri ℔j. 🜔ris, ✱ ana ℥ß.

Ex Sale & 🜔re fiat lap. prunell. in fine addendo ammoniac. ℞. hujus lapidis, ℥ij. ▽ Carduib. ℔. iiij. ol. 🜔ris ℈ij. M. f. ▽ Carduib. s. a. Dos. ℥iiij.

Aqua febrifuga Mynsichti.

℞. spec. febrifug. Mynsicht.
herb. Centaur. min. Carduibenedict.
quinquefol. absinth. ana ℥iij.

Macerentur in serô caprinô & in arenâ destillentur ad tertium cohobium. Exstirpat tertianam notham & quartanam præmissis universalibus. Dos. ℥iij. & ultra.

Aqua rubea pestilentialis præstantissima Tentzelii *tract. de peste in fin.*

℞. bol. armen. Terræ sigillatæ.
radic. enul. petasitid. angelic.
tormentill. sigill. Salomon.
ostrut. bistort.
herb. Carduibenedict.
C. C. raspat. ana ℥ß.
mithridat. ℥j. croci, ʒiß. caryophyllorum,
cinamom. lign. aloës ana ʒj.
santal. citrin. ʒß. oss. de cord. C. Nô. ij.

Tundantur in pulverem in ℔vj. spiritus vini macerandum. Ad præservandum guttatim ad guttas scilicet 4. 6. 10. ad curandum

verò cochleatim, ad unum scilicet aut cum semisse porrigitur. Annitendum verò sedulò est, ut spiritus vini summæ subtilitatis & ferè cœlestis adhibeatur, aliàs impressio nimis calida metuenda. Plures aquas bezoarticas V. infr. c. 10.

Spiritus febrilis.

℞. herb. Carduiben. M. xij. centaur. c. flor.
abſinth. Pontic. ana Mvj.
melissæ, majoran. rutæ, ana Mij.
recentes contusæ in vase Waldenburgico per mensem putrescant, post illas injice in cucurbitam non abscissam, & adde salis Armoniaci purissim. ℥ij.
☍ piperis destillati, ℥j.
vin. Rhenan. ℔ij.
claude hermeticè, & iterum in B.V. per mensem sine putrescere, postea abscinde vas, & destilla spiritum lentô igne, i. fort. ℥iiij, quod solum serva, reliquum destilla, & cap. mort. exprime, expresso succo iterum affunde destillatum, & destilla ad ℥iij. spiritum, quem priori adjungas. Destilla tertiò reliquum, & affunde remanentiam, donec omnes spiritus collegeris, reiterando. Dos. ℈j. ʒß. in aq. Carduib.

Pilulas in tertianâ efficaces experti sunt Grülingius & Schröderus sequentes:

℞. extract. Carduib. ʒß. centaur. min. ℈j.
C.C. ust. ppt. ⊖is abſinth. ana ℈ß.
f. Pi-

Pilulæ cum ſirupo de Carduob. vel aq. rdb. Nô xx. exhibentur in aq. & ſirup. rdb.

Crato apud Scholtzium in febribus pe- entibus pro junioribus locô præcautionis dat ſeq. pilulas, easque *pilulas de carduo* ellitat:

℞. ſucc. Carduiben. inſpiſſat. ℥ß.
rhabarb. opt. aq. cinamom. aſperſ.
agaric. recent. trochiſcat. ana ʒiß.
myrrhæ, ℈ij. maſtich. ℈j.
am ſirup. de cort. citr. f. Maſſa.

lulæ contra peſtem B. Timæi **von Gül- ldee**/*lib. 4. epiſt. 19. p. 326.* ſunt hujusmodi:

℞. Aloës roſat. ℥iij.
extract. rhabarbar. fol. ſen. agaric. ana ʒj.
enul. angelic. Carduib. ana ℈j.
croci, g. xv.
myrrhæ elect. ʒj. reſin. gialap. ℈ij.
ol. citr. gt. viiij. M. cum ſir. roſ. ſol. q. ſ.
aſſa, ex quâ formentur pilulæ, quarum pendeant ʒß. S. **Peſtilentz Pillen.**

Untzerus *antidotar. peſtil. lib. 2. p. 2134.* ta- laudat:

℞. extract. aloës ʒij. rhabarbar. ʒiß. agar. ʒj.
zedoar. angelic. ana ℈j.
camphoræ, ⊖is abſinth. Carduib. a. ℈ij.
ol. ſtill. cortic. citr. & ſuccin. ana gt. iiiij.
macis, gt. iij. f. Maſſa. Doſ. ʒß. vel ℈ij.

eum Greg. Caravitæ pulſibus & cordis re-

regioni in peste illinendũ, Carduob. insig
Vid. apud Matthiol. & J. Schenck. *obs. m*
l.7. de alexipharm.

Unguenta varia ingreditur Carduus b
nedictus, qualia sunt: Uuguentum Mar
tum Nicolai. Vid. Disp. Aug.

Unguentum bezoarticum A. Salæ.

℞. succ. Nicotian. ℔iiij. rutæ, absinth.
abrotan. Carduib. ana ℔ij.
axungiæ Cervi juvenis ℔ij.
ol. scorp. opt.
de sem. citr. express. ana ℔ß.

Ebulliant simul lentô igne in ollâ vitreatâ
phlegmatis consumptionem, mox cola
refrixari sine, postea unguentum superiu
succorum sedimento quod viridiusculum
sulphureisque dictarum herbarum subst
tiis valdè repletum, separa & adde: extr
alexiter. specif. ut supra ppt. ℥iij. extract.
Thebaic. per spir. ✝i, essent. mumiæ,
castor. ana ℥j. ol. balsami Peruviani od
feri per retortam destillati; ol. de liq
ambr. ol. styrac. liquid. ol. succin. alb.
rectificat. ana ℥ß. caryophyllor. lign. saff
thym. rorismarin. camphoræ, ana ʒij. Ex
cta primo cum unguento M. in mortario
treo: postea affundenda olea destillata
quibus tamen camphora fuerit dissoluta
erit paratum.

Unguentum D. M. Martinii *tractatu de*

tale habet: ℞. ſuccor. depurat. abrotan. ſar. meliſſ. acetoſ. majoran. ana ℥j. vin. alvatic. ℔ß. ol. hypericon. ℥iiij. roſar. mpl. ſcorpion. ana ℥iij. nardin. acet. ca-ophyllat. ana ℥ij. pulv. ſalv. roſar. meliſſ. arduiben. ana Pj, majoran. menth. verben. tryos, flor. hypericon. ana Piß. aloës ſuc-trin. ʒiß. gentian, dictamn. alb. ariſtoloch. t. ver. ana ʒj. laudan. elect. ʒiij. ſpic. In-c. ℈ij. ſtyrac. calamit. aſſ. dulc. ana ʒij. in M. l. a. ebulliant ad perfectam humidita-s conſumptionem, expreſſioni admiſce ce-e albæ parum. Tandem ubi refrixerit, lde ſpec. cordial. temperat. ſantal. rubr. a ʒij. galliæ moſchat. ver. ʒiß. myrrh. oës, laudan. ſtyrac. liquid. ana ℈iiij. pulv. doar. dictamn. alb. ireos, gentian. ana ʒj. oci, ʒß. camphoræ ℈j. therrac. opt. ℥ß. rtique tandem factâ agitatione f. l. a. Un-nentum, cordi, pulſibus, naribus, &c. bis vel-r quotidie illinendum.

Sunt, qui unguento viridi folia Carduibe-edicti admiſcent, idque intra corpus ruptis, onvulſis, aut ex alto prolapſis, ubi ſcilicet rumoſi ſanguinis ſuſpicio eſt, cum ſucceſſu xhibent.

Radix Carduibenedicti ingreditur pluri-tas medicamentorum deſcriptiones, quas id. infra c. 9. imprimis exornat oleum rha-arbari compoſitum, medicamentum illud

po-

polychreſtum; quod deſcribit Chriſt. W
ſung. Artzneybuch. *part.8.c.12.*

In ſumma, nulla ferè eſt medicamenti fo
ma, quam Carduusbenedictus non ſuſcip
& ſi quis omnia, quæ Carduusb. ingreditu
medicamenta, recenſere vellet, illum
mnium judicio citius tempus quam labo
deſtitueret.

CAPUT VII.

Uſum Cardui benedicti in mor bis ſupremi ventris rimatur.

CAput membrum eſt corporis diviniſſi mum, & princeps omnium reliquorum cui totum corpus ſubeſſe & parere Creat voluit, idque omnium motuum compos e juſſit. Hujus forma inſtar ſphæræ globo & rotunda eſt; ex utrôque latere levit compreſſa, quo externæ injuriæ eô facili declinarentur, & ſpiritibus animalibus rec ptaculum eſſet ad mentis operationes exe cendas convenientius.

In homine, ceu plantâ inversâ, talis ej eſt Natura, qualis radicis in plantis: nam per os, quod in capite ſitum eſt, cibum ſ mit; quemadmodum plantæ per radic nutriuntur.

In altô positum est propter visum : oculi
nim, ceu animi affectuum duces & specula-
ores corporis sublimi locô eminere debe-
ant, ut eminus fugienda & appetenda per-
icere possent.

Quemadmodum autem Capitis structura
ræ aliis corporis membris summè admi-
nda est : ita plurimi dantur capitales &
erduelles hostes, qui hanc fastigiatam ra-
onis Regiam, vel occultis catarrhorum cu-
culis subvertere, vel apertô exitialium af-
ctuum plurimorum Marte expugnare co-
ntur : unde non immeritò Hippocrates
put fontem & originem omnium penè
orborum indigitat : illud enim ratione
uxionum, quæ manant in subjectas partes
que ad pedes, omnibus membris compa-
ur : cumque sit impositum trunco corpo-
, instar cucurbitulæ, attrahit excipitque
pores ex inferioribus ad superiora elatos.
pp. l.4. de morb.

Et nisi DEUS Ter Maximus furialibus
sce strigibus per medicamenta, quæ ὅλῳ
ι θυλάκῳ terra mater quotannis parturit,
icem poneret, fieri non posset, quin mi-
ocosmus brevi destrueretur, & ad interi-
m tenderet. Inter illa primas partes me-
ò sibi sumit Carduus benedictus, cujus pul-
rem in cibo etiam & potu sumptum, caput
nultis morborum insultibus, Cephalalgiâ
sci-

ſcilicet, vertigine, viſûs & auditûs hebet-
dine præſervare confirmant Matthiolus, Tra-
gus, Tabernæmontanus, Lobelius, Lonice-
rus, Nic. Agerius, & alii quamplurimi: qu-
virtutes etiam aquæ Carduib. cum vel ſin-
vino paratæ aſſignantur.

Aquam Carduibenedicti bis per alemb-
cum deſtillatam in auditûs difficultate e-
poriſton eſſe non contemnendum ſcribit J.
Camerarius, ſi aliquot guttulæ tepidæ aur-
bus in-illentur, quod confirmat J. Harchi-
de ſim. l. Greg. Horſt. *de tuend. ſanitat. c. 4.*
diverſorum Imperatorum Medicus Crato
qui aquam Cardui noſtri dextrè deſtilla-
tam, & cum goſſypio auri impoſitam in gra-
vitate auditûs etiam puriſſimo balſamo O-
rientali præfert.

Contra ob auditionem Vide ſis Nobiliſſi-
mi Præſidis noſtri Claretum univerſal-
quod ingreditur Carduus noſter, tractat.
hier. picr. p. 154. item B. Timæi **von Gül-
denklee** decoctum in auditûs difficultat-
pro nobili matronâ ordinatum *l. 1. p. 72.*

In convulſionibus & ſpaſmo aq. Cardui
eſt valdè ſingularis, inquit Dorncreil, *in em-
piric. l. . c. 5.* Opiſtothono mederi ſcrib-
Dantzius *in lib. 3. Dioſc. c. 16.*

In paralyſi Crato *apud Scholtzium Conſ.
326.* comendat ſequens conditum: ℞. Con-
ſerv. pœon. anthos ana ℥ß. betonic. lave-

di-

dul. ana ʒij. bugloſſ. ʒiij. mithridat. opt. ʒiß. pulv. ſem. Carduiben. fænicul. ana ʒß. rad. pœon. ℈ij. pulv. flor. ſtœchad. ℈ß. nucis condit. ʒj. calam. aromat. condit. ʒiij. ZZ. condit. ʒvj. cortic. citr. condit. ℥ß. cinamom. inſ. ℈j. Inciſis conditis M. reliqua, f. Condium.

Cephaleæ medetur aqua Carduibenedicti fronti cum linteolo applicata: oculis indita pruritum, maculas & rubedinem tollit, eorumque vitia plurima emendat. *Tabernæmontan. Tragus, part. 2. Matthiol. Lonicer. J. . Mylius & alii. Agerius* in ophthalmiâ aquam Carduibenedicti deſtillatam inſtillat, *Pharmacop. reformat. part. 1. p. 36.*

In ſuffuſione oculorum Excellentiſſimus Th. Bartholinus *in ciſtâ med.* laudat ſequentem nodulum: ℞. radic. valerian. ℥j. herbar. rutæ, betonic. Carduiben. fænicul. ana Mß. euphraſiæ, Mj. parata pro vino D.S. Augen ſpecies.

Cardui noſtri radix ante Solis ortum paligneô effoſſa, contunditur piſtillô ligneô lignô roboreo, exceptus ſuccus colatus, que in vaſe vitreô conditus ad leucomata oculorum commendatur à C. Pliniô ſecundo *de re med. lib. 1. c. 20.* addit, ſuccum hunc minum effectum producere; primum pelliculas membranasque tollere de oculis: deinde curare, ut mireris effectum.

Vinum Carduibenedicti sæpius haustum catarrhos absumere, vertigini, Cephalalgiæ potenter resistere, easdemque, quæ ▽, vires obtinere supra nominati Authores confirmant.

In cephalalgiâ pituitosâ Gesnerus *Encherid. rei Med. p. 161.* efficacissimum esse scribit decoctum ligni guajaci cum floribus Carduibenedicti.

Apoplecticis vinum Carduibenedicti propinat Joh. Wittigius *in Consilio apoplectico p.m. 110.*

In catarrho frigido C. Peucerus *pract. med. de Catarrh. c. 4.* Carduumbenedictum decoctis admiscet, quod & aliis plurimis Authoribus est usu receptum.

In catarrho à capite ad pectus delabente absumendo & educendo B. Timæus à Güldenklee *lib. 1. epist. 14.* commendat rotulas sequentes:

℞. sem. papav. alb. ℥ß. Carduiben. ℈iiij. citr. ℈ij.

aq. scabios. Carduib. rosar. opt. ana ℥iij.

M. f. emulsio, cui adde

spec. diatragacanth. frig. ʒij.

diamargar. frig. ʒj.

sacchar. albissim. ℥iiij. vel v. f. l. a. Rotulæ.

Ejusdem pilulæ Catarrhales tales sunt *l. 1. ep. 2. p. 347.*

℞. Aloës succotrin. ℥iij. dissolve in succo orraginis, bugloss. violar. & rosar. Solutionem effunde relictô crassamentô in fundo asis & per chartam emporeticam transco-, adde

extract. ivæ arthetic. chamædr. ver.
betonic. rhapontic. chamæmel.
veronic. Carduibenedict. ana ʒj.
squinanth. ℈iiß.

pulv. mastich. ʒj M. & evaporationi tra-e, ut redigatur in massam, ex quâ formen-r pilulæ parvæ. D. S. Fluß-Pillen.

Decoctum catarrhale vide apud Mynsich-m semine Carduibenedicti insigne. *arm. chim. s. 25. p. m. 376.*

J. P. Brendelius Carduumb. decoctis pur-ntibus admiscet in catarrhô: *Cons. 42. p. 6.* In metu catarrhi suffocativi Car-umb. decoctis inserit D. Brunnerus *Con-24.*

Ad omnia capitis vitia propriè conferre ibit Mynsichtus pilulas suas aloëphangi-s *s. 6. arm. med. Chim.* Has carduus noster istrat.

L. Fuchsius memoriam amissam Carduo-nedictô in cibo aut potu sumptô restaura-existimat *histor. plantar. c. 42.* Idem Loni-us existimat. Memoriam confortat, ce-rumque exsiccat aqua Carduibenedicti n vinô facta. N. Ager. *pharmac. reform.*

p.1.f.37. Eadem aqua ab apoplexiâ & paralysi potenter præservat. *Idem.l.c.* Decoctum seminis & herbæ epotum contra memoriam amissam valet. Greg. Horst. *l. 1. f. 6. de plant. August. c. 12.* Aqua Carduibenedicti confortat memoriam, curat capitis dolores, vertiginem, & omnes capitis affectus: aqua destillata vel sola, vel recenti Carduob. succo perfusa ad ℥ij. ℥iij. vesperi & mane sumitur. V. Chr. Wirsung Artzneybuch *part. 1. c. 11.*

Hemicraniam Carduob. feliciter curari, huncque in finem olim gloriosæ memoriæ Imperatori Friderico ex Indiâ insignis donarii & secreti locô transmissum scribit Alex. Pedemontan. *l. 1. p. m. 77. J. C. Baricellius hort. genial. p. 216. Jod. Harchius de simpl.* & *Tragus de diff. herbar. part. 2.* qui etiam fœtentem oris halitum hujus herbæ mansæ usu corrigi cum Matthiolo & Pedemontanô asserit.

In fœtore halitûs R. Mundererus *medic. militar.* absinthium, Carduumbenedictum & cortices citri in vinô infusa propinat. Conf. Plin. *histor. Natural. l. 20.*

Gingivas, dentesque stabilit & confortat mansus Carduus sanctus. Alex. Pedemont. *l. c.*

Hæmorrhagiam narium extra applicatum Carduumbenedictum sistere Lonicerus *part. 2. herbar.* censet. Christ. Wirsung. lanuginem

inem Carduibenedicti naribus inditam, ræfert *part.1.c.8.*

Decoctum, aquam & pulverem Carduib. omitialibus infantium morbis mederi Matniolus scribit: H. Tragus *l. c.* eundem cona epilepsiam valdè prodesse scribit, quod onicerus *l.c.* confirmat, qui Carduumb. in rinâ pueri impuberis sani coctum ægro exbet.

Carduusb. ad ʒß. cum aq. flor. tiliæ inntibus commodè datur contra epilepsiam. ecoctum manè & vespere epotum contra oplexiam & epilepsiam prodest. Sirus de Carduob. ad 2. vel 3. cochl. datus alioties, epilepsiam adhûc efficacius mitigat tollit: cum aq. flor. tiliæ & Cerasor. nior. mixtus in formâ potionis epilepsiam nat, si manè & vesperi usurpetur. Greg. orst. *de plant. Aug. l.1. f.6. c.12.*

In infantis urinâ coctus & per clysterem ectus sanat morbum comitialem. Alex. dement. *l.c.* Aqua Carduibenedicti cum aâ lavendulæ mixta sanat epilepsiam intium. Christ. Wirsung. *part.1. c.12.*

Franc. Joel *lib.1. & 2. pract. f.3. & seq.* in lepsiâ, paralysi, convulsione, aurium tina, digerentibus, extenuantibus, evacuanus, alterantibus & diaphoreticis medicantis Carduumb. passim admiscet.

Aqua epileptica Mynsichti, vertigini, le-

thargo, congelationi opposita, Carduum sanctum recipit. *V.A.M. Chim.f.19.* Talis aqua epileptica major Querçetan. *in pharmacop. dogmat. restit. lib. 1. c. 7.* quam Cardui semen ingreditur. Ibidem V. aliam aquam ad epilepsiam, apoplexiam, paralysin, Carduib. semine insignem. Ejusmodi est aqua theriacalis Renodæi in appendice descripta, contra dictos affectus miræ efficaciæ.

Hydroticum contra epilepsiam *V. in pharmac. dogmat.* restitut. Quercetan. *l. 1. c. 8.* semine Carduib. eminens. Vinum antepilepticum V. ibidem *c. 9.* Sirupum helleboratum antepilepticum semine Carduib. conspicuum V. *c. 12.*

Sirupus epilepticus Cratonis.

℞. succi Carduibenedicti depurati & ad spissitudinem cocti, ℥iv. succi millefolii eôdem modo parati ℥iiß. sacchari albiss. ℥iiij. Coq. s.a.

Sumatur bis in hebdomade cochlear unum cum theriacæ Andromachi ℈j. vel sine theriacâ.

Sirupum Carduibenedicti cum extracto calami aromatici heîc laudat Gr. Horst. *lib. de tuendâ sanitate cap. 1. in appendice.*

Insessui Carduumbenedictum admisit J. P. Brendelius pro fœminâ quâdam epilepticâ *Cons. 19. p. 72.*

Destillatum antepilepticum, Carduob. [e]xaltatum V. apud Brunnerum *Consil. 14. [p].94.* potionem, *Consil.16.p.106.*

Spiritum Carduibenedicti in epilepsiâ [l]audat M. Untzerus *de epileps.l.2.c.7.*

Floridum faciei colorem conciliare Car[d]uumb. persuasum est nonnullis, qui illius [p]ulverem cum æquali parte sacchari Cana[ri]ensis mixtum cum pane similagineo pa[n]um tostô, & vino generoso intinctô, pro tra[g]emate quotidiè usurpant: & sanè isti non [v]identur à januâ aberrare, siquidem Car[d]uus noster immundum sanguinem, [κακ]οχεgίας causam depurat, exaltat, & ab [o]mnibus sordibus vindicat & immunem [r]eddit.

Contra Nic. Agerius *pharmacop. reform. 1.p.36.* statuit: ▽m Carduib. cum vino [d]estillatam, & cum aqua levistici & cuscutæ [p]ermixtam nimium faciei ruborem tollere, [si] sæpius bibatur.

Alopeciæ medetur foliorum Carduib. [s]uccus loco affecto per 9. dies illitus: quod per singulos dies bis fieri jubet Marcellus *de medicament. librô singulari.*

CAPUT IIX.

Usum Carduibenedicti in morbis medii ventris contemplatur.

THorax, partium vitalium domicilium, & regalis cordis thronus, infernè costi nothis & diaphragmate, supernè costis veeris, & claviculis, ante & ponè vertebris & sternô ceu validissimis muris circumseptu equidem conspicitur: Verum hæc munimenta tanti non sunt, ut tot funestos affectuum præternaturalium insultus, dolorumque injurias à vitæ Regiâ arcere & avertere possint: variis scilicet obnoxius est rheumatismis, abscessibus, inflammationibus, tumoribus, utplurimum à seroso humore, quæ omnia dolores lateris acutos cum febre, interdum cum tussi excitant: Hujus actio mediantibus pulmonibus respirationi destinata multis sæpe numerô obruitur impedimentis, aëri tum inspirando, cum exspirando inimicis: in hoc viscus illud reperire est, quod omnium primum vivit, & omnium postremum vitæ valedicit: quam variis illud infestetur symptomatibus, dici vix potest: taceo tot horrendarum febrium agmina, occultis cuniculis illi insidias machinantia. In hujus ventriculis vermes non seme

re

repertos, ex venâ cavâ illûc delatos obser-vatum est sæpè: intra pericardium vermes Cor erodentes gigni, & scordiô enecari scribit P. Salius Diversus; usque adeò do-lendum est, ipsam vitæ officinam etiam ab his insectis immunem non esse.

Indulsit autem sapientissimus Creator homini varia præsidia, quibus ejusmodi in-sultus amoliri, thoracemque cum contentis partibus sartum tectum conservare posset. Si quid igitur unquam pectori amicum est, ejusque saluti invigilat, sanè Carduusbene-dictus est; siquidem ille materiam pectori impactam incidit, abstergit, & potenter ex-pectorat quôvis modô sumptus. Nic. Age-rius *pharmac. reform. p. 1. p. 35.*

Pectoris repletioni & difficultati respira-tionis auxiliatur Carduusb. A. Libav. *pr. alch. p. 98.* peripneumonicis convenit: angi-nas internas curat, & maximè prodest tussi. Idem *l. c.*

Pulvis asthmaticus laxans Rulandi *cent-ur. 8.* talis est: ℞. fol. Carduiben. cartha-mi, ana ℥ij. piper. long. ʒj. fol. sen. mundat. rad. aronis exsiccat. ana ℥ij. anis. ʒß. dacryd. ʒß. M. f. Pulvis, divid. in 12. partes æquales mane & vesperi exhibendas.

Carrichterus *pract. p. 73.* in asthmate fri-gido sequenti utitur pulvere: ℞. rad. aron. corrrect. ℥iij. herb. Carduib. M. iiij. [hæc

bulliat prius ter in acetô rosatô, siccetur & pulverisetur:] asari, quod in vino & aqu ana p. æ. prius ter bullierit: rad. gentian. in acetô coctæ & exsiccatæ, ℥ß. caryophyllat ℥iß. Terantur omnia in pulverem subtilissimum, cibis etiam admiscendum.

Franciscus Joel lib. 3. pr. s. 1. difficulter respirantibus sequens decoctum præscribit: ℞: rad. glycyrriz. fænicul. irid. illyric. ana ℥ß. angelic. aristoloch. rotund. ana ʒij. semin anis. fænicul. ana ʒiij. urtic. fænugræc. ana ʒj. herbar. hyssop. marrub. capill. ♀ris. scabios. puleg. Carduiben. ana Mß. cinamom ʒij. passular. minor. ℥ij. Contundenda contundantur, conscindenda conscindantur, & decoquantur cum hydromell. ℔iiij. in duplici vase ad horas duas: refrigerata colentur. Dos. ℥iiij. tepidè mane & vesperi.

Emulsum enulatum B.

Timæi von Güldenklee tale est:

℞. Condit. rad. enulæ ℥iß.
cortic. citr. aurant. ana ℥ß.

Incisa contundantur in mortario, postea affunde aq. veronic. Carduibenedicti scabios. ana ℥iiij.

Exprimantur fortissimè & colentur, adde aq. cinamom. ℥j. asthmatic. Rudolphi Imp. ℥ß. M.

Hôc

Hôc emulsô Author in asthmate feliciter usus est.

Aqua asthmatica Crügneri in causâ frigidâ.

℞. Herb. veronic. Carduibened. salviæ betonic. melissæ, ana Mij.
rad. aron. enul. polypod. ana ℥j.
spir. vin. ℔vj. destill. s. a. adde
spir. princip. ℥ij. M. S. Erwärmendes Brust und Lufftwasser. V. Chim. Prül. *p. 436.*

▽m asthmaticam Augustanorum Carduibenedicti aqua ingreditur. Vid. *Diß. Aug.*

Spiritus enulatus compositus Crügneri.

℞. rad. enul. campan. ℥iiij. ungul. Caball. ℥ij.
eryngii, polypod. ana ℥iij.
herb. scabios. Carduib. meliss. hyssop. salviæ. majoran. ana Mß.
spir. vin. ℔iiij. destilla s. a. V. Ch. Som. *p. 348.*

In asthmate Carduumb. decoctis passim immiscet D. Brunnerus *Consil. 34.* Efficacissimum remedium in obstructis pulmonum meatibus reserandis Episcopo cuidam commendat idem *l. c.* tale:

℞ Extract. carduiben. scabios. ana ʒß, hord. g. vj. glycyrriz. g. v.
sacchar. albissim. in aq. scabios. dissolut. ℥ij. adde sirup. de hyssop. ℥j. de prassio,

ſio,de jujub.ana ℥ß. aq. cinamom. ℥.
M. f. ſirupus, Doſ. ℥ij. ℥ß. circiter.
Ejusmodi eſt ſequens ejusdem;
℞. extract.Carduib. ʒß.
ſacchar.albiſſim.in aq.ſcabioſ.ſolut. ℥iß.
ſirup.de hyſſop. ℥iß. de praſſio, ℥ß.
aq.cinamom. ℥ß.M.Doſ. Cochl. 2.
Oxymel pectorale ſemine Carduib. au-ctum Vid. ap. Quercetan. *pharm. dog. reſt. l.1.c.10.* ut & oxymel de Peto *ibid.* ſirupum de Peto compoſitum, *cap.12.* Extractum tho-racicum majus & minus ejusdem *c.25.* Car-duob. plurima debent.
Magnif. Rolfincius *Meth. ſpecial. l. 8. c. 88.* in aſthmate ſequentes potiones præſcribit:
℞. aq. Carduib. Mariæ, ana ℥ß. ſacchar. perl-lat. vel Canthii in ſirupo violarum concrett. ʒiij. eſſent. croc. moſch. ana g. iij. ſpir. ♀riis gt. xij. M. D. in fictil. S. Bruſtwaſſer. Vel.
℞. aq. ſcabioſ. flor. ſambuc. Carduib. cum vinô deſtillat. ana ℥ij. extract. ireos, ſcabioſſ. croc. oriental. ana g. vj. eleoſacchar. aniſ. ʒß. ſirup. de hyſſop. q. ſ. ad gratiam, D. in fict. S. Bruſtꝛc.
Aqua Carduib.ſ. mane & veſperi hauſta prodeſt aſthmaticis, Gr. Horſt. *l. 1. ſ. 6. de plant. Aug. c. 12.*
In pleuritide verâ & ſpuriâ, ut & peri-pneumoniâ Carduusb. maximi eſt momen-ti, nulli palmam reliuquens, quibus affecti-
bus;

us ob aculeatam signaturam occultâ vi & ecificè videtur opem ferre. Cum enim usis pleuritidem excitantibus plerunque eculiaris malignitas insit; propterea mecamenta occultâ vi agentia utplurimum quiruntur.

Conducit pulvis Carduib. ad ʒj. per se in no sumptus. Gr. Horst. *de plant. Aug. l. 1. 6. c.12.* ut & sequens pulvis; de quo sæpius hibendum; ex. gr.

℞. summitat. Carduibened.
cortic. avellanar. rubrar. ana ℈ij.
ocul. ♋ ppt. mandibul. lucii ppt.
Corall.alb.ppt.ana ʒj.M.f.Pulvis.

Vel detur cortic.avellanar.rubr. ℈j. in aq. arduib. Christ. Wirsung. *part. 2. c. 4.* Vel hibeatur conserv. hyssopi in aq. Carduib. *l.c.*

Rasuram pudendi cervini in aq. Carduib. hibitam Ant. Mizaldus valdè commen- t pleuriticis *centur.memorabil.8.*

Emulsionem Sennertus de Rep.Med. meissimus laudat sequentem : ℞. sem. Carib. ʒß. Cardui Mariæ ʒiß. cum aq. Card. Cardui Mariæ ℥iiij. f. emulsio; cui adde up. violar.papav. errat. ana ℥ß. & rasur. nt. apr. Crystall. ppt. nonnihil; si lubet. nulsionem pleuriticam Rolfincianam & ynsichti vide supra *c. 6.* B. Timæus. v. g. em habet :

℞.

℞. Sem. Carduib. Cardui Mariæ ana ʒiiß.
melon. excorticator. ℈iiij.
aq. Carduib. scabios. fl. pap. Rhæad. ana
℥ij.
M. f. emulsio, cui adde
pulv. pleuritic. ʒj. rotul. man. Christ.
perlat. ʒij.
M. D. in fictil. S. Emulsion. auf zweymal.

Platerus decoctum Carduibenedicti &
aquam ejus in pleuritide valdè commendat,
quæ cum proprio sirupo dulcorari possunt.
Rulandus solô decoctô utitur per 8. dies.

Pleuriticorum sputa promovet expectorans potio sequens Franc. Joëlis *l. 3. pr. s.*
℞. glycyrriz. ras. ℥ß. passular. minor. ℥j. sem. anis. malv. ana ʒij. melon. cucurbit. ana ʒj. hord. Mj. conserv. rosar. viol. ana ℥j. ficuum Nô v. adianth. Card. ana Mß. Contusa & incisa coque in aq. still. Carduib. pimpinel. ana ℔ij. in duplici vase per 2. horas, refrigerata colentur: Colaturæ admisce sirup. glycyrriz. capill. ♀ris, ana ℥ij. Dos. ℥iiij. mane & vesperi per totum curationis tempus.

Tinctura antipleuritica.

℞. flor. papav. errat. Mij. affunde
aq. taraxic. scabios. Carduiben. ana ℔j.
aq. heder. terrestr. ℔ß.
spir. ♀ris q. s. ad grat. acciditat. mixta stent

loco calido per horas 7. postea filtrentur, adde

sirup.fl. papav. Rhæad. ℥iij.
succ.sanguisorb.depurat. ℥ij. M.
id. *W.Hœfer.Herc.Med.l.2.B.Tim.* v. *g.l.2.* *107.*

Decoctum antipleuriticum ejusdem.

℞ herb. scabios. Carduiben. Cardui Mariæ ana M℔. flor.papav.errat.bellid. cum fol. violat.ana Pij. hyssopi, Pj.
passular.minor. ℥ij. ficuum Nô vij.
sem.melon. Carduibened. ana ʒij. fœnicul. ʒj.
cisa & conquassata coquantur ex s.q. aq. hord.

Sirupus antipleuriticus ejusdem.

℞ flor.papav.errat.Miij.bellid. c.totô. violar.purpureat. ana Mj.
fol. scabios. Carduiben. tarax. Cardui Mar. a. Mi℔.
cisis & conquassatis affunde
aq.flor.papav. Rh. scabios. Carduiben. cardui Mariæ ana q.s. ad eminentiam digitorum, spir. ♀ris q.s. ad aliqualem iditatem, stent in digestione B. M. per bium, postea ebulliant leniter, colaturæ de
succ.sanguisorbæ ℥iiij. sacchar.albiss. q. s.
M.f.s.a.Sirupus.

D. Brun-

D. Brunnerus *Consil. 43.* in pleuritide sym-ptomaticâ præscribit ol. amygdal. dulc. cum aq. Carduib. q.s.

Aqua antipleuritica Quercetani
pharm. dogm. rest. l. 1. c. 7. p. 32.
talis est:

℞. flor. papav. Rhæad. exsiccator. P. vj.
Corall. rubr. tenuissimè pulverisat. &
pulv. Cortic. avellanar. rubr.
sem. Carduibened. ana ℥j.
Macerentur per triduum ad ignem B. M. i
aq. papav. Rhæad. ℔ij.
Carduib. ulmariæ, ana ℔j.
dein per cineres destillentur: de hac aqu exhibe ℥iij. addendo sirup. papaw. Rhæad. ℥ idque ante somnum: reiteretur si opus fue-rit: non prætermittenda erit prius sanguinis missio: hâc aquâ multos pleuriticos etiam desperatos sanitati brevi restitutos tempore vidit Author.

Mixtura contra pleuritidem Ang. Salæ i appendi. essent. vegetab. tam in principio antequam radicem fixerit, materiam adhuc fluentem, per sudorem & insensibilem trans-spirationem consumens: quam in ipso sta-tu, apostema rumpens & mundificans: ut & ad omnem purulentam, cruentam & fœti-dam saniem in pectoris cavitate contentam expurgandam, specificum remedium, ta est:

℞.

℞. essent. flor. papav. Rhæad. ℥ij.
scabios. ℥j.
betonic. Carduib. ana ℥ß. M.

Periclitatores empirici in oleo ceræ ar-
e chimicâ extractô, & cum aq. Carduiben.
potô, & lateri dolenti illitô summam pleu-
itidis medelam reponunt. *J. Holler. de morb.
itern. lib. 1. c. 26.*

D. Phil. Müllerus *miracul. med.* extractum
Carduib. optimum contra pleuritidem re-
medium esse scribit p. 136.

Destillatum restaurans pro pleuriticis
escribit C. Wolffius *viatic. nov. c. 21.* ejus-
nodi: ℞. Conserv. borragin. violar. capill.
ris ana ℥j. enul. ℥ß. spec. diamarg. frig.
iatrion santal. ana ℥iij. sem. 4. frig. maj. ex-
ort. sem. limon. Carduib. bombacis, ana ℥ij.
q. destillatar. è viol. scabios. borrag. bu-
oss. ungul. Caballin. ana ℥iiij. decocti gall.
ecrepit. cum borrag. bugloss. flor. calendul.
modicô hyssopô facti ℔iiij. cum carnibus
nius capi junioris benè carnosi & micâ
anis f. destillatio in alembico secundum
tem.

Aquâ Carduib. solâ B. Lutherus contra
erum puncturas sæpius felicissimè usus
t: & hoc specificum ipsius fuisse dicitur.
agius loc. citat.

Nicol. Pisô *lib. 2. de morb. c. 7.* aquæ stilla-

titiæ Carduib. occultam contra pleuritidem vim adſcribit, ſi ſumatur ad ℥iiij.

Quercetanus laudat pomum excavatum & thuris maſculi ʒj. repletum, & ad ignem coctum, quod æger deglutiat, ſuperbibendo aquæ Carduib. ℥iij. quô factô bene contectus ſudet. Hoc remedium poſt tertium morbi diem exhiberi vult, eôque multos aſſerit fuiſſe reſtitutos.

Laz. Riverius ſtercus equinum in aqua Carduib. diſſolutum & colatum, dolorem pleuriticum, humoremque illum producentem potenter diſcutere ſcribit: quod confirmat Greg. Horſt. *l.2. de tuend. ſanitat. c.5.* & Thomas Williſius, qui hoc medicamentum in caſibus deploratis non rarò opem attuliſſe aſſerit tractatu *de febr. c.xi.*

Idem præſtat ſtercus album gallinæ ad ʒʒ cum eâdem aqua exhibitum. Stercora enim illa multum habent ſalis volatilis, qui maximâ penetrandi ac diſcutiendi vi præditus eſt. Laz. Riverius *prax. Med. l.7. c.2.* Idem ſanguinem hirci præparatum in aq. Carduib. ad gr. x. exhibet, ille enim potenter diſcutit pleuritidem. Præparationem ſanguinis hirci vide apud eundem *l.c.*

In ipſâ phthiſi, ſi alia hûc facientia admiſceântur, Carduus benedictus, & ex eô parata medicamenta magni ſunt momenti: ut in atrophiâ quâcunque. *Trag. l.c.* N. Agerius

n hecticâ laudat aquam Carduiben. cum
inô factam præ aliis medicamentis *pharm.
ef.p.1 f.35.*

Ulcera pulmonis pulvere Carduib. sanari
. Fuchsius scribit *histor.plantar. c.42.* & Lo-
icerus *part.2.herbar.p.m.100.*

Aqua caponum in phthisi, præsertim in-
ntium, decantata à Christ. Wirsung. *part.
c.5.* describitur ejusmodi: ℞. Caponem
eterem nigrum, deplumatum & eviscera-
m, divide hunc in minutas partes, affunde
q. bugloss. borrag. endiv. Carduib. ana ℥x.
lde cinamom. acut. sem. pœon. contus.
na ℥ß. croc. Oriental. macis, ana ℈j. flor.
far. borrag. violar. rorismarin. fol. menth.
uatic. salviæ, ana Mj. scolopendr. fol. j.
c. quern. ℥ß. radic. & herb. bugloss. ana
. stent in cellâ spatiô quatridui, postea de-
lla. Talis est aqua carnis pro languidis,
æsertim in peste, à J. Palmariô *de febr.pest.
.c.16.p.441.* præscripta, ut & destillatum
staurans ejusdem *p.442.*

Alia. ℞. pulmon. & epat. vitul. ana Nôj.
chlearum cort. Nô 20. cancror. Nô 10.
rnis capon. ℔j. medull. pan. siligin. calid.
iij. rad. cichor. asparag. fænicul. ana ℥ij.
rc. ℥ß. rhabarbar. ʒvj. spic. Indic. cina-
om. squinanth. ana ℈ij. spec. diarrhod.
bat. trochisc. de rhabarbarb. de eupator.
a ʒiij. herb. agrimon. cuscut. scolopendr.

absinth. Carduib. centaur. min. ana M
epat. nob. taraxac. endiv. ana Mß. sem.
frig. major. ana ℥iß. anis. ℥ij. flor. borra
buglos. ana Mß. rosar. rubr. Miß. aq. agg
mon. Carduib. tussilag. Cardui Mar. cich
endiv. ana ℔ß. per duos dies destilla, dco
manè & vesper. ℥iij. V. Gr. Horst. *l. 2. ad*
tuend. sanitat. c. 5. Ejusmodi est liquor i
staurans Ambr. Paræi *de peste l. 21.* Aquam
Caponis instaurantem nobilem describitt
M. Martini *tract. de pest. Aô 1598. editô.*

Sirupus eximiarum in phthisi virium
Riverii *pr. Med. l. 7. c. 7.* talis est: ℞. succor.
der. terrest. veronic. Carduibened. ana ℥iv
in quibus bulliant leviter fol. adianth. po
trich. scabios. & lactuc. ana Mß. In cola
dissolve sacchar. albissim. ℔iß. f. Siru
perfectè coctus, addendo in fine extract.
niper. ℥iij. succi glycyrriz. & extract. C
duiben. ana ℈iv. Capiat æger cohlear un
horâ unâ ante prandium & cœnam, & in
gressu lecti.

Felicissimè se phthisicos restituisse scr
Joh. Arcæus *de febr.* usu decocti ligni g
jac. & cortic. radic. symphit. major. sc
Carduiben. mellis rosat. in ▽ fontan.

In empyemate laudatur decoctum C
duibenedicti cum vino aut aquâ factum
Tabernæmontan. *lib. 2.*

Laz. Riverius *pr. Med. l. 7. c. 4.* lauda

qu

uens decoctum: ℞. fanicula, buglæ, scabiof. betonic. hyperic. carduiben. pilofell. incæpervinc. agrimon. plantagin. ana Mj. em. hyperic. Carduibened. ana ʒß. flor. ordial. ana Pj. Coquantur in hydromel. ad ℔iß. cujus dosis ℥vj. Hôc decoctô etiam in mpyemate aperto fieri possunt injectiones n thoracis cavum. Ejusmodi est decoctum hil. Mülleri *myster.med.p.139*.

Succus Carduibenedicti cum aquâ marrubii sumptus pectus à viscidâ pituitâ liberare Tabermæmontanus scribit: in quem nem julebum ex aquâ Carduibened. & yssopi cum sirupo violar, aut acetô mellis ommendat.

In tussi Samuel Schönborn manual. med. ract. *p.67*. sequentem pulverem commendat:

℞. rad.glycyrriz.raf.enul.campan.ana ʒj. fol.hyssop.ʒß. carduibenedict. ʒij. pulmon. vulp. ppt. ʒiß. croci ʒß. facchar. man. Christ. ad dimidium pond.

ulvis est valdè utilis & expectorans, cui o lubitu spermat. cet. ℈ij. addi possunt.

In tussi gravi & sæpè irritâ Reinerus Sonander *Conf.med.f.4. Conf. 10. p.344.* cuidam Cancellario Clivensi sequens looh mmendat: ℞. rad. althææ mundatar. & ectar. ℥iij. liquirit. raf. recent. ℥j. cichor. m rad. integr. Miß. Carduiben. hyssop.

rorismarin. salv. scabios. ana Mj. fic. ping: non exes. Nô x. passular. demptis gigart: Piß. hord. integr. sed leviter tusi Pj. radic: bus althææ prius in pila lapideâ tusis, co: omnia s. a. in ℔. 4. aquæ purissimæ ad ℔ 2: deinde cola & exprime. In colatur. iterum coq. rad. althææ, ut supr. ℥ij. ad ℔iß. tum adde cinamom. opt. ℥ß. croc. & benz. an ʒß. atque post levem ebullitionem iterum diligenter exprime, & cum sacchar. alb. ℥iii penidior. ℥j. sirup. capill. ♀. & sir. liquiri ana q. s. F. sirupus perfectè coctus, in for: mam looh sine fumo super carbones.

Sirupum ad tussim, pectorisque angu: stiam optimum, qui ventriculum simul mun: dificat, vocem, coloremque faciei emenda: Alex. Pedemont. *l. 1. p. 78.* habet talem ℞. glycyrriz. hyssop. salv. rorismarin. Ca: duiben. ficuum, uvar. passar. amyli ana q. cichor. cum suis rad. Mj. Misceantur, & c: quantur omnia in aqua fontanâ per hora: unam, deinde exprimantur omnia benè, c: lentur, adde rad. althææ mundat. & contu: ℔ij. vel iij. & iterum coq. per horas 3. a: plures, deinde colentur: addaturque tantu: mellis, quantum colaturæ est, quod cum al: quandiu coctum, despumatum, & ab igne re: motum fuerit, adde cinamom. elect. ℥j. a: dulc. ʒij. mosch. parum. M. & f. Sirupus, qu: si quis utatur, per hyemem, atque bis in di:

marn

mane ſcilicet & veſperi, ad duorũ aut trium cochelarium menſuram, à tusſi, catarrhô, atque aliâ ſimili ægritudine curabitur.

Aqua pectoralis.

℞. herb. veronic. ſcabioſ. praſſ. alb.
Carduib. nicotian. chærefol.
tusſilagin. betonic. fœnicul.
ſalviæ, hyſſop. rorell.
pulmonar. maculoſ. ana Mj.

Conquaſſata macerentur in hydromel. Lithuan. ℔x. per triduum, poſtea deſtillentur, edulcorentur ſacchar. cand. alb. ad placitum. *V.B.Tim.* ꝟ. ꝗ. *p. 442.*

Adr. Mynſichtus *Arm. med. Chim. ſ. 19.* aquam ſuam pectoralem, Carduô ſanctô eminentem ad miraculum in omnibus thoracis affectibus operari ſcribit.

Aur. Theophraſtus Paracelſus *Conſ. med. m. 689.* in exulceratione faucium & pulmonum commendat potionem ſequentem: ℞. looh de pulm. vulp. de pin. ſan. & expert. ana ℥j. ſirup. de praſſ. hyſſop. glycyrriz. ana ℥ß. aq. carduib. endiv. veronic. ana ℥ij. ſucc. glycyrriz. ʒiij. ſacchar. cand. ℥ß. M. Hâc potione per aliquot dies uti, & ægrum ab omnibus pinguibus interea abſtinere jubet.

Carduusbenedictus calefacit præterea & roborat cor frigidis ſuccis aut intemperan-

tris confectum, ut loquitur Mercatus *l. 3. p...*
de cur. fac. cl. 3. q. 213.

Cordi inservit Carduusb., ut specificum
Cardiacum medicamentum, præsertim i
febribus, de quo infra *cap. 10.*

Aqua Carduib. corroborat cor, confe
syncopis, palpitationibus, assumpta & e
trinsecus admota. Quercetan. *pharma*
dogm. restit. l. 1. c. 7.

In syncope à causâ frigidâ Greg. Horst
l. 2. de tuend. sanitat. commendat sequens
℞. extract. Carduib. ʒj. aq. Carduib. melii
ana ℥iß. sirup. de cortic. citr. ℥ß. Conf. al
cherm. ℈ß. M.

Insigne robur cordi afflat aqua seque
aurea, cujus meminit Christ. Wirsung. Arti
neyb. *l. 8. c. 6.* ℞. flor. salv. ʒij. borragin. ℥
rorismarin. ʒij. bugloss. ℥ß. rosar. ℥ij. fol. sal
aurit. ʒij. rutæ, ʒiß. rorism. ℥iß. ʒij. hyssop. ℥
menth. ʒiß. Carduiben. ʒij. summitat. m
joran. ℥ij. rad. irid. Flor. ℥iß. mal. auran
Nôj. camphoræ ℥ß. margarit. ppt. ℥ß. c
spicæ, styrac. liquid. ana ʒß. cinamom. ℥
galang. ʒiß. piper. long. gran. paradys. a
ʒij. cubebar. cardamom. ana ʒvj. zedoa
ʒiß. zz. ʒij. vin. Malvatic. q. s. f. Infusio in va
vitreatô, benè obturatô, stet per mensem i
locô tepidô, tandem destilla. Verum ind
stincta quôdammodô horum ingredien
tium videtur farrago.

Ma

Magis arridet aqua Cordialis B. Timæi p. 9. *epistol. & Consil. p.442.*

℞. fol. meliss. ocym. scordii, Carduib. cardiac. scabios. caryophyllat. balsamit. verben. bugloss. ana Mj.

Incisis & contusis affunde vin. malvat. ℔ j. aq. Carduiben. bugloss. ana ℔j. Macerentur per triduum, postea destillentur.

Aqua confortans, juventutem conservans, & senectutem retardans à J. D. Mylio ex Fioravantâ citata, talis est:

℞. lign. aloës, caryophyllor. zz. galang. cinamom. macis, nucis moschat. piper. long. calam. aromat. cubebar. rhabarbar. elect. gran. paradys. cardamom. ana ʒij. rorismarin. chelidon. mercurial. carduibenedict. imperator. dictamn. alb. ana ℥j. aquæ vit. opt. ℔vj. macerentur per dies octo, deinde destillentur. Aquæ denique adde pro quâlibet librâ sacchar. albissim. in aq. rosar. dissolut. ℥ij. moschi, g. viij. & serva in vase vitreô optimè obturatô.

Aquam ad cordis roborationem femine Carduib. exaltatam V. ap. Quercetan. *pharmac. dogm. rest. l. 1. c. 7.* Aquas duas cordiales instaurantes V. apud M. Untzerum *l. 3. de lue pestif. p. 1645.* quarum postrema talis est:

℞. aq. Carduib. acetosæ,
bugloss. scabiosæ, ana ℥ij.
cinamom.rosar. fragr. ana ℥j.
spir.Carduiben.meliss. ana ʒvj.
vin. granator.vel cydon. ℥iij.
sirup. acetositat.citr. ℥iij.
extract. croc. ʒß.
magister. perlar. Corallor. ana ʒiß.
Conf.alcherm. ʒß. g. v.
arcan.⊕li ℈ij.M. perfectè invicem,
Hujus aquæ insignes vires ac efficaciam quamplurimi in peste Hallensi Aô 1610. cum maximâ corporis sui salute experti sunt.

Claretum universale Excellentissimi Argonautæ crocô & Carduobenedictô insign cor roborat, & dyspnœam minuit. Vid. *tr. de hier.picr.p.154.*

Elixir Cordiale.

℞. flor. borrag. bugloss. rosar. Calendul scabios. tunic. meliss. violar. ana ℥ß.
sem. citr. Carduib. aurant. ocym. caryophyllat. a. ʒiij.
flaved.cortic.citr. aurant. recent. ana ℥j.
cinamom.acutiss. ℥ij. maceris ℥ß.
Incisis & conquassatis affunde vini Malvatici ad eminentiam 4. digitor.diger.in B.M. per triduum, postea exprime & col. In colatura ad medietatem abstractâ infunde
Confection.alcherm.℥j.de hyacinth.℥ß.

di-

igerantur denuò in B. M. poſtea filtrentur
er chartam emporeticam, adde
Tincturæ Corallor. ver. ℥ß. M.
Vid. B. Tim. **von Güldenklee** *p. 463.* Hu-
s generis eſt Elixir cardiacum calidum
Crügneri, Carduô noſtrô nobilitatum, quod
ı ſyncope & omnibus febribus ab authore
ommendatur.

In palpitatione cordis, ubi pituitoſus hu-
or corpus obſidet Franc. Joël *l. 3. pr. ſ. 1.*
q. digeſtivô utitur: ℞. rad. borrag. fœni-
ul. ana ℥ß. herb. meliſſ. hyſſop. betonic. ana
ß. Carduiben. majoran. roriſmarin. ana
j. ſem. aniſ. fœnicul. ana ʒiij. Contuſa &
ncisa coq. in ℔iij. vin. Rhenan. in duplici
aſe ad horas 2. Colatur. admiſc. oxymell.
yllitic. ſirup. meliſſ. ana ℥iij. f. Potio
oſ. ℥v.

Gualterus Bruele in cordis palpitatione
erbam & ſemen Carduib. clyſteribus, la-
antibus, alterantibus, & confortantibus
edicamentis admiſcet. *Vid. ejus praxin.*
heoric. empiric.

Omnibus cordis affectibus à quâcunque
usâ ortis convenit ſirupus ſequens Nobi-
ſſimi Rolfincii *meth. ſpec. 11. c. 14. ſ. 2.* ℞. to-
us citri radulâ triti ℔j. rad. ſcorzoner. ℥ij.
l. ſcord. Cret. Mß. ſem. Carduiſancti ʒij.
cc. borrag. pomor. redolent. acetoſæ, ana
ß. ſpir. ⊕li rectificat. ʒij. Contritis radi-
cibus

cibus & femin. fiat infusio per duos dies na-turales. Post ebulliat in B. M. leniter, ad quintæ partis consumptionem: Coletur, cla-rificetur cum albumine ovi: adde saccha-rum, f. Sirupus justæ consistentiæ: ad odor. gratiam suspende in nodulo moschi, ambr. croci, cinamom. flor. citr. ana q.v. In frigid. causâ Sirupus hic sit aromotisatus: sine aro-matibus præcipuè in febribus ardentibus malignis.

Pulvis ad roborationem Cordis G. Berti-ni Campani talis est:

℞. spec. diamargar. frig. ℈ij. scob. aur. bol. arme. oss. de Corde C. rasur. eborii semin. citr. ana ℈j. Carduibenedict. ocymi, margaritar. splendidar. terr. Lemn. Corn. monocorot. ana ℈ß. ambr. gry. g. iiij.

Ex quo pulvere cum confectione alchermes & saccharo in aq. Carduib. soluto morsuli vel rotulæ concinnari possunt.

In tremore cordis à serosô & pituitosô humore J. Hollerius *l. 1. de morb. intern. c. 29* catharticô accommodatô sequenti utitur: ℞. rad. gramin. petroselin. ana ℥ij. flor. cordial. ana Pj. sem. Carduib. anis. fœnicul. ana ℥ß. f. decoctio: in colatur. pro dosi in-funde agaric. rec. trochiscat. ℈iiij. rhei elect.

j. cinamom. ℈j. In expresso dissolve sirup. laxativ. rosar. pallidar. ℥j. f. Potio.

In palpitatione Cordis, cum lienis tumore, Catarrhô salsô, febre, & aliis epatis & uteri symptomatibus complicatâ Bened. Silvaticus *Consil. Med. centur. 3. Cons. 24. it. centur. 4. Cons. 99.* sudorem promovet doliolis vel vesicis plenis aquâ fervente, alteratâ Carduô sanctô, abrotanô, salviâ, arthemisiâ, tanacetô & similib.

Sacculos arteriales cum Carduob. syncopi oppositos V. infra, *c. 12.*

Pulvinaria pulsuum Brendelius irrorat aquâ Carduiben. *Consil. 98 p. 352.* Aquâ Carduibenedicti cum aliis mixtâ sacculos ejusmodi irrigat D. Brunnerus *Consil. prophylactic. p. 419.*

Caput IX.

Usum Carduibenedicti in morbis infimi ventris trutinat.

INfimus venter à thorace interventu diaphragmatis, tanquã parietis intergerrimi disterminatur: in hoc viscera nutritioni dicata sapientissimus Creator admirabili artificiô disposuit. Ventriculus inter hepar & lienem, tanquam inter duos focos situs, totius

tius corporis promus condus, primæque coc-ctionis sive chyloſeos officina eſt : inflam-matur, abſceſſum patitur, ulceratur, multis-que modis in functione ſuâ impeditur.

Hepar primis rudimentis ſanguinis, ulti-matam poſtliminiò perfectionem in corde acquiſituri, inſerviens, & reliqua vaſa fulci-ens inſtrumentum, quot quæſo affectibus eſt expoſitum ?

Lien oppoſitum jecinori viſcus quando obſtruitur, innumeris morbis occaſionem ſuppeditat : hinc icterus niger, melancholia hypochondriaca, fœdi fœminarum colores: ſcorbutus ſeu magni lienes Hippocratis ſca-turiunt. Inteſtina chylo deducendo & ex-cipiendis ſordibus deſtinata, horrendis mo-tibus, vermibus, obſtructionibus, & profluv-viis infeſtantur : illorum vinculum Meſente-rium, ſtrumarum fundamentum, ut vult Riolanus *Ench. Anatomic. c.18.* obſtructioni-bus, doloribus colicis nothis in paralyſin in-terdum degenerantibus, aliisque accidenti-bus undiquaque patet. Partes genitales utriusque ſexûs quot morbis obnoxiæ ſint, tam notum eſt, quam quod notisſimum.

Quid igitur in infimi ventris morbis cu-randisſpei opisque in Carduo ſancto locari poſſit, ex celeberrimis Authoribus eruere, & in medium conferre accingimur. Horum plurimi in icterô & hydrope Carduum no-

ſtrum

um magni esse momenti; hystericis item
ectibus mederi, uterumque ut & ventricu-
n à superfluis humoribus vindicare; simi-
er etiam in malo hypochondriaco pro-
se censent. V. Tabernæmontan. Agerius
cum iis alii quàm plurimi.

L. Apulejus Madaurensis *in suâ aureâ de*
-tutibus herbarum historiâ, quam à Chiro-
Centauro Achillis Præceptore, & ab ipso
cepisse fertur Æsculapiô, medullam car-
i viridem, quam in summo habet capite,
infirmitates stomachi ex oxygarô pro-
nat.

Quemadmodum igitur omnia spinosi
neris olera stomacho commoda, teste Hu-
ne Fridævalle *de sanit. tuend. l.2. c.38.* Ita
am Carduus sanctus ventriculo amicus
, & appetitum conciliat. *Lonicer. l.2.* Aqua
rduib. pota ventriculum roborat & cale-
cit. *A. Libav. pr. Alch. p.97.* Ventriculum
gidum pituitâ obsessum sanat. *Idem.* In
lore & compressione stomachi D. Brun-
rus *Consil. 49.* commendat potionem, Car-
ô benedictô insignem.

Confer. Cardan. *l. 13. de subtilitate*

Elegans est mixtura stomachica Nobiliss.
D. Rolfincii, *meth. spec. s.1. c.8.*

℞. mistur. 🜍. ☿ satæ, theriacal. camphorat. ana ℥iij.
extract. granor. juniper. acor. Carduiben. pimpinell. zedoar. betonic, ana ℈ß.

siru-

ſirupi de menth. de betonic. ana ℥j. f. M
ſtura.
S. vermiſchte Magen-Eſſentz
Contra vomitum J. Palmarius *de febr. p*
ſtil. p. m. 521. præſcribit ſacculos, quos Car
ſemen ingreditur.
In inflatione ventriculi Gr. Horſt. *l. 4. O*
Carduumb. nodulis admiſcet.
In ſingultu J. Hollerius Stempanus *lib*
de morb. intern. c. 3. ſeq. medicamentum
commendat: ℞. ſem. aneth. Carduib. ci
ana ℈j. meliſſ. cortic. citr. ana ʒß. Cora
rubr. galang. macis, cinamom. ana ℈ß. ma
garitar. fragmentor. ſmaragd. ana g. 8. C
unicorn. ana g. iiij. cum ſaccharô borra
natô, & vinô albô tenui odoriferô fiant l
zengiæ vel pulvis. Idem habet C. Wolff
viatic. nov. c. 28.
Eſſentiam Carduibene. inter ſtomachi
medicamenta refert Macaſius *prompt. M*
med. p. 230.
Pulvis cum vino potus ventriculi phle
mata conſumit & evacuat. A. Libav. *p*
Alch p. 98. N. Agerius *pharm. ref. part. 1. p.*
Omnem ſuperfluam humiditatem decoctu
& aqua Carduib. cum vino deſtillata conſ
mit, humidumque radicale auget & confo
tat. *Idem loc. citat.*
Viſcerum reliquorum nutritioni dicat
rum, præſertim autem jecinoris oppilati
nee

es, ejusque plurimos morbos Carduumb. bilere Tabernæmontanus, Fuchsius, Heurius, Gr. Horstius & Clariss. S. Paulli scriunt locis citatis.

In epatis intemperie frigida, obstructione, scirrhô, ut & icterô & hydrope Franc. bel *l.5.f.i.* Carduumb. digerentibus & aperentibus decoctis passim admiscet.

Aqua epatica B. Timæi
v. Güldenkl. talis est:

℞. sem. 4. calid. major. & min. aurant. aquileg.
citr. Carduib. asparag. sesel. cicer. rubr. ana ℥j.

Incisis & conquassatis affunde vin. Rhen. alb. q. s. post macerationem destillenr. ▽m epat. Rolfincii V. *in methodo speal. l.9. f.2. c.8.*

Electuarium absinthiacum Mynsichti, arduo sancto multa debens, epatis, lienis & sicæ felleæ obstructiones contumacissias aperit & tollit. V. A. M. C. *f.13.*

In intemperie quasi inflammatoriâ hepa- D. Brunnerus *Consil. 51.* offert pilulas ex is absinth. g. vj. extract. chamædr. Carib. ana g. v. cum sero caprino peculiarir præparato.

Decoctum galli veteris cum Carduoben. epatis oppilationem *V. in pharmac. dogm.* *t. Quercetan. l.1. c.8.*

In obstructionibus epatis referandi Dunc. Liddel. *l.2. de febr.* laudat sequentes pilulas: ℞. trochisc. de eupator, de absinth ana ℈ij. de rhabarbar. extract. centaur. min ana ℈j. extr. carduib. ℈ß. cum sirup. de ci chorió aut eupator. f. Pilulæ. Nô 12. Dos. 4 alternis diebus.

Carduusb. comestus sanat lienis affectiones. Alex. Pedem. *l.1.p.79.*

Omnes lienis obstructiones, dolores, tumores, & durities aperit, sistit, emollit, atque resolvit Sal spleneticum Mynsichti, Carduô sanctô insigne. *V. arm. med. Chim. s. 11. p. m. 199.*

In imbecillitate & obstructione lienis nodulum Carduob. insignem V. apud D. Brunnerum *Consil. 57.*

In tumore lienis commendat idem *Consil. 60.* pulverem seq.: ℞. Carduiben. ʒj. rad. angelic. veronic. ana ʒß. trochisc. de cap. par. ℈ij. de eupator. de absinth. ana ℈ß. M. Pulvis in 3. part. æqual. dividendus.

In obstructionibus scirrhosisque lienis tumoribus resolvendis Quercetanus *pharm. dogm. rest.* sirupum florum genistæ compositum Carduib. semine insignem commendat *l.1. c.12.* Ad eundem affectum mirificè conducit tragea splenetica ejusdem. *c. 20.* ut extractum spleneticum majus. *c. 25.* quæ omnia Carduusb. ingreditur.

Ti

Tragea splenetica Magnif. Rolf. *in meth. pec. l.9.s.3.c.2.* talis est:

℞. Cryſtallor ♀ri ℥iij. magiſter. ♀ri ⊕lat. ⊖is abſinth. Carduib. zz. ana ʒß. ſpec. dianiſ. diacinamom. ana ℈ij. ſacchar. albisſim. ℥j. f. Tragema.

D. S. Triesenet an statt des Saltzes.

Contra inflationem lienis & hypochonriorum Gr. Horſtius *l. 2. de tuend. ſanitat.* 7. ſequentem confectionem laudat: ℞. exact. Carduib. meliſſ. ana ʒß. ☍ aniſ. gt. . cum ſacchar. in aq. meliſſ. ſolut. q. ſ. f. onfectio in rotul. Idem pulveris Carduib. . ad obſtructiones epatis & lienis ex vinô opinat. *l.1. de pl. Auguſt. ſ.6. c.12.*

Laterum ſeu lumborum dolores ſanat arduusb., ſi cum vinô albô bibatur, Al. d. *lib.1.p.78.*

J. Poppius in punćturis laterum ſequenn præſcribit emulſionem: ℞. ſem. Carib. Cardui Mariæ, melonum, ana ℥j. urti ℈j. f. cum aq. flor. acac. roſar. & epatic. b. l. a. Emulſio, rotulis man. Chriſt. dulranda.

Carduibenedićti decoćtum dolorem hychondriacum & lumborum, dorſique miat. Semen Carduib. epotum cum vinô ntra punćtiones lateris ex obſtrućtione atis valet. Greg. Horſt. *l.1.ſ.6. de plant. g. c.12.*

In doloribus lumborum cumprimis visceribus affectis Reinerus Solenander *Consil.med.s.3.p.m. 261.* sequens medicamentum præscribit: ℞. cort. radic. cichor. ℥iß. radi. petroselin. ℥j. cortic. rad. frangul. interior. exsiccat. ʒvj. glycyrriz. raſ. ʒiij. cuſcut. è lupul. ben. aſſervat. Mij. agrimon. ſcabioſ. capill. ♀ris, recentium, ana Pj. fol. Carduibened. Pß. paſſul. Corinthiacar. Pj. ſem. aniſ. ʒiij. portulac. ℥iiß. conciſa & ſelecta coq. in duplici vaſe in aq. hord. ℔iiß. aq. Carduiben. ℔ß. hor. 4. vel 5. tum affunde vini ℔j. cinamom. opt. ʒij. ſpec. diarrhod. ʒiß. Collig. in puppa, & poſt aliquot ebullitiones auferatur ab igne. Dentur mane ℥iiii/ cum ſirup. cichor. c. Rhabarb. ℥j. plus minus, & continuetur hujus uſus.

Obſtructiones internorum viſcerum tollit Carduusbenedictus, & eorum ulcera ſanat. Fernel. *meth. med. l. 5. c. 21.* Craſſum & viſcidum humorem è jecore expellit. And. Libav. *pr. Alch. p. 98.* Obſtructiones venarum reſerat. *Idem.*

Luem Veneream curat decoctum Carduibenedicti cum guajacô ligno factum, & ſæpius hauſtum. Tabern. quod confirmat Crato *apud Scholtzium epiſtol. medicinal. 12.* inquiens: morbo gallico Carduum imprimis eſſe utilem. D. Camerarius extracto Carduib. utitur. Herbam miſcet decocto

è ll

è lignô guajacô cum vinô & aquâ paratis, iisque quos gallica lues corripuit, exhibet Matthiolus *locô supra citatô.*

Gabriel Fallopius tractatu *de morb. gallic. c. 47.* laudat decoctum sequens: ℞. lign. guajac. ℔j. cortic. ejusdem ℔ß. aquæ f. ℔. 18. macerentur hæc secundum artem, deinde bulliant ad consumptionem tertiæ partis, postea add. Carduibenedicti, cujus frequens est usus, chæmædryos, betonic. pentaphyll. ana Mj. Iterum bulliant ad medietatis consumptionem, ita ut totum decoctum non sit plus, quam ℔vj. postea addimus vini ℔iiij. & post unicam ebullitionem colamus & exprimimus.

J. Palmarius *de lue ♀reâ lib. 1. c. 13. p. 66.* hôc decoctô utitur: ℞. rasur. medull. lign. guajac. ℔ß. corticis ejusdem lævigat. ℥iiß. macerentur per hor. 20. in aq. tepentis ℔. vj. Coq. dum ℔4. absumantur. Adde sub finem coctionis passar. uv. purgatar. glycyrrizæ utriusque ℥ß. baccar. juniper. ℥j. sem. Carduibened. ʒvj. rasur. C. C. ℥ij. rad. tunic. & tormentill. sem. fænicul. ana ʒj. folior. salviæ minor. summitat. betonic. flor. rorismarin. ana Pj. Quod cum refrixerit, cola, & ad usum sepone.

In morbo gallico egregium suppeditat levamen aqua Carduibenedicti, decocto li-

gnorum admixta. Ager. *pharmac. ref. part.* *fol. 35.*

Decoctum lignorum, quod Carduusbe ingreditur, V. in Crist. Wirsung. Artzney Buch *part. 5. c. 3. p. m. 505. 508.*

Amatus Lusitanus *comment. in Dioscor. lib. 3.* ita de Carduob. scribit: Hodie illi magnus & frequens usus est, pro vino w aqua ex guajaco ligno contra morbum ga licum conficiendâ, nec sanè immeritò, qu exsiccandi & maligna ulcera curandi vir insignes obtinet.

Tob. Knobloch. *tract. de lue Vener. p.* decoctum ligni guajaci in illis, quorum je nora à virulentiâ gallicâ infecta, & ad h dropem disposita sunt, parat cum adjec radicib. asparag. plantag. herb. Cardui auricul. muris, agrimon. absinth. fuma marrub. sem. anis. flor. 4. cordial. geni bacc. juniper. laur. & similibus.

Greg. Horst. *Observ. l. 7. obs. 2.* & Hie Fracastorius *lib. 3. de morb. contagios.* aquan Carduib. decoctis in lue Grea usualibus; Hafenreffer. *de cut. affect. lib. 2. c. 2.* purgan tibus in hoc affectu exhiberi solitis, adm scent.

Lucas Chinus Medicus Bononiensis fe quenti utitur decoctô: ℞. seri caprini te ties percolati, donec in colaturâ nihil caseo remaneat, ℥xv. passular. ℥ß. M. bulliant a

4 ll

4tæ partis conſumptionem: deinde adde Carduib. agrimon. fumar. ana Mß. betonic. iv. ana ʒij. epithym. ver. ℥j. Iterum bulliant 20. ebullitionibus, demum adde fol. ſen. Oriental. ℥ß. & unica ebullitione bulliant, removeatur ab igne, mane fiat Colatura cum expreſſione, quæ tepida bibatur.

Decocta in lue Venerea inveterata Carduob. nobilitata Vid. *in pharmac. dogmat. restit. Quercetan. l.1.c.8.* Oxymel benedictum cum aq. Carduib. *ib. c.11.* Opiatam J. Palmarii contra luem Veneream, & aquam Cardiacam opiatæ ſuccedaneam *V. l.1. c.7.* Julebum ex aq. Carduib. cum ſirup. aceroſ. &c. *V. c.8.*

Sirupum laxantem & ſimul alterantem in lue Venereâ aliis affectibus implicitâ Vid. apud eundem *l.2. c.1.* potionem cum ſem. Carduib. *c.2.* decoctum cum ſem. Carduib. *c.3.*

Vinum guajacinum ſequens in totum liberare morbô gallicô affectos ſcribit Mercatus *l.3. p.3. de cur. fac. cl.3. q.214.* ℞. lign. guajac. raſi ex intimo ejus corde ℔. iiij. cortic. guajac. ℔j. carduib. ℔iß. adianth. agrimon. aſplen. ana ℔j. flor. borrag. bugloſſ. ana ℥viij. caſſ. odorat. ʒiij. ſem. aniſ. ℥iß. ſacchar. ℔v. infundantur omnia in vaſe mundo aptæ capacitatis, & adde vini albi auſti & odoriferi 250. uncias: poſt dili-

genter vas claudatur, & per triduum omnia macerentur: poſt triduum per linteum colentur, aſſerveturque vinum in aliô vaſe: cujus ventre jejunô & in prandiô ac cœnam uncias tres aut quatuor porriges. Hujusmodi vinum aliud reperies ibidem.

Aqua deſtillata pro conſumendis morbi gallici reliquiis reperitur apud eundem *lib. de morb. gallic. ſeq.*

℞. Theriac. antiq. ℔ß.
rad. elenii, caud. equin. ana ℥iiij. cyclamini ℥iij.
carduibened. cardiacæ, ſalviæ, ana Mj.
iv. arthetic. Mß. rad. ebul. & lilior. ana ℥j.
pimpinell. eupator. fumar. acetoſ. betonicæ ſcabioſ. ana Pij. capill. ♀ris, flor. cordial. ana Pj.
lign. guajac. & cortic. ejusd. maceratorum per diem in ℔iiij. hydromelitis ana ℔
ponantur omnia in vaſe vitreô, & deſtillentur. Doſ. ab ℥ij. ad ℥iiij.

Ibidem ſemen Carduib. juſculis pullorum additur pro conſumendis luis Venereæ reliquiis. Talia V. apud Cratonem *Conſil. 163.*

In antiquis gallicis doloribus Antonius Gallus deſcribit efficacisſimam aquam ſequentem:

℞. Laccæ, aloës lotæ cum aq. myrti, ana ℥ß.
enul. ſcord. Carduibened. hederæ, ana M

nfunde omnia in ſ. q. aq. vit. deinde pon. in vaſe vitreô benè obturatô in fimum equinum per dies 40. quibus elapſis effundatur aqua illa, cui adde præcipitati ppt. ſ. ☉ri vitæ, [quod deſcribit Hercules Saxonia *Med. pract. l.9. de lue Vrea c. 22.*] ℥j. Cryſtall. pulveriſat. ℥ij. Iterum infund. in aq. prædictâ, & maneant per alios dies 40. in fimô equinô. Extractæ aquæ efficaciſſimæ doſis non debet excedere guttulas x. vel xij. & exhibetur in aquâ Carduibenedicti.

Hercules Saxonia Med. pract. *l.9. de lue Vrea c. 24.* aquas theriacales ex theriacâ, dictamno, ſcordiô. Carduob. tormentill. & aromatibus ligno permixtis, deſtillatas in affectu gallico antiquo laudat.

Lumbricos necat ſuccus Carduibenedicti. Georg. Bertinus Campanus *de nat. med. c. 8.* Tabernæm. *l.1.* J. C. Baricellus *hort. genial. p. 216.* ut & ſemen ad ℥j. potum, quemadmodum & Sal. Heinr. Petræus *differt. de vermib.* Alvi tineas necat. *Matthiol. & Tragus locis citat.* Lumbricos interaneos necat pulvis ex foliis Carduib. in lacte caprino pueris 3. horis ante cibum exhibitus. Andr. Libavius *pr. Alch. p. 98.*

Obſervavi Annô 1660. cum adhuc Perilluſtrium & Generoſisſimorum Dnn. Ruthenorum Medicus aulicus praxin Medicam

 apud

apud Variscos exercerem, in pistore qu-
dam Graizense, post usum amararum her-
rum; Carduibenedicti scilicet, centaur. m-
nor. absinth. & sim. ut & Elix. propriet
correct. n. d., lumbricos latos duos, unum
quidem integrum, quem exsiccatum adh
asservo, alterum verò frustillatim excretu
Qui prior cum alvi excrementis excerneb-
tur, longitudine æquabat ulnas duas cum
dimidiâ, cum incisuris crebris ad collum
sensim se angustantibus, maculam verò n-
gram, cujus mentionem facit Tulpius *l.2.*co
servare non licuit. Alter qui frustillatim
egrediebatur, priorem longitudine lon-
superaverat.

J. Pharamundus Rhumelius *in medic-
militar.* drachmam unam pulveris Cardui
contra ascarides in vinô exhibet.

Infantium vermes C. Amthor. *nosocom
infantil.c.16.* necat aquâ Carduib. cum sp-
☉li guttulis iij.

Nobilis est aqua contra vermes Mynsic-
ti, *armam. med. Chim. f.19.* Carduumb. re-
cipiens.

Oleum compositum contra vermes, qu-
Quercetanus tam internè in formâ Clyste-
ris, quam externè feliciter usus est, *Vid. in-
ejusd.pharm.dogm.rest.l.1.c.17.*

Vinum Carduibenedicti optimum est re-
mee

[m]edium quotidie epotum contra vermes: [G]reg. Horst. *l.1 s.6.de plant. Augsti c.12.*

Vulgaris est contra vermes Rhei infusio [i]n aq. Carduib., cui expresso additur sirup. [d]e absinth. q. s. J. Hollerius *de medicament. [i]ntern.l.1.c 54.*

Dolori colico auxiliatur succus Carduib. [T]abernæmont. & Tragus *loc.supr.citat.* De[c]octum calidum sumptum hîc laudat Loni[c]erus: ut & pulverem in vinô albô exhibi[tu]m. Herbæ decoctum ilium dolores mul[c]et, & cœtera ventris tormina sedat. Mat[th]iol. *l.c.*G.Bertin.Campan. *l.18.* Macasias [h]erbam medicamentis contra colicum do[lo]rem valentibus accenset *promptuar. med. [m]at.p.326.*

B. Carrichterus in colico dolore laudat [d]ecoctum seq.:

℞. herb.Carduib. Mj. menth. Saracenic. fl. rosar. ana Mß. Coq. in vini generosi q.s.f. haustus, qui etiam passiones hystericas curat.

In dolore colico ex pituitâ vitreâ tunicis [in]testinorum impactâ Franc. Joël *l.4.pr.s.3.* [lo]quens commendat enema: ℞. Centaur. [m]inor. Carduib. fol.laur. rut. ana Mß. sem. [ca]rtham. urtic. ana ʒß. pulv. colocynthid. [in] linteol. ligat. ℈j. coq. in ℔iij. aq. ad 3as: [c]olatur. ℞. ℔j. adde ol. laurin. rut, aneth.

ana

ana ℥j. elect. diaphoenic. de bacc. laur. a ℥ß. vitell. ovor. Nôij. ⊖is ʒj. M. f. enoma

Ictero fert suppetias sirupus Cardui Tabern. *Macas. prompt. mat. med. p. 335.* Il tractum sequens in icterô valdè comme dat J.D. Mylius *basil. Chim. l. 6. p. 898.*

℞. rad. fænicul. petroselin. cichor. a ℥iß. fol. Carduibened. chamædr. betom ana Mj. arthemis. rubr. meliss. ana Mij. fl anthos, stœchad. Arabic. cichor. ana M sem. anis. fœnicul. ana ℥j. calam. aromat ℥ß. diarrhod. Abb. aromatic. rosat. ana ʒj.. & cum sp. vin. q. s. f. l. a. Extractum instar mellis. Icteri nigri antidotum *V. apud eu dem pag. 925.* quod semen Carduibened. i greditur.

Aqua Carduib. mane & vesperi pot ictericis convenit. Gr. Horst. *de plant. A l. 1. s. 6. c. 12.*

In hydrope sirupus Carduib. secundum Tabern. *l. c.* & folia ejusdem cum urinâ pu ri impuberis cocta & assumpta valdè pr sunt. Lonicer. *herbar. l. c.*

Chr. Wirsung. *p. 3. c. 12.* egregiam aqua sudoriferam describit, quâ desperatam quandam fœminam hydropicam percur tam esse refert:

℞. Cortic. interior. virid. sambuc. Mviij herbar. Carduib. M. vj. rorismarin. summitat. juniper. ana M. iij.

M

utim incisis affunde vini generosi Mens.
pone per dies 14. in fim. equin. & postea
illa per B. M. Dosis Cochlear. 2. 3. 4.
. Carrichterus pract. fol. 102. in tympa-
de sequentem pulverem laudat: ℞. rut.
ar. Carduib. ana Mj. asari, ℥ß. nucleor.
sicor. ℥j. M. f. Pulvis, cujus dosis ʒj. in
â rutæ.

Apozema magistrale in hydrope magni
, Carduob. insigne V. apud Wierum *ob-*
. rarar. lib. 1.

In epatis intemperie frigidâ, eò progres-
t hydropem minaretur, Reinerus Sole-
der *Consil. med. f. 3. Consil. 2. p. m. 221.* se-
ns laudat electuarium:

℞. rad. cichor. condit. ℥iß. Conserv. cichor.
conserv. borrag. rosar. ana ℥ij. flor. salv. rorismarin. ana ℥j.
theriac. Andromach. ʒx.
lign. sanct. subtilisf. trit. ℥iß. cortic. ejusd.
salsæ parillæ, ana ℥ß. myrobal. embl. cond. Nô. iiij.
margaritar. Corallor. rubr. ana ʒß.
spec. aromatic. rosat. diarrhod. Abbat. ana ʒiij.
sem. Carduiben. ʒiiiß. amygd. amar. non rancid. ℥ß.

fol.

fol. ☉ finissim. Nô 8. Cum sirup. cor-
tic. aurant. vel cortic. citr. q. s. omni-
bus subtiliss. comminutis f. conditum
s. a. D. cum fol. ☉ri instrat. f. Electua-
rium.

In hydrope ascite Hartmannus *pr. Chim.*
p.243. seq. sudoriferum laudat:

℞. roob. sambuc. ℥ij. Sal. Carduibene-
dict. ℈j.
mithridat. ʒj. sirup. de Carduobene
q. s. ad consistentiam electuarii, quod
assumat 2. vicibus, & in lectô aut stu-
pha horis matutinis sudet. Vel

℞. rad. sarsaparill. rasur. lign. guajac. ana
℥ß. lign. sassafras, ℥ij. infund. in s. q. aq.
commun. per hor. 24. postea coq. ad
℥vj. Colaturæ adde
sirup. de Carduobenedict. de scabios.
ana ℥vj.
salis Carduib. ℈j. ▽ cinamom. ℥ij.
M. pro 2. dosibus ante introitum Laconici.

Decoctô sudoriferô sequenti in hydro-
pe utitur Franc. Joel *l.5.pr.s.1.p.44.*

℞. Cortic. median. sambuc. virid. rad.
asar. dauc. Cretic. ana ℥ij. rad. ebul.
helen. ana ℥ß. baccar. laur. sem. sesel.
ana ʒj. herb. scord. Carduibened. pu-
leg. flor. centaur. min. ana Mß. passul.
min. ℥j. cinamom. ℥ij.

Corn

ntundendis contusis & concidendis con-
s, coq. in dupl. vase per 2. hor. cum vin.
ij. cui mellis puri & defæcati. 2. cochlea-
sint admixta, deinde colentur, & colati
is ebibat æger diebus vacuis à purgatione
. mane, & se componat ad sudorem.
icacius erit, si illi ℨj. theriacæ admisceа-
.

Sal hydropicum Mynsichti Carduobene-
tô exaltatum hydropicos omni aquâ
onerat. *V. arm. M.C.p. 202.*

Ad educendas hydropicorum aquas Mi-
ura sequens Gr. Horstii, qui passim in hy-
ope Carduumbenedictum digerentibus
miscet, Hœfero *in Hercul. Med. l.3. p. 127.*
gulariter probatur, qui vidisse testatur
tatum effectum Annô 1639. in nosoco-
ô civicô Viennæ, tum temporis curæ suæ
mmissô:

℞. herbar. absinth. Carduiben. agrimon.
soldanell. cum toto, ana M iiij.
radic. ononid. petroselin. eryng. aspa-
rag. ana ℥iij.
summitat. juniper. cum tot. M. viij.
mburantur omnia, & è cineribus fiat li-
rium ad ℔ij. Huic adde sirup. dialth. Fer-
l. de 5. radicib. ana ℥iij. spir. salis ℈iiij.
D. ℥v. aliquot vicibus, sed cum cautelâ,
etendæ.

Apo-

Apozema hydropicum pro duabus vicibus, Carduob. insigne V. apud Duncan Liddel. *l.2.de febr.* J.Holler. *de morb. intern. l.1.c.39.*

Vinum hydropicum Erasti Vide apud Sennertum. *l.3.pr.part.6 s. 2.c.3.*

Electuarium sequens in hydrope profuisse se testatur Magnif. Rolfincius *Meth. special. l.9.s.2.c.6.*

℞. extract. agerat. centaur. min. chelidon. ana ℈ij.
salis absinth. Carduibenedict. ana ʒß.
trochiscor. de cappar.
spec. diacurcum. diarrhod. ana ʒj.
mistur. s. ℈ij. sirup. capill. ♀ris, q. s.
D. S. Leberlatwerge.

Calculum renum & vesicæ pellit aqua Carduib. sæpius usurpata, secundum Tabernæmontan. *l.c.* Andr. Libav. *pr. Alch. p. 9.* M. Untzer. *p.1035.* Nic. Agerius *l. c.* aquam cum vino destillatam anteponit, eamque renes & vesicam à sabulô vindicare scribit *p.36.* id quod confirmat Chr. Wirsung. *part 3. c.17.*

Decoctum calidum cum vino aut aqua factum præfert Lonicerus, ut & herbam Carduib. in vino infusam. Si regio renum & vesicæ decoctô hôc foveatur, calculi dolores minui idem asserit. Insessiones & balnea sudatoria ex Carduob. ad calculum u-

lit-

iter conficiuntur. Heinricus à Bra *tractat. de alcul.*

Renum dolores lenit Carduusb. Matthio-as *loc. cit.* Calculum frangit. L. Fuchs. *her-ar. l. c.* Calculos renum comminuit. Alex. edemont. *lib. 1 p. 77.*

Carduibenedicti radices ex terrâ extra-as aut aridas in vino albo tenui decoque, ecoctum exhibe calculosis: oportet autem am potionem largius offerre. Heinr. à Br. *actat. de calcul. ex Aetiô.*

Lazarus Riverius *pr. l. 14. c. 1.* jus galli de-epiti in calculo renum laudat sequens:

℞. polypod. q. sem. carthami, ana ℥iß. thymi & epithym. ana Pj. sem. cumin. anis. aneth. fœnicul. carv. carduib. ana ℨij. fol. sen. ℥iß. turbith gummos. ℥ß. cinamom. ℨj. Cryſtall. ♀ri ℨij. Contund. & misc. singula, ex quâ mixturâ venter galli veteris eviscerati impleatur: dein coquantur, donec galli caro ab ossibus separetur. Colatum juscu-lum capiat in 4. doses matutinas.

Decoctum contra calculum, ubi simul undant vitiosi humores V. apud Fr. Joel. *pr. s. 1.*

Mercatus *l. 4. de intern. morb. cur.* destillat uam ex calcatrippa, Carduo sancto, mille-lio & gramine. Idem asserit, aquam se-entem in conterendo calculo miræ esse

K efica-

efficaciæ: ℞. Carduib. ℔iiij. ſucc. limon[illegible]
acrium ℔iß. malvar. Pij. rad.petroſelin. ℥v[illegible]
ſacchar. ℔j. quibus piſtatis cum ℔iij. aq. [illegible]
pulorum deſtillatur aqua, quæ cum aq. fabar[illegible]
mixta exhiberi poteſt. *loc. citat.* Idem ſirup[illegible]
Cardui ſancti & aq. Calcatrippæ ana ℥j. i[illegible]
juſculo laudat.

Vapor decocti in balneo vaporoſo calc[illegible]
lum loco movet. Tragus *loc. ſupr. citat.*

Aqua mirabilis ad calculum renum [illegible]
veſicæ Bernh. Penot. *ſpec. recept. p. 66.*

℞. radic. bismalv. in vinô albo mundata[illegible]
℥vj. bardan. gramin. ana ℥iiij aſar. petro[illegible]
ſelin. valerian. fænicul. contuſar. ana ℥iij[illegible]
herbar. capill. ♀ris, ſaxifrag. pimpinell. virg[illegible]
aureæ, betonic. ana M. iiij
ſemin. baſilic. bardan. Carduib. ſiler. mo[illegible]
tan. nucleor. meſpilor. & perſicor. ana [illegible]
mil. ſol. ℥ij. lapid. lincii, judaic. ana [illegible]
ſangv. hirc. ppt. ℥iiß. croci, ʒij. terebi[illegible]
thin. Venet. q. v. Contund. & miſc. cu[illegible]
terebinthin. in vin. alb. ℔iiij. diluta [illegible]
mnia, & ſimul mixta; maneant 24. h[illegible]
ras: deſtill. in B. M. Hujus aquæ bibat [illegible]
borans ℥ij. tribus horis ante cibum, [illegible]
ſuperbibat vini albi ℥iiij. liberabitur.

℞. ſanguin. hirci marin. maſculi, ℥ij.
pulv. flor. virg. aur. ℥i. ireos ℥ß. betor[illegible]
ſtyrac. calamit. ana ʒij, moſchi, g. [illegible]

gu[illegible]

gummi tragocanth. in aq. rosar. solut. pulv. bezoart. card. virg. aur. facchar. q. s. formentur trochisci: dissolve cum supraditâ aqua, bibat, & laudet DEUM. Hactenus enotus.

In abscessu renum Franc. Joël. *lib. 6. pr. s. 1.* quens digestivum præscribit:

℞. sirup. de succ. Carduib. de eupator. ana ℥iß. aq. juniper. ℥ß. betonic. ℥iij. f. haustus. postea subducatur alvus enemate sequenti:

℞. rad. ononid. petroselin. & fænic. ana ℥j. herb. absinth. Carduibened. ana Mß. oq. in aq. f. Colatur. ℔j. adde hier. simpl. ij. ol. aneth. hyperic. ana ℥iß. ⊖is, ʒj. f. ema: quo author etiam in renum ulcere ıtur.

Diureticas vires Carduob. assignant Locerus & Fuchsius *locis citat.* ut & G. Bernus Campanus *lib. 18.*

Benedictus Silvaticus *Consil. med. cent. 3.* nnia carduorum genera in ischuriâ laut.

Duncanus Liddelius *l. 2. de febr. c. 6.* Carumb. diureticis admiscet, ut & extractum sdem.

Gr. Horst. *de plant. August. l. 1. s. 6. c. 12.* dectum, aquam, & vinum Carduibened. laut.

Scorbuto Carduusb. adversatur, sangui-

 nem

nem depurando & exaltando. Ejus seme inter antiscorbutica recenset Brendel. *Consil.* *58. p. 184.* & Macasius *promptuar. mat. mec* *p. 276.* In atrophiâ scorbuticâ Brunner *Cons. 4.* semen Carduib. ferè omnibus medicamentis admiscet.

Aquam antiscorbuticam Vid. apud Quercetanum *in pharmac. dogmat. restitut. l. 1. c.* sem. Carduib. insignem.

Aqua Scorbutica Th. Bartholini *in cist.* *Med. p. 512.* talis est:

℞. raphan. rustican. in orbiculos concis. ℔iij.
rad. scorzoner. hispan. ℥ij.
cort. rad. cappar. tamarisc. ana ℥ß.
fol. cochlear. nasturt. aquat. petrosel. begabung. recent. ana Miij.
sem. cochlear. carduib. aquileg. fœni ana ʒiij.
cremor. ♀ri, ʒij. gran. paradis. cardamom. ana ℥j.

affunde vini Rhenani ℔xij. aq. cochlear. maris, ana ℔j. stent in digestione 24. hor. deinde per cineres destillentur.

Malo hypochondriaco Nicol. Agerius *pharmac. ref. part. 1.* opponit pulverem herbâ & semine Carduibenedicti paratum. Hypochondriacum Zvvingeri tale est:

℞. Rad. 5. oper, maj. ana ℥ß.

herb

herb.bugloff. Carduibened. ana ℈j. abſinthii parum, ſem. fœnicul. ℥j. cartham. ℥ß. fol. ſen. ℥iiß. agaric. tartar. alb. ana ʒß. ZZ. cinamom. ana ʒj. parentur omnia pro vino per tres hebdomadas continuando: quod etiam citatur ab Hartmanno *in pr. Chimiatr. p. m. 58.*

[E]ſſentia hypochondriaca B. Timæi v. G. *lib. 3. epiſtol. 21. p. 207.* talis eſt:

℞. ſpec. trochiſc. de cappar. de eupator. de rhabarb. de roſ. ana ʒij.
diarrhod. Abb. diatr. ſantal. diamarg. frigid. ana ʒiß.
⊖is cryſtalliſat. abſinth. tamariſc. cichor. veronic. Carduibenedict. ana ℈ß.
flaved. cortic. citr. recent. ℥vj.
lign. aloës, ʒj. gran. chermes, ʒij.

[Ex]trahatur tinctura cum rore majali deſtil[lat]o: tinctura decantetur & deſtilletur ad [co]nſiſtentiam mellis: affunde aq. ſcorbu[t.] ℥ij.
ſpir. cochleariæ, rub. idæi, naſturt. ana ʒj.

Digerantur in B.M. per hor. 24. poſtea [filt]rentur per chartam emporeticam. S. Es[sen]tia hypochondriaca.

Decoctum in melancholia hypochon[dri]aca alterans & expurgans *V. apud Brun[ner.] Conſil. 6. p. 21.* extractum, *p. 23.* ſuccum,

 p. 27.

p.27. ſirupum,*p. 61. conſ.8.* potionem, *conſ.* *9.p.64.* omnia Carduob. inſignita.

Electuarium purgans melancholiam tramque bilem Carduibenedicti ſemine conſpicuum V. apud Quercetan. *in pharm. dogmat. reſtitut. l.1, c.13.*

Utero prodeſt in cibo & potu uſurpatu Carduusben. J.C. Baricellus *hort. genial.* 216. Uteri morbos varios curat pulvis Carduiben. cum propriô ſirupô mixtus. Lonicerus *l.c.* Uteri plurimis vitiis auxiliatur. Matthiolus *l. c.* Valet ad uteri ſuffocationes. A. Ped. *lib.1.p.m.78.* In uteri ſtrangulatu Corbejus *gynec. lib.1.c.5.* humores purgat ſequenti apozemate:

℞. rad. pœon. ireos, ariſtoloch. long. vet. matricariæ, ana ℥ß. angelic. ʒiij. imperator. ʒij.
herbar. rorismarin. meliſſ. menthaſtr. ana Mj. Carduibenedicti, Mß.
ſem. cymin. paſtinac. ſativ. cardui Mariæ ana ʒiij. eryng. ℥ß.

Coq. in aq. & vin. menſur. 1. & aq. ℔. 3. in diplomate, bibat mane & veſperi hauſtum.

In uteri ſcirrho Franc. Joël. *l.8.p.ſ.1.* Carduumb. digeſtivis aliis prudenter admiſcet.

Uterum impurum purgat Carduusb. Nicol. Ager. *pharm. ref. p.35.* Vaſa uteri in partu diſrupta aqua Carduib. cum linteolis impoſita

ta,ejusque pulvis inſperſus ſanat. Idem. *l.c.*
artum promovet. A.Libav. *pr. Alch.p.98.*

Aqua Hyſterica Crügeneri.

℞. rad.eryng.vincetoxic.ana ℥iij.
herb.betonic.hyſſop.
rorismarin.tanacet. ana Mij.
ſucc. Carduibenedict. meliſſ. puleg.
anſerin.menth. ana ℔j.
f.deſtill. ſ.a. im Chymiſchen Somm.
p. 406.

Succus & aqua Carduiben. ſæpius hauſta
obſtructioni menſium ſubveniunt. Taber-
næmontan. *l.c.* Decoctô calido hîc utitur
Lonicerus *l.c.* Decocti vapor per mulie-
ria admiſſus menſes movet. H. Tragus
Herb.l.c.

J. D. Mylius *baſil. Chim. lib. 6. p. 897.* ſeq.
fuſum laudat:

℞. herbar. Carduibenedict, meliſſ. abſinth.
Cardiacæ,ana Mj.
flor.centaur.hypericon. ana Pij.
rad. hellebor.nigr.ver.ana ℥iß.
galang.ʒij.cichor.℈j. f. cum vino In-
fuſio.

Vinum Carduiben. mulieribus contra
obſtructionem menſium auxilio eſt. Caſtor
Durand. Gr. Horſt. *de plant. Aug. lib. 1. ſ. 6.*
22.

Menſes movet decoctum ſeq. Chr. Wir-
ſung. Artzneybuch *part. 3. c. 19.* ℞. rad.

 apii,

apii, asparag. fœnicul. petroselin. Carduib. rusci ana ℥iß. sem. anis. fœnicul. cumin. ammeos, ana ʒj. herb. artemis. puleg. menth. aquatic. marrub. matricar. asar. ana Mj. Incisa & contusa coq. in 2. Canth. aq. fontan. usque ad consumptionem dimidiæ partis. Colatur. adde sirup. de 5. rad. de calaminth. de artemis. ana q. v. ad grat. sapor. Hujus decocti sumatur mane & vesperi haustus.

In mensibus propter humorum acrimoniam cum dolore fluentibus commendat Hœferus *l.7.p.270.* inter alia extractum Carduib. cum extract. lign. aloës & laudan. opiatô.

In leucophlegmatiâ cum totali mensium obstructione sequens vinum commendat Horstius *Obs.6.l.5.*

℞. herbar. absinth. Carduibened. ana Miß.
rad. calam. aromat. helen. ana ʒij.
galang. zedoar. ana ʒj.
lign. sassafras ʒß. Incisa D. ad mensur. vini.

Pilulæ ejusdem in hôc casu tales sunt:

℞. aloës succotrin. ʒiij. myrrh. optim. ℈j.
extract. calam. aromat. Carduiben. ana ℈ß. croci g. iij.
rad. gentian. aristoloch. long. dictamni ana g. v. cum sirup. baccar. juniper. f. Pilulæ, Dosis ℈j.

Ad secundinas retentas Guil. Fabr. Hil-
danus

nus feliciter usus est sequenti vinô medi-
tô:

℞. rad. petroselin fœnicul. glycyrriz. hi-
rundinar. caryophyllatæ,
cinamom. ana ℥j.
herb. agrimon. veron. cuscut. Carduib.
centaur. minor.
flor. sambuc. genist. Hispan. ana Mj.

Incisa omnia minutim ligentur in saccul.
ost superfunde vin. alb. ℔xx. *Obs. Chirurg. centur. 3.*

Per clysteres injectus Carduusbenedictus
flatus discutiendos, & apostemata sanan-
conducit. Alex. Pedemont. *l. 1. p. 78.* Im-
ò in ipsis febribus malignis Carduusb. cly-
eres ingreditur, qualem Excell. Th. Bar-
olinus *in cist. med. p. 490.* describit:

℞. radic. angelic. succis. ana ℥ß.
fol. malvæ, bis malvæ, scord. Carduibe-
nedict. flor. chamomill. Roman.
ana Mj.
sem. lin. Cardui Mariæ, carv. ana ʒij.
oq. in s.q. aq. ad ℥xij. In colatur. dissolve
electuar. diacatholic. ol. rut. mell. ro-
sat. ana ℥j.
M. f. enema.

Imbellibus in veneris bello bellatoribus
dicem Carduib. subvenire testatur Chr.
irsung. Artzneybuchs *part. 3. c. 6.* Contrà
ntur, qui virtutem Carduiben. aphrodi-

 siaçam

rlacam in dubium vocant, nec ſine ratio[n]
cum enim punctionibus laterum adver[ti-]
tur, pruritum in genitalibus eum excita[re]
veriſimile non eſt. Si quid igitur Carduus
hic præſtat, id quidem per accidens fieri [pu-]
tamus: ſiquidem non impoſſibile eſt, ut h[er-]
ba, quæ totum in genere corroborat indi[vi-]
duum, etiam partem quandam in ſpecie ſ[ta-]
bilire poſſit: nemo autem, velim, hinc ſuſp[e-]
ctum habeat Carduumb.

Carduus hic ſacer eſt, procul hinc procul i[te]
profani.

Inter herbas rebus Venereis aptas Ca[r-]
duumbenedictum locat Marcellus *lib. de*
medicam.cap.33. addit & hoc, illum eſui d[a-]
tum facere, ut mares naſcantur.

Contra dyſenteriam præfatus Chri[ſt.]
Wirſung. ſequentem præſcribit pulverem
℞. herb. origan. Coriandr. chamomill, bac[c.]
car. myrt. & ruſc. ana Mj. flor. balauſt. hy[-]
pociſtid. anther. roſar. malicor. ana M[ß.]
cortic. & radic. mor. rad. Carduib. verbaſ[c.]
ana ℥j. ex conciſis & contuſis f. Pulvis. D. S.
Pulver wider die rothe Rhur. V. *l.*
part.3.c.11.

Dyſenterias ſedat aqua de floſculis Car[-]
duibened. parata. Andr. Libav. *pr. alch.p. 9[..]*

Species à dyſenteriâ præſervantes com[-]
mendat Nobiliſſ. Præſes noſter *in ſuâ hier[a]*
picrâ tales:

rad.tormentill.zedoariæ, ana ʒij.
fol.ſcord. Carduib. ana P.iij.
comar.abſinth.Pij.menth.Pj.
cortic. citr. arid. nuciſt. rhabarbar. toſt.
ana ℥j.
macis ʒß. Inciſa D.S. Præſervier Species zu 1. Maß Wein.

Greg.Horſt. *l.4.obſ.21.* in dyſenteriâ gra- pro roboratione ventriculi & inteſtino- m in prandio ſequens vinum medicatum opinat: ℞.rad. tormentill.zedoar.ana ℥ij. rb.Carduib.abſinth. ana Miij. ſcord. Mij. enth.Mß. nuc. moſchat. ʒiß. macis ʒß. in- nd. in 2. menſur.vin. & ſingulis ſeptimanis noventur.

Diarrhæam ſiſtentem potum in peſte nom. Jordanus præſcribit talem *peſt.phæ- m.tract.3.*

℞.aq.Carduib. ℥iiiß.ſirup. de ſucc. cydon.
℥ß.
ſirup.de ſucc.borrag.ʒij.margarit.ppt.ϑij.
bol.armen. opt. & electisſim. ʒß.

oteſt aliquid de ſuccô limonum inſtillari.

J. Baptiſta Montanus in alvi fluore cum inæ retentione conjunctô ſequens ordinat edicamentum:

℞. radic. Cardui, aſparag. ana ℥ij. ſem. aniſ. ℥j.coq.in aq. fontan. ℔iij. usque ad conſumtionem medietatis: deinde ſumatur ſucci cydonior.depurat. ſirup.
bac-

baccar. myrt. ana ℥j. miſceaturque tribus unciis illius decoctionis, & exhibeatur calidum in aurora.

In gonorrhœâ virulentâ ὁ κρέτης Crato præſcribit ſequens decoctum: ℞. herb. agrimon. veronic. Carduiben. verben. ana Mj. decoq. in ſ. q. aq. pur. Colatur. pro uno hauſtu ℥iiij. adde ſirup. de ſucc. agrimoniæ veronic. ana ℥ß. Miſce f. Potio. *V. A. Conſil. 162.*

In inflatione teſticulorum Joh. de Vigo *l. 7. de naturâ ſimpl.* folia & flores Cardui benedicti cum vinô & ſapâ potenter reſolvere docet.

In inveteratis, penequue deſperatis morbis propulſandis J. Quercetanus ſuum Elixir vitæ majus commendat, Carduobenedictô auctum. *pharm. dogm. reſt. c. 7. l. 1.*

In vehementi corporis concuſſione ſudoriferum ſingulare præſcribit Quercetanus *ph. d. reſt. l. 1. c. 8.* tale:

℞. rad. bugloſſ. Carduibene. ana ℥ij.
ſem. Carduib. ℥ß. butyr. recent. ℥iß.
ſpermat. cet. ℥ß. mumiæ ver. ʒiß. croci ℈j.
bulliant in ℔iß. vini albi lentô igne, ad conſumptionem tertiæ partis: de colatura exhibe ℥iiii. vel vj. calidè: æger exſpectet ſudorem in lecto coopertus plus ſolitô.

CAP.

CAPUT X.

Usum Carduibenedicti in febribus malignis, pestilentibus, & intermittentibus scrutatur.

Nter universales morbos, qui totam ὁλομελίην seu universitatem destruentes vel silentiô subeunt, vel apertô grassantur Marte, prima sibi reservat subsellia Febris, quæ non solum vitæ fontem & Officinam cor impetit, sed cum spiritibus & humoribus etiam solidas partes, immò totum accendit microcosmum, nulli ætati, nulli sexui nec anni tempori parcens.

Hâc invadente Cor excandescit, & torretur, exhaustô & exsiccatô humidô primigeniô: etenim major fit jactura nostri à febrili calore septem diebus: quam à calido naturali septuaginta annis: septem diebus moritur adolescens tabificâ febris vi consumptus, qui septuagenarius erat futurus ducetativô calore, inquit Ludovicus Duretus, commentariô in Coacas Hippocr.

Adoritur hæc calorem, quem ὁ θειότατος 6.*epid.comm.*5.*t.*5. ob immediatum cum animâ nexum ψυχῆς dignatur titulô: quemque Philosophus *libr. de juv. & sen.* ψυχὴν

οἷον

οἷον ἐμπεπυρευμένην animam quasi ignitam vocat, cujus beneficiô homo vivit, & quas vis functiones obit. Hôc salvô prosperè nobiscum agitur : sin autem pessundatus languescat, aut fomes ipsi subtrahatur, mors in insidiis, immò præ foribus est ipsis. Hic ut sartus tectus à febribus illum depopulantibus conservetur, Medicum omni ope m decet : cui scopo præ aliis vegetabilibus, quibus Medicus instructus esse debet, accommodatus est Carduusbenedictus, qui antipyreticam suam virtutem potenter exserit in omnis generis febribus, malignis etiam ut & ipsâ peste : ubi pulveris Carduib. ʒj. propriâ aquâ propinata prophylacticum est egregium, quod sudorem copiosè movet. Lonicerus *loc. cit.*

Si cum aquâ propriâ bibatur, tribus aut quatuor horis ante febrium accessiones, & æger deinde sudet, illas persanat. Alex. Pedem. *lib.1.p.78.*

Aquam Carduibenedicti cum sirupô Carduib. in contagiô pestilenti sæpè haurire jubet D. M. Martin. *tr. de pest.*

Decoctum cum aquâ aut vinô paratum iis etiam in curationis actu inservit, quibus res domi est angustior : ut & sirupus, succus, aqua destillata, semen &c. quæ omnia pestis tempore in cibo etiam & potu sumi possunt, ut vult Tabernæmont. *loc. citat.* Cui amaritu

do nimia displicet, ex extractô pipulas
met, aut decoctum sirupô Carduibened.
vius reddat.

Quod igitur ad pestem, ejusque ortum
net, quando ea in regione aut terræ tra-
primò exoritur, ejus duplex assignatur
la, *scil. primaria seu metaphysica, & secun-
ia sive naturalis*, huic subordinata: hunc
rbum, ubicunque grassaretur, pro casti-
dis hominum sceleribus, primitus à DEO
missum, ipsi agnoverunt ethnici, ideoque
exstirpatione ejus, precibus & piamen-
æquè, ac medicamentis insistebatur:
od verò ad causam naturalem spectat, va-
feruntur sententiæ: Nonnulli enim vo-
t, pestem tantum à cœlo & siderum in-
entiis derivari: contrà alii solummodo
internâ humorum corporis nostri putre-
e suscitari statuunt: hujus affectus cau-
n isti nimis procul, hi verò debitô propius
ducere nituntur. Nos cum Thoma Wil-
o *de febr. c. 12.* mediâ incedamus viâ, &,
od ratio suadet, & quòd authores quam-
rimi asserunt, primum & præcipuum hu-
s veneni seminarium in aëre collocamus,
ippe rationi consonum videtur, ut ab eô-
m fonte, quo vitæ communis pabulum,
iam necis haut minus diffusæ initia petan-
r: eadem nobis respirandi in aëre ac pi-
bus in aqua degendi, incumbit necessitas:
quare

quare ficut piſcium catervatim morienti[...] lues aquis venenô infectis aſcribitur; it[...] homines ſine causâ manifeſtâ è clade ep[...]demicâ occumbentes,nil præter aëris co[...]muniter inſpirati labem & occultum μίασμ[...] interimere poterit.

Cumque peſtis ab ingenti aëris & hum[...]rum putredine oriunda ex opinione Ath[...]naſii Kircheri & plurimorum recentiorum animata eſſe credatur: ita ut hæc nihil ali[...] eſſe perhibeatur, quam innumerabilium ve[...]miculorum atque atomorum ad inſtar ſe[...]ſibilium effluxus, cujus mediô tanquam p[...] fomitem luis conceptæ ſeminaria per aëre[...] non in diſſitiſſimas ſolum oras, ſed etiam in prælongos temporum tractus, veſtime[...]torum, linteaminum, iisque conſimilium fibris altius impacta, [ob ſummè glutino[...]ſam viſciditatem, quâ facilimè rebus eju[...]modi adhærent,] genituram ſuam propa[...]gant: Carduusbenedictus autem, ut capit[...] præcedente demonſtratum eſt, inter ali[...] quas obtinet virtutes alexipharmacas, ſi[...]mul etiam elminthagogus ſit, & ejusmo[...] inſectis ſpecificè adverſetur, quid obſtat[...] quin Carduusb. & hic valeat, atque adeò un[...] ex præcipuis antiloimicis herbis exiſtat?

Et quamvis apud omnes in confeſſo ſit vix ullum dari certum antidotum, quod per[...]niciosæ & internecinæ peſti peculiari do[...]

κ ἀντιπάθεια sit oppositum, quod fatetur
ȷſe Pœtus Hippocrati æqualis, dum in ſuis
d Perſarum Regem datis literis *in epiſt. Hip-
ocr. l. 3. de præſ. expulſ.* audacter affirmat,
ὰ Φυσικὰ βοηθήματα ὀ λύειν τὴν ἐπιδημίαν
οιμικῦ πάθεος: quod etiam Galenus affir-
at, dum *lib. 7. M. M.* conqueritur, & tantum
on deplorat, vix ullū excogitari poſſe me-
camentum, quod putredini cor occupanti
rectè opponi queat: attamen Medicum
etum ope illius, qui percutit & ſanat, opor-
t hanc ob cauſam non protinus abjicere
nimum, ſed omnia ſcrutari trium Regno-
m medicamenta, donec per DEI gratiam
oti ſui compos fiat.

Quicunque igitur à peſte præſervari cu-
t, ante omnia ſupremo DEO, cui ſubſtra-
ſunt omnia, ſeſe committat, & ita vivat,
emadmodum mori velit: Sic mortem
n timebit: timor enim, qui multorum
orborum cauſa eſt, in eô non operabitur,
c corpus ejus diſponet, ut peſtem facilè
cipiat: ſed in bona confidentiâ vivat, à
â omnes vires ita roborantur, & ſpiritus
citantur, ut quibusvis cauſis externis faci-
s reſiſtant. Secundò diligenter omnia
ſervet, quæ habentur in 6. rebus non na-
alibus: & poſtmodum corpus ab omni
morum corruptelâ immune reddat: tan-
m ſuô tempore medicamentis utatur, quæ

 occul-

occultâ vel manifestâ proprietate venen[...] sitati pestis repugnent. Talia autem alex[...] pharmaca parum vel nihil juvaminis aff[...] rent iis, qui malô diætæ regimine utuntu[...] pravisque abundant humoribus: nam v[...] eorum vis ab iis suffocatur & extinguitu[...] vel propter obstructiones antidotus int[...] gris viribus eô pervenire non potest, u[...] operari debet.

In vegetabilium, appropriatâ contra p[...] stem virtute pollentium classe, potissimum[...] septem à melioris notæ Medicis probantu[...] scilicet: *Hypericon*, *Vincetoxicum*, *helenium*[...] *dictamnus*, *aristolochia*, *laureola*, & *raphan*[...] *silvestris*: quæ omnes herbæ ex insitâ qu[...] dam & specificâ qualitate potentissimè v[...] nenum arcent & repellunt. Athanas. Kirche[...] *Scrutin. pestis sect. 3. cap. 5.*

Nos ex hoc impari septenario nume[...] octonarium perfectiorem dabimus, addi[...] Carduô sanctô, qui si præcedentes herb[...] facultate suâ antideleteriâ non anteit, i[...] men ad eas quam proximè accedit, miru[...] que est vel sexcentorum Authorum suffr[...] giô, quorum præcipuos heic adducemu[...] contra venena, immò ipsam pestem antid[...] tum: quapropter non incommode Trag[...] *loc. citat.* scribit: **Cardobenedickt ist e[...] Ausbund wider die Pestilenz**: que[...] confirmat Christ. Wirsung **im Artzney**[...]

pan[...]

art.6. cap. 15. ubi Carduumb. inter præser-
antia à peste primô ponit subselliô.

Arnoldus de villâ nova *lib. de simpl.* inter
edicamenta, quæ pestifero veneno succur-
nt, idque ex corpore eliminant, eique in
ualitate contraria sunt, & membra princi-
lia confortant, primô locô Carduumbe-
dictum locat.

Fernelius in peste febribusque malignis
æ cæteris multum laudis & virtutis attri-
it Carduobenedicto.

J.Palmar. *de febr, pestil. c. 18.* ita de Car-
obenedictô scribit: Longô usu comperi
m, qui constitutione pestilenti aliquot fo-
Carduib. cruda mane comederit, vel so-
vel cum sale, modicô acetô, & oleô aceta-
specie, vel in jure cocta, vel succi folio-
n viridium ℥j. cum pari vini albi mensu-
auserit, tutum eô die fore ab aëris male-
ô. Idem præstat foliorum pulvis pon-
e ʒj. sumptus. Quin etiam Rustici, qui
pestis contagia senserint, si eô variis
dis apparatô abunde utantur, & primis
bus sudorem cieant, tam atrocis morbi
iculum declinabunt. Semen in pulverem
actum, vel solum, vel cum foliis siccis su-
ur pondere ʒj. idque vel cum vinô albô
tô, vel cum aquâ ex eôdem Carduô eli-
: sudorem movet, si se in lectô æger ali-
ndiu contineat, velut & sal ex totâ plan-

tâ confectus, qui etiam adversus pestilent
morbos efficacissimus habetur. Aquâ ex
eô stillatitiâ vinum diluere in omni febr
malignâ remedium haut contemnendum
est, modo è Carduob. jam maturô prolect
sit vitreô vase. Semen omnibus antidot
& alexipharmacis utiliter commiscetu
Hæc Palmarius.

D. Sennertus de Rep. Med. meritissim
inter ἀλεξιφάρμακα morbis malignis, ven
natis, & occultis opposita, Carduum sa
ctum ponit *lib. pr. 6. part. 1. c. 9.* & huic adstip
latur universus Medicorum chorus, quoru
plurimos citat Untzerus *antidotar. pestil.*
1847. Heinricus Dobbin *de peste:* Pulvis f
liorum Carduib. adversus pestem utili
bibitur ex propriâ aq. stillatit. Lonicer
part. 2. herbar. cap. 24. Pulveris Carduib.
sumpta cum convenienti liquore, expe
omne venenum pestis. H. Augenius *lib. 3.*
peste cap. 10. Carduusb. tollit obstructio
internorum viscerum, adversus pestilen
aliosque venenatos & putres affectus, imp
mis efficax, quod iisdem verbis confirm
Fernelius *meth. med. l. 5. c. 21.* Matthiolus *co*
ment. in lib. 3. Dioscorid. c. 9. Carduusben
magni nominis, magnæque existimatio
planta est, non modo apud Italos, sed ett
exteras nationes, præsertim contra pester

Valescus de Taranta *in Philon. suô* C
di

uib. semen pondere ℥ß. omni die sumere, x sirup.acetos. vel de ribes, utilissimum est n peste. Tragus *l.2.histor.plantar.* Foliorum ulvis, mensurâ corticis nucis juglandis, cum inô potus, adversus pestem, ne noceat, præ-entissimum est remedium. Idem præstant olia in vinô decocta & pota.

Crato *in tractat.de peste.* Inter herbas ad-ersus pestem commendatur & Carduusbe-edictus. Maximè præstat adversus pesti-entiam. J. Schenckius *lib.7.obs. Med. de ale-ipharmac.* Gualterus Bruel *in praxi.* Succus arduib. utilissimè sumitur ab infectis. Fu-anellus *lib. de peste cap.5.* Carduumb. qui m cibo & potu assumserit, negant conta-a quæque experiri. Joh. Dan. Mylius *lib. 6. sil. Chim. cap.14.* Carduusb. sudorem mo-et, venenis resistit, & pestilentibus morbis onfert.

Heurnius *libr. de peste & in praxi suâ:* Car-uusbenedictus pestiferis febribus dicatus t. Carduob. divinâ & cœlesti dote & pecu-ri antipathiâ concessum est venenum & stem amoliri. Joh. Juvenis *de med. be-ard.* Andernacus. Herba ipsa tam recens, am sicca, adversus pestem singulare præ-ium est. Ruellius *lib.3.histor. stirp. cap.55.* Fuchsius *de stirp.cap.42.* negant pestis ex-riri contagia, qui cum vino Carduumb. æsumpserit. Marsilius *in epid.cap.10.* Se-

 mine

mine Carduib. utuntur contra pestem ex-
perimentatores cum vino. Carduusbene-
dictus singulari facultate contra pestilentia
aliosque putres affectus valet. Jacob. Silvii
lib. de med. simpl. natur. p. m. 461.

Carduus sanctus est præsentaneum reme-
dium adversus pestem. J. C. Baricellus *hor-
tul. genial. p. 216.*

Atractylidis hirsutioris seu Carduibe-
nedicti folia, semen, comæ, in cibo & potu
sumptæ, corpora à pestiferâ lue vindicant
etiam correptis magno sunt remediô. H.
Montuus *halos. febr. l. 7. c. 4.* Carduusbene-
insignis est in malignarum & pestilentium
febrium curatione. Jeremias Wolderus *in*
tractatu de simpl. comp.

Tabernæmontanus *lib. 2. sect. 10. cap. 5.* Pul-
verisati Carduib. ℥j. præservat à peste, expec-
lendo ejus venenum per sudorem. Idem
præstat & succus ejus bibitus. Lazarus Rive-
rius *prax. med. l. 17. c. 1.* Carduusbenedict-
proprietate specificâ venenatam qualitatem
oppugnat.

Castor Durandes *in hort. sanitat.* pulveri-
Carduib. ℥j. cum vinô pota efficacissimum
est remedium contra pestilens contagium,
si horis 24. ante accessum sumatur. Idem
præstat vinum Carduibenedictinum.

Caspar. Schvvengfeldius *lib. 1. Catal. con-*
tra pestem, omnisque generis lethalia vene-
na-

a,mirificè pollet interius sumptus Carduus-
enedictus. Semen ejus utiliter emulsio-
ibus in febribus malignis additur.

Alphonsus Morescot. *de simpl. med.* Pul-
is Carduib. datur felici successu contra pe-
tem, quantum de ipso cortice nucis juglan-
is mensuratur, 24. hor. à correptione, pro-
ocatô sudore.

Renodæus *lib. 1. Disp. s. 4. c. 63.* Carduusb.
idorem movet, venenis resistit, ac pestiferis
norbis confert. Conf. J. Baptist. Gemmam
e carbunc. pest. p. 254. David Herlicius *in suo*
gimine. Pulvis Carduib. cum aq. conve-
ienti sumptus, omne pellit venenum pestis,
inde sudor sequatur.

Pestilentiam curat Carduusb., si subitò
iquantulum ejus succi vel pulveris bibatur.
lex. Ded. *l. 1. p. 78.* D. Nic. Agerius *pharm.*
f. part. 1. præstantissimum ex Carduob. pa-
ri levamen peste correptis, in præserva-
onis & curationis actu docet. Addit, Car-
uumb. sine intermissione pestis tempore
bo & potui admisceri debere.

Obesis & pituitosis Magnificus, olim de
tria nostrâ meritissimus D. D. Rehefel-
us, Consul & Physicus hujus urbis quondã
leberrimus, inter alia Carduumb. pestis
mpore magnoperè commendat. V. ipsius
edicinalischen Pestanschlag Aô 1626.
ıblicat.

R. Mundererus *medic. militar. p. 151.* Carduumbenedictum cum fol. rutæ, rad. petasitid. angelic. Zedoar. pimpinell. decoq cum s.q. vini & aceti, in quo decoctô theriacam vel mithridatium dissolvit, idque peste correptis tepidum exhibet.

Folia Carduibenedicti inter alexicaca magnam de se prębent exspectationem. W Nobiliss. & Magnif. Rolfincii *meth. specialis 9. s. 1. c. 4.*

Remaclus Limburgensis in histor. aqua Carduibened. aquam singulare antidotum contra pestem esse statuit. Aq. stillatit. Carduib. contra pestem sumitur. Castor Duraa des. Tabernæmonta. *sect. 10. l. 2. c. 5.* ▽ Carduib. utilis est in omnibus febribus pestilentibus. J. D. Mylius *cap. 14. l. 6. Basil. Chim.* A vel decoctum hujus herbæ venena omni pellit, cujus rei exemplum H. Tragus addit cit. Fuisse enim puellam quandam, quæ in scia cum pomô dono datô venenum ederit moxque corpus ejus inflatum, nec ullis antidotis tumorem sedari potuisse, tandem vero aquâ stillatit. hujus herbæ datâ, tumorem subsedisse, atque sic à veneni malo & periculo liberatam fuisse. Idem ex alio refert puero in campo dormienti, serpentem per os hians irrepsisse, ac herbæ hujus aquâ exhibitâ per inferiora mox serpentem secessi

ss

nec quidquam periculi puero inde obti-
sse.

Crato laudatissimus trium Imperatorum
edicus in peste & petechiis ex semine Car-
iben. emulsionem expulsivam præscribit,
nam Vid. supr. *cap.6.* præprimis autem ex-
actum ejus commendat.

Pulvis Carduib. ad ʒj. cum vino sumptus
este infectis convenit. Greg. Horst. *de*
ant. Aug. l.1. s. 6. c. 12. qui pulvis in tractat.
e peste Aô 1624. ex mandato Reverendis-
mi & Serenissimi Electoris, Dn. Johan.
hvveickardi, &c. editô, maximè commen-
atur. V. D. Mich. Schon. *tractat. de morb.*
idem. Vel detur pulveris sem. Carduib. ℈ij.
m aq. Carduib. ℥iiß. Sumat tepidè æger, &
det. Garner. *epit. de peste.*

Theriaca Germanorum J. T. Tabernæ-
ontani & Matthioli, cujus vires theriacâ
ndromachi non inferiores sibi in peste
mpertas esse testantur, ingreditur Car-
iusb. ad Miiij. ut & Orvietanum, cujus su-
a mentionem fecimus. Hujusmodi est
heriaca Germanorum Monavii *apud Die-*
orbroce. l.3. c.5.

Pulvis Tabernæmontani contra pestem
lis est: ℞. pulv. fol. Carduib. ʒj. margarit.
ot. ℈j. smaragd. ppt. ℈ß. cui pulveri non-
lli unicornu verum admiscent, & cum si-
po acetositatis citri propinant.

Pulverem contra pestem D. Nic. Agg *pharm. reform. part. 3. fol. 71.* describit C
duob. insignem.

Pulvis Felicis Plateri, quô in peste Am 1593. grassante feliciter usus est, hujusmod fuit:

℞. bol. armen. ver. ppt. ℥ß. Corallii ʒij. suc cin. ʒiß. rasur. ebor. & C. C. ana ℥ß. rad tormentillæ, ʒiß. dictamn. Carlin. pimp nell. angelic. Imperator. myrrhidis ana aristoloch. rotund. zedoar. cort. limo caryophyllor. ana ʒß. cinamom. ʒij. sem acetosæ ʒiß. Carduib. angelic. ocym. C riandr. ana ℥ß. sem. citr. medull. ℈j. croc ℈ß. rosar. rubr. fol. verben. rut. scord. Ca duib. ana ʒß. galeg. ʒj. spec. diamarga frig. ʒj. f. Pulvis, cujus ℥j. cum sacchari ℥ in formam pulveris vel tabularum, sa charô in aq. acetos. angelic. rosar. vel Ca duib. dissoluto: vel electuarii, redigi po est.

Pulvis cum moscho ejusdem talis est
℞. rad. angelic. myrrhid. imperator. an ʒij. tormentill. pimpinell. dictamn. scorzo ner. vincetoxic. cruciat. morsus Diabol. enu zedoariæ, galang. ana ʒj. aristoloch. gentia aronis vel serpentariæ ana ʒß. santal. omni ana ℥j. cinamom. ʒij. lign. aloës ʒß. herb Carduib. scord. meliss. salv. ana ʒj. rutæ ʒ herb. scabiosæ, verben. acetos. lysimach. flor

corr

rdial. ana ʒj. ſem. acetoſ. Coriandr.fœni-
l.Carduib.ana ʒiß.citr.ocym. ana ʒß. bac-
r. laur.juniper. ana ℥ij. nuc.moſchat. ma-
ris,ana ʒß.ſuccin. ʒiij. raſur.ebor.C.C.ana
unicorn. ℈j. lap. pretioſor. ʒj. bezoart.
argarit. ana ℈j. bol. ppt. ℥ß. Corallior. ʒß.
oſchi,ambræ ana ℈ß. camphoræ ℈j. f. Pul-
.

Pulvis amarus ejusdem: ℞.radic.tormen-
.dictamni,gentian. fol. Carduib. ana ʒß.
l.ppt.Corall. r.ppt.ana ʒj. D.cum aq. ace-
ſæ.

Pro præſervatione contra peſtem Sen-
rtus laudat ſequentem pulverem:

℞.rad. tormentill. ʒj. Zedoar.
herb. ſcord. Carduibenedict. acetoſæ
ana ʒß.
ſem.citr.acetoſæ,ana ℈j. C. C. uſt. ppt.
ʒß.
terr. ſigillat. Sileſ. ocul. ♋ ppt. bol. ar-
men.ver.
oſſ. de cord.Cerv.ana ℈j.M.f.Pulv.

peſte Grülingius exhibet pulverem ſe-
entem:

℞. C. C. uſt.ppt. ⊖is Carduib. ana ℈ß.
lapid. bezoar Oriental.g.vij. M. f. Pul-
vis in aquâ Carduib. propinandus.

Pulvis alius Philippo Ingraſſiæ in peſte
normitanâ Annô 1565. graſſante com-
ndatiſſimus:

℞.

℞. rad. tormentill. dictamn.. Cretic.. gentian. santal. citrin. pimpinell.. doar. rad. Carlin. gran. juniper. ss citr. fænicul. anis. apii, petrosel. ci mom. opt. herb. scord. Carduibem calam. aromatic. ana part. æqua Pulvis, cujus ʒj. cum ℥j. conserv. ca citr. datur infirmo.

Pulvis Joëlis in præservatione & curat ne pestis talis est. ℞. scord. Carduibened summitat. C.C. debitô tempore collect succô scord. ppt. ana ʒij. rad. petasitid. se citr. excorticat. veronic. ana ʒj. Corall. r. p ʒß. f. Pulvis: adduntur flores ♀ris interdu & cum aceto rut. & aq. Carduib. f. haust *V. Dunc. Liddel. lib. 3. de febr.*

Ejusmodi sunt species contra pestem Carduob. conspicuæ Thom. Jordani, *pe phænomen. tract. 3.* Pulveres item antipes seri M. Untzeri *antidotar. pestil. l. 2.* ut & P vis alexipharmacus J. Mesuæ *l. 3. de antido* ℞. bol. armen. acetô ppt. sem. rut. doron Carduibened. carab. xyloaloës, seric. cru rad. tormentill. dictamn. tunic. scabios. cr ci, ambr. mosch. spec. diamarg. frig. ana Pulvis, vel cum sirupô de ribes Opiata. M gis arridet pulvis alexipharmacus Rolfi cianus, *meth. spec. l. xi. c. 1.* semine Carduib. minens: ut & Gr. Horstii pulvis bezoartic sequens;

℞

℞. pulv. rad. dictamn. pimpinell. angelic. nentill. ana ℥j. zedoar. cortic. citr. C.C. ppt. ana ʒvj. ſem. rut. Carduib. ana ʒij. rrhæ ℥ß. terr. ſigillat. ℥j. ⊖is abſinth. ʒiij. f. Pulvis, cujus doſis ℈ij. ad ℈iiij. *l.7. de rb. malign. obſerv.19.* Talis eſt pulvis Jobi celii *tractatu de peſte.*

Pulvis vitæ apud Bavaros Annô 1606. in te uſualis talis fuit: ℞. rad. dictamn. alb. mentill. valerian. ver. angelic. ſerpentar. ſtoloch. utriusque, vincetoxic. pimpinell. c. gentian. cruciat. zedoar. ana ʒij. been r. ʒiß. herb. ſcord. rut. dictamn. Cretic. rduib. ſalviæ utriusque, abſinth. artemiſ. l fl. tanacet. ana ʒij. nuc. moſchat. cina- om. ana ʒj. gran. juniper. ʒiij. pulveriſen- r omnia ſeorſim ſubtiliter & cribellentur, ixtis deinde adde theriac. opt. ʒvij. tem- rentur & uniantur cum aceto optimo q. ſ. ndem exſiccentur ad fornacem calidam, timò teratur tota maſſa, cui adde iterum rræ ſigillatæ Sileſiacæ ʒij. camphoræ, ʒß. el ℈j. M. f. Pulvis.

D.G. Budæi pulvis hujusmodi eſt: ℞. rad. rmentil. fol. Carduib. roſar. rubr. ana ʒj. m. citr. juniper. ocym. Carduib. ana ʒj. rad. ictamn. zedoar. ana ℈j. Corallor. ʒß. terr. emn. ſ. bol. puriſſim. ʒiij. ſpec. diamarg. frig. ij. camphoræ ℈ß. f. Pulvis ſubtiliſſimus, qui el ſolus exhibeatur, vel ejus ʒj. excepta ſac-

char.

char.coct. & dissolut.in aq. Carduib. ℥ij. re-
digatur in formam electuarii vel tabularum
Apud.eundem Vid. alium pulv. similem.

Celebris est pulvis Renodæi bezoarticus
semine Carduibened. insignis, quem descri-
bit *in antidotar.l.3.s.1. c.14.* ut & pulvis Min-
dereri *tractatu de peste p.237.*

℞. rad. Carlin. Carduiben. dictamn. Cre-
tic. ana ʒij. lap. bezoart. croc. Oriental. ana
℈j. M.f. Pulvis, cujus dosis ʒj. cum aq. Cardui
ben. Eundem pulverem magnis extollit lau-
dibus J.Castellus Augustanus *tractat.de pest.
pag.64.* Probatus est pulvis alexipharmacum
D.J.A.Ampsingi in plurimis infirmis Anno
1606. V. Author. *tractat. de peste pag.51*
Hunc itidem Carduusb. auget.

Pulvis curativus Facultatis Medicæ Mar-
purgensis 1597. præscriptus talis erat: ℞. rad.
pimpinell. tormentill. dictamn. alb. petasi-
tid. gentian. phumagn. ana ʒij. fol. scord. di-
ctamn. Cretic. sem. ocym. Carduiben. ana
ʒiß. bol. armen. ppt. terr. sigillat. Turcic. terr.
sigillat. Hassiac. ana ℈iiij. cortic. citr. lign.
aloës, santalorum omnium, croc. Oriental.
Corall. rubr. alb. unicorn. ver. succin. alb. oss.
de cord. Cerv. rasur. ebor. margarit. ppt. flor.
♀ris ana ʒj. camphoræ, smaragd. ppt. sap-
phir. hyacinth. ana ℈j. moschi, ambræ, ana
℈ß. M. f. Pulv. cujus dosis in actu curationis
est ʒj. præservationis ℈ß.

J.Quin-

J. Quinterius Antoniacenus *comment. de* *one vict. & Med.* ſequentem pulverem, eſte efficacem fuiſſe ſcribit: ℞. rad. ange- gentian. cinamom. ſantal. rubr. zedoar. . citr. acetoſæ, ana ʒij. ramenti eboris, rduiben. cortic. citr. ana ʒiß. ſacchar. q. ſ.

D. J. Steinmetz *in inſtructione peſtil. Annô* *. editâ* pulverem pro plebeiis ſequentem pet:

℞. pulv. fol. acetoſ. abſinth. ſcord. rut. Car- b. ſcabioſ. ana ʒj. rad. valerian. enul. npan. olsnit. tormentill. biſtort. ſerpen- ana ℈iiij. vincetoxic. gentian. pimpinell. ypod. q. ana ℈ij. angelic. opt. dictamn. . zedoar. ana ʒiß. ſem. acetoſ. citr. excor- t. ana ℈j. rutæ, Carduiben. ana ℈iiß. gra- r. juniper. ℈iiiij. baccar. laur. Nô, vij. ſac- r. albiſſim. ℥v. M. exactè & contere in linem. S. **Pulver vor das Geſinde/** **er die Armen.**

Elegantisſimum pulverem bez. Carduo- edictô conſpicuum deſcribit D. M. Mar- *in tractat. de peſte, Annô 1598. edito:* pul- em pro junioribus ibidem vide talem:

℞. bol. armen. acetô caryophyllatô ppt. C. uſt. ppt. terr. Lemn. ver. ana ℈ij. ſem. toſ. coriandr. ppt. Carduib. citr. excor- t. rut. ana g. xxvij. ſantal. alb. citrin. mar- it. ppt. oſſ. de cord. C. ana ℈j. rad. tormen- ſcabioſ. dictamn. alb. ſuccin. alb. ppt. ana

ʒß.

ʒß. Coralliòr. rubr. albor. lign. aloës. sem crud. tost. ana g. xxv. flor. nymphææ, ros rubrar. ana g. xv. spec. diamargar. frig. cor dial. temperatar. ana ℈iiß. croci, g. vij. mo schi, ambræ, ana g. v. Ex omnibus fiat pulv tenuissimus.

Electuar. D. Sennert. *lib. 4. de febr. c. 5.* praeservationem pestis ordinatum hujusmo di est: ℞. rad. angelic. valerian. vincetox tormentill. helen. olsnit. zedoariæ, ana ʒj. dictamn. Cretic. terr. sigillat. Siles. C.C. ana Pulverisentur subtilisimè & incorporem cum roob sambuc. juniper. nucum, mel despumat. ana q.s. addendo sub finem Con serv. acetos. Carduiben. scord. rosar. ana ⁂ è bacc. juniper. ʒß. balsam. ♀ris ℈ß. myr rhæ, ʒj. M. f. Electuarium.

Celebris est antidotus P. Ponæ, quam ci tat Sennertus *lib. 4. de febr. c. 5. p. m. 453.* Car dui sancti ingressu insignitam.

Electuariò seq. Felix Platerus Aô 15 feliciter usus est: ℞. rad. angelic. imperat ana ʒij. tormentill. Carlinæ, vincetoxic. pim pinell. mors. Diabol. phu ver. ana ʒj. zedoa riæ ʒß. gran. juniper. ʒij. baccar. laur. sem. angelic. acetosæ, Carduib. ana ʒiß. ci mundat. ʒß. fol. rut. Carduiben. ana ʒj. cro ci, piperis, maceris, ana ʒß. rasur. C.C. & ebo ris ana ʒj. bol. ppt. cum succ. citr. ʒß. opii f. Pulvis, adde camphoræ ℈ß. nucleor. nu

c. ficuum ana ℥ß. facchari finisſimi ℥ij. mel-
s ℥xij. f. Electuarium.

Idem adhuc excellentius electuarium
arat hôc modô: ℞. theriac. opt. ℥iij. rad.
rmentill. ſem. juniper. Carduiben. acetoſ.
a ʒij. bol. ppt. ℥ß. raſur. eboris, ʒj. Corall.
ß. ſpec. diamarg. frig. ʒj. cum ſirup. aceto-
at. citr. f. Electuarium.

Electuarium prophylacticum in peſte
artholinus *in ciſtâ med. p. 164.* tale habet:
℞. rad. imperator. Angelic. granor. juni-
per. ana ʒij.
ſem. Carduib. acetoſ. ana ʒiß.
bol. ppt. cum ſucc. citr. ℥ß.
raſur. C.C. diamarg. frig. ana ʒj.
theriac. vet. opt. mithridat. ana ℥j. cum
ſirupo acetoſitat. citr. f. l. a. Electua-
rium. Item hoc *p. 182.*

℞. rad. angelic. domeſtic. imperator. ze-
doar. ſem. angelic. domeſt. gran. juniper.
fol. rut. bol. armen. pinguis irrorati ſuccô
citr. & rurſum exſiccat. ana ℥j. cinamom.
rad. tormentill. cardopatii ſ. Carlime,
vincetoxic. pimpinell. morſ. Diabol. phu
ver. domeſt. ſem. acetoſ. citr. mundat.
Carduib. baccar. laur. fol. Carduiben. cro-
ci, C.C. uſt. ana ℥ß. piper. long. maceris
ana ʒij. f. Pulvis tenuis ex omnibus: ℞. hu-
jus pulveris ℥viij. ʒiij. nuc. jugland. non
rancidar. pulpæ ficuum ana ℥ij. facchar.

finissim. ℥viij. mellis purissimi cum vin
Hispanicô despumati & decocti ad spiss
tudinem sirupi ℔iij. spir. ⊕li ℈ij. M.f. Elec
ctuar.

Antidotum contra pestem Wieri *obser*
varar.l.1, tale est: ℞. theriac. elect. ℥iij. ra
tormentill. baccar. juniper. sem. Cardui
ana ℥iß. acetosæ, citr. ana ʒj. bol. armen. pp
ʒß. spec. diamarg. frig. ℈ij. rasur. eboris, ʒ
sirup. acetositat. citr. q.s. f. Conditum in a
Carduiben. exhibendum.

Electuarium præservans in peste Ca
duob. eminens V. apud J. D. Mylium *bas*
chim.p.699.

Felix Platerus *de febr.171*. theriacæ ʒj. cu
succ. scabios. & Carduib. ana ℥j. in vinô di
solvit & exhibet.

Antidotum auream Hadrianæam
apud Mynsicht. *s.3.p.60*.

Electuarium præservans Magnif. Dn.
Rolfincius *meth.spec.l.11.s.3.c.3*. præsc. tale

℞. electuar. camphorat. ʒvj. pulv. ra
contrayerv. ℈ij. C.C. ust. ppt. ʒij. ☿ii d
phoretic. ʒß. ⊖is juniper. Carduib. ana
xv. ol. dest. rut. angelic. ana gt. iiij. camph
ræ, ℈ß. sirup. Carduib. q.s. M.S. Præservi
latwerge.

Opiatam J. Palmarii Carduib. parti
refertam V. *l.2.de febr.pest, c.20*. Liquor
mni

nium præſtantiſſimus Carduob. inſignis, t & deſtillatum V. ibidem.

Electuarium præſervans pro pauperibus cile paratu à Bavaris Medicis Annô 1606. le ordinatum eſt: ℞. Caricar. pingv. Nô o. vel 50. Coq. in aq. Carduiben. ad pultis nſiſtentiam, exprime per ſetaceum, adde edullæ nuc. jugland. acetô maceratar. fol. tæ ana ℥ij. baccar. juniper. rad. tormentill. lv. vitæ ſupra deſcripti ana ℥j. ⊖is, ʒij. oci ʒj. cum aceto & melle mixta f. Electuaum.

Opiatam Salomonis D. Jouberti Carôb. conſpicuam V. apud J. Renodæum *tidotar. lib. 3. ſ. 2. c. 9.* Opiata Petri Drœti o pauperioribus talis eſt:

℞. rad. angelic. zedoar. tormentill. gentian. ana ℥j. ſem. Carduiben. citr. ana ʒij. hæc in pulverem redacta coque lentô igne ad 2. vel 3. horas: deinde exprime fortiter, expreſſionem coque cum ſaccharo ad cõſiſtentiã opiatæ. Doſ. ʒj.

Antidotus contra malignitatem Marcel- Donati *in hiſtor. med. mirab. l. 7.* talis eſt: . theriac. elect. ℥iij. rad. tormentill. bacr. juniper. ſem. Carduiben. ana ℥iß. bol. men. ppt. ℥ß. ſpec. diamarg. frig. ℈ij. ſem. etoſæ, citr. raſur. eboris, ana ʒj. ſirup. aceſitat. citr. q. ſ. Exhibeatur in aq. Carduib. r.

El. diapetasites *D. Joh. Asveri Ampsing* *Rostochiensis Physici*, quô Aô 1606. usus est describitur *in tract. de pest. p. 33.* ℞. rad. petasitid. ʒvj. zedoar. ʒiij. angelic. tormentill. Carlin. aristoloch. utriusque, ana ʒiß. corr. citr. ʒij. bol. armen. ppt. ʒß. herb. scord. ver. dictamn. rut. Carduib. melissophylli, ana ʒiij. sem. citr. Carduib. baccar. juniper. laur. ana ʒiß. sem. acetos. ʒj. flor. Calendul. ʒiii. oss. de cord. C.C.C. ras. eboris rasi ana ʒiii. margarit. ppt. Corallor. ppt. seric. crud. ana ʒj. Conserv. acetositat. citr. acetosell. rosar. flor. borrag. ana ℥ix. fol. ☉ri Nô vij. sirup. acetositat. citr. vel sirup. acetos. s. q. s. f. Electuarium, magnitudine nucis myristicæ co[-] ferendum.

Franc. Joël *in tract. Germanico de peste* Aô 1591. grassante describit theriacam domesticam, paratu facilem, quæ talis est:

℞. Caricar. pingv. ℥iiij. medull. nuc. jug[-] gland. ℥ij. rutæ ℥j. scord. Carduib. to[r-] mentill. ana ʒij.

Conscindantur, & vini vel aceti rosati me[di-] mentô irrorata Misc. datur magnitudine nuc. jugland. dimidiæ.

Electuarium Joh. de Vigo Carduôb. ex[-] altatum describit Dominicus Leonus L[u-] nensis *meth. cur. tum. p. n.*

Electuarium D. J. Schröderi, magnam Carduibened. quantitatem recipiens, descr[i-] b[-]

t D. J. Steinmetz *in instructione pestil. Annô 99. editâ.* Electuarium ex dictamno ejusdem tale est:

℞. rad. gentian. enul. campan. ana ℥iß. tormentillæ ℥j. angelic. ʒx. dictamn. alb. ʒxiv. summitat. Carduib. ℥ij. sem. acetosæ, ℥j.

adices macerentur acetô per horas 6. & rum exsiccentur, pulverisenturque. Quis omnibus adde Conservam borrag. nymæ, ana ℥ij. M. cum sirup. de succ. Carib. atque oxymel, s.q. s. f. Electuarium, in fictil. S. Diptamlatwerge.

Electuarium Basileense superiore seculô ale describit D. Matth. Martini *tractatu peste, tale:*

℞. rad. angelic. domestic. imperator. zedoar. sem. angelic. granor. juniper. fol. rut. recent. boli opt. pingvis, irrorati succô itr. ac denuò exsiccati, ana ʒij. cinamom. rad. tormentill. carlin. vincetoxic. pimpinell. morf. Diabol. phu ver. sem. acetosæ, itr. mundat. Carduiben. baccar. laur. na ℈iiij. fol. Carduiben. croci, C. C. ust. na ʒj. piper. long. maceris, opii, ana ʒß, ulverisatis admisce nuc. jugland. non ancidar. pulp. ficuum ana ℥ß. sacchar. alissim. ℥ij. mellis opt. vinô præstantissiô despumati, & ad sirupi consistentiam ecocti ℥xij. spir. ⊖li ʒß. f. l. a. Electua-

 rium,

rium, quod idem ferè eſt cum ſuperiore Th. Bartholin. paucis exceptis.

Infuſum vini contra peſtem F. Plateri *ca febr. p. 151.* tale eſt: ℞. rad. tormentillæ, di ctamn. ſucciſ. pimpinell. ana ℥iß. rad. vale rian. imperator. angelic. ana ℥j. rad. ſerpen tar. gentian. ana ℥ß. fol. Carduibenedict ſem. Coriandr. ana ℥j. Cinomom. ʒiij. inc dantur & infundantur in vinô albô & pau cô acetô vel vinô: bibat infirmus ſæpè m ne. Ibidem ſuccum Carduib. inſpiſſatum i propria aqua deſtillatâ propinat.

Potio antipeſtifera Grülingii talis eſt:
℞. aq. theriacal. camphorat. ʒß. lap. bezoa g. iiij. ſirup. de ſcord. ℥j. ſpec. liberant. aq. Carduib. ℥iiß. f. Potio. Rotulas & mo ſulos V. ibidem.

Spiritus fuliginis quernæ in aq. Cardui exhibitus, ſecretum eſt in peſte.

Clariſſ. Simon. Pauli, *quadripartit. Bot nic. claſſ. 3.* de Carduob. hæc habet: Peſ tempore & ſubingruentibus febribus ete chialibus, morbillis ac variolis, dici non po eſt, quantoperè Carduus ſanctus proſit: quem finem eſſentia & Sal ex eô ſpagyri confecta in illius ſtillatitiâ aqua, eleoſacch ro citri, aut ſirupo corticum vel acetoſita citri edulcata ægris propinari poſſunt.

Poteſt etiam ex medicamentis è Carduo paratis & conjunctis potio ſequens parari

aq. Carduib. ℥iß. extract. ejusd. g. vj. spir. Carduib. ʒß. salis eiusdem ℈ß. sirup. Carduib. ʒiij. M. D. S. Schwitztränck-lein.

Potio sudorifera in febribus pestilentibus Lazaro Riverio *pr. med. l. 17. c. 1.* describitur lis;

℞. aq. ulmariæ, Carduibened. ana ℥ij. succi limonum, ℥j. theriac. veteris, ʒß. ℈ij. vel ʒj. prout major vel minor calefaciendi metus est. M. f. Potio, sumenda tepidè, corpus tegendo paulo plus solitô.

Decoctum sudoriferum pro pauperibus le à Bavaris Medicis ordinabatur Annô 06. ℞. cortic. interior. fraxin. ℥iiij. rad. ardan. petasitid. sarsæparill. ana ℥ij. fol. arduib. M. iij. aq. font. ℔ix. Coque s. a. ad edietat. consumpt. & post residentiam f. olatura post 12. horas, quæ servetur usui. osis ℥iv. cui electuarium quoddam admieri potest. V. supr.

Infusum prophylacticum Brunneri. *Con-l. p. 419.* tale est: pulv. scord. ʒij. Carduib. ß. terr. sigill. Siles. ʒiiß. C. C. ust. ʒiß. nuc. voic. ℈iiij. salis absinth. Carduib. angelic. ana ij. ♀nii diaphoret. ʒß. aq. Carduiben. scaos. ana ℔j. acet. lil. conval. ℥iv. theriac. ndromach. ʒiiß. M. S. Schweißwasser.

Sæpè laudatus Felix Platerus *de febr. p. 177.*

 ex

ex succo acetosæ, borrag. pomor. redolent. scabios. ana ℥iß. aceti rosar. ℥ß. aq. Carduib. rosar. scord. ana ℥iiij. cum s. q. sacchari julebum parat, quem santalis aromatis. addenda camphoræ g. v.

In aq. Carduiben. s. q. bezoarticum minerale & animale cum sale scordii & Carduib. probè mixta antidoti locô exhiberi possunt.

Præcipitati Solaris g. iij. vel 4. cum extracti Carduib. ℈ß. mixta in aqua Carduib. propinantur. D. J. Ebelin. *In Idæa loimod.*

Isbr. Diemerbroccius *de peste l. 3. c. 5.* sequentem haustum commendat: ℞. extract. Carduib. rut. salis Carduib. ana ℈ß. sal. scord. ℈j. theriac. Andromach. diascord. Fracastorii ana ʒß. aq. theriacalis, aceti bezoart. ana ℥ß. M. f. Haustus.

Item. ℞. salis Carduib. ʒß. aq. theriacal. ℥ij. succ. citr. ℥ß. M. f. haustus.

Item: ℞. radic. petasitid. angelic. helen. ana ʒj. herb. rut. Carduib. scord. ana M ß. vin. alb. q. s. coq. s. a. Hujus colaturæ ℞. ℥iij. vel ℥iij. salis Carduib. ℈j. theriacæ, ℈ij. f. Haustus.

Apozemata curativa, quæ Carduumb. recipiunt, *V. ibidem.* Idem *l. 4.* seq. haustum cuidam puellæ cum magno levamine præscripsit: ℞. extract. Carduiben. ⊖is absinth. ana ℈j. sal. Carduib. ℈ß. theriac. Andro-

omach.ʒj.aq.theriacal. & Carduib. ana ℥j.
⊕li gt. xv. M. f. hauſtus. Ad ſitim pro-
nat ſequens julapium : ℞. aq. Carduib.
. ſcabioſ. acetoſ. ana ℔ß. ſirup. de ſucco
r. ℥ij.ol.⊕li q.ſ.ad grat. açor. M. f. Jule-
s. Plurima alia ex Carduob. V. apud eun-
m in hiſtoriis curationum ferè omnium.
Potum in febribus malignis valde uti-
n, & paratu facilem V. apud J. Palma-
m, *l.2.de febr.peſt.c.16.* ℞. aq. ſimpl. cum
: ſcobis C.C.coctæ ℔iij.aq. Carduib. ℔iß.
char. ℥iij. cinamom. ʒj. ſucci limonum,
ß. Coletur.
Prægnantibus inſervit potio ſudorifera,
quens :
℞. ſirup. de limon. ℥iß. aceti bezoartic.
.aq. fœnicul. pimpinell. Carduib. ana ℥j.
c.diamarg.frig.ʒj.rotul.man. Chriſt. per-
.ʒij.M.f.Potio.V.Hartmannus *de curatio-*
peſte infectorum p. m.593.
Oxymel Carduibenedicti commendat in
eſervatione peſtis Duncan. Liddelius *lib.*
e febr.tale :
℞. aq. Carduibenedicti part. iij. aceti &
ci acidi citri ana part. j. cum mellis
. aromatiſetur pulv. cinamom. lign.
es,&c.
Aquam vel potius hauſtum pro gravidis
biliſſ. Rolfincius *meth. ſpecial. lib. 11. c. 12.*
præſcribit talem : ℞. aq. Carduib. ℥iij.

acetos. ℥iß. aceti caryophyllat. ʒij. rad. pen-
taphyll. ʒiß. tormentill. ʒj. zedoar. ʒß. Inci-
sa & contusa bulliant unâ atque alterâ ebul-
litione: in colaturâ dissolve mithridat. ele-
℈ij. spec. liberant. s. aloë, elect. de gemm.
ana ℈ß. M. f. haustus. D. S. Gifftwasser
Schwangere.

Ubi sitis peste correptos valdè urget,
Crato sequentem Julebum præscribit:
℞. aq. Carduib. scabios. acetos. borrag.
ana ℔ß. sirup. è succ. Carduibened. è co-
citr. acetositat. citr. ana ℥j. camphoræ, g.
M. f. Julebus.

F. Reineccerus *in thes. Chim. l. 6.* oleum
Vitrioli cum aq. Carduib. pro præservati-
ne pestis exhibet.

Poppius *lib. 2. de præp. med. Chim.* spir.
terræ sigillatæ ℈j. cum aq. Carduib. contra
pestem propinat.

Emulsionem sudoriferam Excell. Th.
Bartholinus *in cist. med. cap. 3.* talem habet:
℞. aq. Carduiben. ℥iiij. sem. citr. ʒiß. na-
ʒj. terr. sigillat. ʒß. sirup. è succ. scabios.
M. D. S. Schwitzmilch.

Emulsionem diureticam in peste talem
habet Duncan. Liddelius *lib. 3. de feb.*
℞. sem. napi, Carduib. ana ʒiß. melon. ʒj.
citr. excorticat. ʒß, cum aq. Carduibened.
scabios. ana q. s. f. emulsio, vel man. Christi
perlatis vel sirupô limonum dulcoranda.

E

Extractum seu antidotum contra pestem apud M. Untzerum *l 3. de peste*. Extractum ppositum contra pestem V. supra *cap. 6.*

Rotulis M. Untzerus *tract. de peste l. 2.* uti- sequentibus: ℞. extract. scord. & Carb. ana ʒj. ol. angelic. ℈j. sacchar. in aq. dissolut. q. s. f. l. a. rotulæ. *V. c. 6.*

Morsuli ex omnibus ferè Carduib. parti- conjunctis tales conflari possunt:

℞. Conserv. Carduibened. ℥iß. pulv. ejus- dem ℈iiij. extract. Carduibened. g. xv. sacchar. albissim. in aq. Carduibened. propriô Sale essentificat. q. s. dissolut. ℥iiij. in fine insperge flor. Carduib. te- nerior. exsiccat. ℈ß. vel ℈j. & adde ol. stillat. Carduib. gt. iij. f. l. a. Morsuli.

Ad eundem modum rotulæ concinnari ssunt: Sunt enim non pauci, quibus hic in æscribendis remediorum formulis mo- s, quantumvis simplex, vehementer arri- t. *V. Paracelf. tom. 1. lib. 4. c. 10.*

J. Hebenstreit, Medicus olim Erfurtinus mmendat in peste sequentes morsulos: spec. diambræ, diamosch. dulc. aromatic. sat. diarrhod. ana ℥j. spec. liberant. s. aloë, nfect. cordial. ana ℈ij. rad. dictamn. tor- entill. zedoariæ, ana ʒj. bol. armen. ver. t. croc. ana ʒß. cinamom. cortic. citr. ana j. doronic. Carduibenedict. caryophyllor. s. de cord. Cerv. nuc. vomic. unicorn.

ana

ana ℈j. camphoræ, ℈ß. facchar. alb. diffo in aq. rofat. mofch. q. f. f. l. a. Morfuli.

Sirupum Felix Platerus *de febr. p. 168.* talem parat: ℞. rad. angelic. tormentill. dictamn. pimpinell. cruciat. ana ℥j. imperator. zedoar. ana ℥ß. fol. Carduiben. verb. rutæ, chelidonii, calendulæ cum floribus falviæ ana aridor. ʒiij. gran. juniper. ℥ij. bacar. laur. ℥iß. f. decoctio in vino, colatæ adde facchar. quart. j. decoquantur in formam firupi. Capiat ℥j. per fe vel diffoll. aquis convenientibus.

Sirupus contra peftem M. Untzeri *l. 2. antidotar. peftil.* talis eft: ℞. fucc. fcord. depurat. ℔iij. fucc. limon. depurat. fucc. fcabiosæ ana ℔j. in quibus macerentur rad. angel. ℥iß. zedoar. ʒvj. fol. dictamn. Carduiben. ana Mj. rutæ Pj. Conferv. flor. bugloff. helen. rofmarin. ana ʒvj. cinamom. ʒij. croci, ℈. Omnibus in matracium inditis, fiat digeftio in B. M. per 2. aut 3. dies: deinde exprimantur, & cum albumine ovi clarificentur. Hæc digeftio femel adhuc repeti poteft, ut expreffio fiet nobilior. Huic fucco ita depurato addatur facchari f. q. & f. firupus: de quo datur cochlear j. cum aq. Carduib. vel ulmar. ad præfervationem & curationem luis peftiferæ luis. Talem firupum invenies apud D. G. Budæum *tract. de pefte pag. 295.* Mündererum *tract. de pefte p. 236.*

Sirup

rupum scordii compositum Carduobe-
insignem, admirandis in affectibus ve-
atis præditum virtutibus *V. in pharm.*
n.rest.Querc.l.1.cap.12.
alia sua Chimici extollunt in peste, quo-
omnium antesignanum est Sal Car-
. in propria aquâ ad g.x.xij. usque ad ℈j.
ibendum. *Hæfer.Herc.Med.l.2.p.94.*
It putredo pestifera inhibeatur, febri
ignæ resistatur, incendiumque viscerum
nguatur, præscribit sæpè laudatus Sen-
tus mixturam sequentem: ℞. aq. Car-
ben. acetosæ, scabios. ana ℥iij. rosar. ℥ij.
amom. ℥j. succi citri, granator. ana ℥iij.
ract. croc. ℈ß. solut margaritar. Coral-
C.C. ana ℈j. Confect. alcherm. ℈ij. M.
Mixtura bezoartica Phil.Grüling. *lib.pr.*
rt.2. hujusmodi est: ℞. extract. carnis
erin. ℥ij. magister. Solis, quod paratur
alce Solis edulcorata, & commixtâ cum
brâ, moschô, & magisteriô perlar. ℈ij. la-
bezoartici ʒß. dissolut. in S.V. & eôdem
um abstractô add. succ. rad. Carlin. re-
t. condensat. succi Carduibenedict. suc-
cord. inspissat. ana ʒi. ol. angelic. succin.
oar. juniper. ana gt. vj. f. horum mixtio,
ervetur in pyxide argenteâ inauratâ ad
m. Dosis ℈ij. plus minusve.
Mixtura contra pestem Rolfinciana:
Chim.in art.form.redact.c.11.p.m.267.

℞. mix-

℞. mixtur. simpl. diaphoretic. ℥iiii.
essent. granor. juniper. vinô Malvaa
parat. angelic. rutæ, scord. melissæ,
duiben. gentian. ana ℥i. croci ʒij.
spir. C.C. cum ⊖e volatil. ℥i. lign. sa
eben. rectificat. ana ʒj.
sirup. acetositat. citr. scordii, Carduiben
cerasor. & caryophyllor. scorzon
ana ℥v.

Stent in digestione horarum 24. asse
ventur in vase in quo suspendatur nodu
ambræ ℈ß. moschi ℈j. Est alexiterium ill
stre. Dantur ʒij. ʒiij. in vinô ad præserv
tionem, in aqua scordii ad curationem.

Mixtura sudorifica Catholica ejusdem.
℞. mistur. simpl. ⊕lat. ♀risat. theriacal. ca
phorat. ℥j. spir. lign. sanct. acid. ℥ß. que
acid. rectificat. ʒvj. corylin. ℥ß. sirup. Ca
duib. scord. acetositat. citr. perlat. aa
℥ij. M. Dosis Cochl. j.

Mixturas alias bezoarticas duas V. apud.
Untzerum *de lue pestif. l. 3. p. 1639. & 40.* qu
rum postrema eadem est cum supra mem
ratâ Grülingianâ. Plures alias mixturas a
tipestiferas Carduobenedictô eminentes
apud M. Untzer. *antidotar pestil. l. 2. s. 5.*

Tinctura composita alexipharmaca
Rolfinciana.

℞. rad. contrahiervæ, scorzoner. zedoar. im
perator. bistort. acor. ver. tormentill. a

gelii

elic. vincetox. ireos flor. dictamn. alb.
alm. Christ. ana ℥j.
.scord. nostrat. rut. ana Mij.
anis. fœnicul. ana ℥j. Carduib. Mariæ
ana ℥ß.
tr. baccar. herb. Parid. ana ℥j.
rosar. rubrar. Calendul. caryophyll.
hortens. flor. plen. ana Mß.
. santal. rubr. ℥ß.
g. Mß. cinamom. caryophyllor. macis
ana ʒiij.
iac. mithridat. ana ℥iij.
Contusa contunde, & mistis omnibus su-
nfundatur spir. vin. ex fecibus destillat.
ad justam supereminentiam: coloratus
eni digestione spiritus in peculiari vase
rvetur. Post decantationem, novus spiri-
affundatur: iterum defundatur, & priori
gatur: tandem
. mistur. simpl. ⊕l. ♀. theriacal. cam-
phorat. ℥v.
Permista prioribus colentur per linteum
tile. collectus spiritus omnis leniter ex-
at. S. ut supra. *Vid. Chim. in art. form. re-
ctam l.3.s.3.c.x p.198.*
Hujus generis est Tinctura bezoartica,
cellentissimi quondam Poliatri ac Chi-
ci D. J. Michaëlis.
Celeberrimus Thomas Bartholinus *in-*
cistâ

ristâ Med. p. 491. mixturam sudoriferam
quentem laudat:

℞. Electuar. diascord. ℥ß. sirup. Carduib.
aq. scord. Carduibened. ana ℥ijß.
analept. Ruland. ℥j. M.

Celebria sunt in curationis & præserv
tionis actu Elixiria Tychonis Brahensis,
stilentiale Crollii, quæ in aq. Carduib. ex
beri possunt.

Elixir vitæ Budæi, quod describit *tract*
tu de peste cap. 9. tale est:

℞. cinamom. opt. ℥j. scord. rosar. ru
lign. aloës crud. ana ʒij. macis, Carn
mom. utriusque, caryophyllor. nuc. m
schat. galang. ana ℈ij. santal. citrin. r
angelic. ana ʒj. Coriandr. ppt. sem. a
ana ʒß. gran. juniper. sem. Carduib. a
℈j. mosch. g. xx. vin. ardent. rectific
℔iiij. stent in infusione per 15. dies: p
ea Coletur. Colatur. adde miv. cyd
sirup. è cortic. citr. ana ℥vj. M. & filtr

Electuarium de baccis juniperi habet Chr
Wirsung im Artzneybuch *part. 6. c. 15.* ℞.
cleor. nuc. juglend. baccar. juniper. ana
probè contusis adde mellis despumati ℥
cinamom. zz. macis, caryophyllor. ana
rad. dictamn. alb. tormentill. zedoar. co
citr. rutæ, Carduib. hyperic. ana ℥ß. gr
paris, aloës, Coriandr. ppt. angelic. be
rubr. bol. armen. terr. sigill. ana ʒj. M.

Arce

Arcanum Martini Stellingii contra pe-
em tale eſt:

℞. ſalis perlar. Corallor. ana ℥ß. abſinth.
Carduiben. ſalis cinnamom. ana ℥j.
theriac. Andromach. ℥iij. Conf. Al-
cherm. ℥ß.
electuar. de ovo, ℥ij. probè commixtis
adde flor. ♃ris, ℥ß. extract. juniper. tor-
mentill. ana ℥ß.
terr. ſigillat. C.C. phil. calcinat. ana ℥j.
ol. de cord. Cerv. ℥ß. Mixtis exactè
adde ⁂ ſtillatit. cortic. citr. cinamom.
ana ℥ß.

Serventur in pyxide ad uſum. Doſis hu-
s arcani eſt, quantum capit cultelli cuſpis
aq. Carduibenedicti. Sed nimia quanti-
oleorum ingredi videtur hoc compoſi-
n. Aliam antidotum *V. ibid. tractat. de*
te pag. 49.

Extractum cardiacum majus pro magna-
us, item aliam antidotum majorem pro
ignatibus Vid. apud Quercetanum *in pe-*
alexicac. pag. 302. 306. Antidotus cardia-
minor ejusdem minoris impenſæ talis eſt:
℞. ſucc. ſcord. rut. caprar. Carduib. ul-
r. ana ℥iiij. Omnes iſti ſucci indantur in
mbic. vel matrac. vitr. cap. digerantur in
M. & poſtea materiam eorum craſſam &
eſtrem, ſ. feces in fundo reſidentes, à te-
ori & puriore ſubſtantiâ ſeparando, de-

N puren-

purentur, juxta artis præscriptiones à nob
supra constitutas. Super ℥x. prædictorum
succor. benè depurator. adjiciantur rad. an
gelic. zedoar. dictamn. cortic. citr. sem
Carduib. acetos. ana ℥iß. cinamom. myr
rhæ, ana ʒvj. croci, ʒij. camphoræ, ʒj. omni
minutim contundantur, & cum dictis succ
permisceantur, deinde in B. M. per duos v
3. dies digerantur, digesta postea sub præ
fortitor calidè exprimantur, & expressio
iterum adjiciantur theriac. optim. ℥j. con
fect. de hyacinth. & alcherm. a. ℥ß. perla
ppt. C.C. ppt. spec. diambr. & de gemm
ana ʒiß. omnia iterum per 2. aut 3. dies in
M. digerantur, dein liquor omnis per alem
bicum ad ignem balnei vaporosi eô usque
destilletur, donec materia in fundô rem
neat, atque subsideat in formam mollis
piatæ. Sic enim antidotum admodum e
cellens præparabis, cujus dosis ℈j. ad pr
servationem pestis, ad curationem verò ʒ
vel ʒj. in aquâ quâdam alexipharmacâ.

l. 4. de febr, c. 11. In febribus pestilentibus & malignis I
Sennertus efficaces & præ aliis penetrant
esse scribit aquas destillatas, quas succus
folia Carduiben. ingrediuntur:

℞. succi ex foliis recentibus & viridibu
galegæ, verbenæ, borragin. scord. me
liss. Calendulæ, acetosæ, Carduibe
plan

plantag. è rof. incarn. ana ℔j. limon. maturor. f. citr. ℔ij.
acet. rub. id. rutæ, ana ℔j.
fem. citr. recent. ℥j. portulac. ℥ß.
flor. nymphææ alb. recent. ℥iiij.
Cortic. fraxin. recent. manipul.
verifanda pulverifentur, & infundantur triduum in fuccis prædictis, poftea deftilla. per organa vitrea. Ibidem V. aliam cum Carduôb. ut & feq. ℞. fucc. citr. rof. endiv. galeg. taraxac. borrag. ana ℔iß. carduib. cardui Mariæ, fcord. fcabiof. rofar. provincial. ana ℔j.
pomor. citr. cum cortic. & fem. concifor. ô vj. rafur. C. C. crud. ℔ß. ftent in infufione per horas 24. poftea deftillentur. is eft aqua ad febres ardentes Quercepharm. dogmat. reftit. lib. 1. c. 7. ut & aqua artica Mart. Stelling. p. 58. ℞. herb. Car- Mj. rad. enul. zedoar. Imperator. n. dictamn. alb. angelic. ana ℥j. genpimpinell. tormentill. fantalor. omniũ, vj. petafitid. ferpentar. valerian. ana cifis grofsô mod. adde mofch. opt. ℈j. camphoræ, ℈iiß. theriac. mithridat. ß. fpir. vin. Menf. iiij. ftent per dies ftea deftillentur igne lentô, & ferv. pro of. Cochl. j. mane & vefperi in aq. ibenedicti.

Aquam bezoarticam V. ap. Matthioll...
& Hartmannum *pr. Chim. p. m. 32.*

Aqua bezoartica Crügneri.

℞. radic. levistic. pimpinell. enul. torm-
till. ana ℥ij. flor. hypericon. sambuc. ..
lendul. ana Mj. baccar. juniper. sem. ..
tos. ana ℨvj. succ. scabios. bugloss. ..
duib. meliss. ana ℔iij. destilla s. a.

Aquam theriacalem aliam V. in pharr..
copœâ Ambstelredamensi *p. m. 13.* item ..
J. D. Mylium *basilic. Chim. lib. 6. p. 891*
Brunnerum, *Consil. 42. p. 234. it. Consil. ..*
phylactic. tempore pestis p. 418. Quercet..
pharmacop. dogmat. restitut. lib. 1. c. 7. Ele..
est aqua theriacalis Duncan. Liddelii *l. 3*
febr. c. 5. p. m. 236. Hanc Carduusb. & ii..
aqua maximam partem constituunt. M..
marum virium in peste est Aqua ..
Thom. Jordan. de pestis Phænomen. *..*
3. p. 519.

℞. majoran. salviæ, absinth. fol. laur. ..
Mj. Carduib. granor. juniper. sulp..
viv. ppt. ana ℥iiß. radic. tormentill. ..
rian. serpentar. diptamn. gentian. ..
Diabol. ana ℥ij. cinamom. ℥iß. ca..
phyllat. zedoar. angelic. vincetoxic. ..
ana ℥j. rad. liquirit. ℨx. flor. borrag..
gloss. violar. ana ℥ß. pomor. aurant. ..
gror. Nô iij. baccar. laur. ℨiij. sem. ..

fœnicul. Coriandr. ppt. ana ʒiiß. nucis vomic. ſantal. citrin. zz. nucis moſchat. macis ana ʒij. lign. aloës ʒiß. piper. long. granor. paradyſ. ana ℈iiij. Inciſa & contuſa infundantur in aq. vitæ ℔. viij. Malvatici ℔. vj. per dies 14. Poſtea cola & exprime. Expreſſioni adde theriacæ, mithridat. ana ℥ijß. trochiſcor. de camphorâ, ʒiiß. deſtill. lentò igne ſ. a. Factâ deſtillatione imponantur ſequentes ſpecies: ℞. rhabarbar. elect. ʒiiß. ſpec. electuar. de gemm. diambr. diamoſch. dulc. diamargariton. ana ʒj. ambræ ℈ß. moſchi g. iiij. fol. auri Nô xx. ſpicæ, ſquinanth. ana ℈ß. ſacchar. Cand. ſi dulcis eſſe debet, ℥iiij. reponatur in vitrum & ſervetur uſui. Doſis communis eſt ℥ß.

quas theriacales M. Untzeri *V. l. 3. & annotar. peſtil. l. 2. ſ. 5.* Aquam Mindereri con- peſtem, quam ſuccus Carduib. nobilitat d. apud Senn. *lib. 4. de febr. c. 6.* In curatio- actu Felix Platerus inter aquas ſelectio- & probatas hanc habet *l. de febr. p. 165.* ℞. lign. guajac. ℔ß. rad. angelic. impera- . gentian. ana ℥j. ireos, zedoar. ana ℥ß. . Carduib. rutæ, ſcord. ana Mij. ocym. Mj. ma limonia inciſa Nô vj. deſtillentur ter; antitas ℥ß. Alias efficaces aquas ejusdem thoris *V. p. 166. 167.* quarum poſtrema in

peste Anni 1594. tantum profecisse deprehensa est, ut multi eâ fuerint restituti:

℞. radic. tormentill. bardan. pimpinell. saccif. phu ver. hortens. recentium, ana ℥ i. rad. imperator. angelic. dictamn. alb. gentian. serpentar. siccar. ana ℥j. cæpar. recent. excorticatar. nucum recent. nondum plene maturar. ana ℥vj. fol. rutæ, acetos. Cardui recent. ana Mij. incidantur omnia, addendo camphoræ ʒiß. dissolutis in aq. vit. ℥j. addit. mithridat. ℥ ß. vin. alb. præstantissim. M. acet. rosat. ℥ij. eliciatur aqua, cujus dosis summa ℥ij. est: cui sirup. acetos. simpl. vel de limonib. in delicatioribus utiliter permiscentur.

Aquam theriacalem Magnif. Rolfincii foliis Carduibenedicti dotatam *V. in meth. spec. l.11. s.2. c.11.*

Aqua Apostolorum

ejusdem contra malignitatem talis est: loc. citat.

℞. fol. scord. Carduibened. acetosæ, Cardui Mariæ, cichor. scabios. rutæ, salviæ, fumar. puleg. ana M. viij. galeg. M. v. Calendul. c. flor. Mxiij.

Sint plantæ & radices recenter collectæ, concisæ parum humectentur & destillentur.

Aqua sudorifera loco magni secreti con-

tra

pestem Diemerbroccio communicata is est:

℞. rutæ virid. meliss. ana ℔ß. absinth. sicc. consciss. ac nonnihil contusi, Carduiben. sicc. ana ℔ij. aq. communis, q. s. Macerentur & stent in infusione propè ignem per decem vel 12. dies, quotidiè baculô ligneô bis terve agitando: postea destillentur. Ex fæcibus autem combustis, una cum menstruo residuo prius exsiccatis, extrahatur sal: cujus salis defectu potest simile sal compositum fieri, ex sale absinthii, meliss. Carduib. rutæ, ana part. æq. simul mistis.

c aquâ ita usus est: ℞. hujus aquæ ℥ij. sa- dicti, ʒß. ol. vitriol. gt. 12. aut 15. M. f. haus. Aliam fortiorem V. ibidem, quam si- iter Carduusb. ingreditur. Talis est aqua riacalis Langii & Bauderoni apud eun- n *l.3.c.5.de peste.* Aquam Leidæ usualem *ibid.* ut & infusiones Carduob. insignes. Aquam mithridaticam V. apud G. Horst. *de morb. contag. obs. 28.*

stillatitius liquor contra venena Ambro- Paræi, quem pro tertiô Æsculapii filio teritas agnoscit, ut Petrus Droetus cen- *consil. de pest. l. 21. de pest.* ejusmodi est:

rad. gentian. & cyper. ana ℥iij.
herb. Carduib. pimpinell. ana Mj. morf. Diabol. sem. oxalid. silvestris ana Pij. bac-

car. hederæ & juniper. ana ℥ß. flor. gloss. violar. ros. rub. ana Pij. crassiuscule pulverisentur omnia : inde madescant per noctem in vin. alb. & aq. rosar. tum addatur boli armen. ℥j. theriac. ℥ß. & stillentur omnia in B. M. servetur stillatitius liquor in phialâ fideliter obturatâ. Capiat æger ℥vj. cum sacchar. cinamom. & croci tantillô.

Aqua sudorifera temperata pro pueris in Bavariâ Annô 1606. præscripta talis erat: ℞. rad. gramin. ℥ij. sem. citr. fœnicul. melon. ana ℥j. sem. santonic. rad. angelic. pimpinell. tormentillæ, ana ℥ß. scordii, dictamn. Cretic. ana ʒiij. fol. scabiosæ, veron. ana Miß. cinamom. acut. ℥ß. Concisis & contusis affunde vini albi, aq. Cardui Mar. Carduiben. acetos. ana ℔iiij. diger. per 3. dies & destilla.

Aqua theriacalis omnium præstantissima est J. Renodæi in appendice descripta.

Chylostagma diaphoreticum Minderer. succô Carduib. exaltatum *V. in tract. de pe-ste p. 232.* ut & ejusdem aq. contr. pestem *p. 238.* Aquam theriacalem P. Droeti V. *consil. nov. de pestil.* Idem scribit, sibi cognitum fuisse Chirurgum quendam H. Flandrum nomine, qui in Angliâ innumeros solô sale fraxini ad gr. xij. in aq. Carduib. exhibitô curasset. Hæc incidenter.

Eximia est insuper aqua bezoartica D.M-
artini, Medici Anhaltini, quam describit
regimine pestis Annô 1611. editô. Efficax est
ua bezoartica ejusd. ex succis: ℞. succor.
purator. scord. Calendul. ana ℔ß. galeg.
elidon. major. scord. scabios. ana ℥iij. ru-
hortensis, salviæ, Carduib. veronic. ana
j. aceti caryophyllat. ℥ß. theriac. Andro-
ach. mithridat. ana ʒß. post maceratio-
em justam destillentur in diplomate.
Aquam præservantem à peste, Carduob.
signem D. J. Steinmetz. *vid. in instructione*
stilenti Annô 1595. Lipsiæ editâ, quæ elegan-
ssima est: ibidem vide aquam mithridati-
m & theriacalem D. J. Schröteri.
Optima est aqua sudorifera D. M. Marti-
, *tractat. de pest.* Annô 1598. ℞. rad. ange-
c. tormentill. mors. Diabol. ana ʒvj. ze-
oar. petasitid. ana ℥ß. fol. scord. verben.
abios. ana Mß. Carduiben. pentaphyll.
helidon. fumar. Calendul. ana Mj. acetos.
chor. ana Mß. sem. citr. Carduiben. me-
ss. ana ʒiij. croc. Oriental. ʒij. theriac. An-
romach ʒx. Conserv. flor. borrag. aceto-
ll. ana ℥iij. anthos ℥j. cortic. citr. ʒiij. In-
sis & contusis herbis ac radicibus adde sa-
s commun. Mß. postmodum affunde suc-
vel aq. Carduib. scabios. ana ℔iiß. galeg.
cetosæ, acet. acerrim. ana ℔j. & fiat in vase
treô diligens omnium per arenam destil-
 latio.

latio, in qua nodulus ſubſequens infundatur qui ℞. zedoar. ℥iij. camphoræ ℈ij. croc. ... Confracta ſindone excipiantur.

Pro avertendâ & præcavendâ peſte Nobilisſimus Præſes noſter *in hier. picr. p. 92.* modulum offert ſequentem: ℞. Comar. abſinth. dictamn. Cretic. ana Mß. ſcord. Carduibened. ana Mj. cortic. citr. ℥ß. zedoar. ʒij. rad. pimpinell. ℥ß. helen. ʒij. ſuſpendatur in vino unde quôvis mane ſumatur hauſtus.

Talis ferè eſt infuſio Martini Stellingii ℞. rad. tormentill. chelidon. angelic. ana ℥... herb. Carduib. veronic. ſcabioſ. pimpinell. ſalviæ, rutæ, ana Mj. baccar. juniper. ℥ij. caryophyllor. ℥ß. nuc. jugland. enucleat. Nô xx. cortic. citr. ℥iß. inciſis groſsô modo affunde vini q. ſ. ſtet per dies octo. Doſis cochlearia aliquot.

Epithema ſequens cordi & epati in peſte admovendum laudat Nicol. Piſo *lib. 1. de febr. c. 16.* & J. Hollerus *l. de peſt.*

℞. aq. bugloſſ. Carduib. ſcabioſ. ana ℥iii. aceti roſat. ℥ij. electuar. de gemm. ʒß camphoræ & oſſiculi cordis Cervin. ana ℈j. theriac. veter. mithridat. ana ʒj. croci Orientalis g. iij. Miſce omnia pro fomento cordis tepido cum ſpongiâ, vel linteolò molli, vel pannô ſcarlatô.

Aliud minoris apparatus deſcribit Tuſſanus Ducretus *de febr.* & Chriſtoph. Wirſungus

[...]nenb. *part.6. cap.16.* ℞. aq. acetos. Car-b. ana ℥ij. rosar. ℥iiij. acet. caryophyllor. spec. de gemm. frig. ℥ß. croc. oriental. g. ij. mphoræ, g. v. vin. malvatic. ℥ß.

Aliud Laz. Riverii *prax. Med. l. 17. c. 1.* aq. scabios. Carduibened. ana ℥iiij. na-æ, ℥ij. Conf. alcherm. ʒij. spec. diamarg. g. ʒj. croci, camphoræ, ana g. vj. f. epithe-a tepidè & frequenter cordis regioni ap-candum. Simile V. apud Dunc. Lidde-m *l. 3. de febr. c. 6.* Decoctum, quô pedes, guina, axillæ & latera cum spongiis in te ad meliorem sudorem foventur, Isbr. emerbroccius *p. 228.* tale habet:

. rad. angelic. gentian. ana ℥ij. fol. beto-nic. majoran. scabios. scord. meliss. ana Mj. centaur. minor. Carduibenedict. ana Miß. flor. aneth. chamomill. melilot. stœ-chad. calendul. ana Mj. baccar. laur. juni-per. sem. Carduibened. ana ℥j. f. decoctio in aq. commun. addendo sub finem pa-rum vini albi.

culum H. Capivaccius *pr. l. 6. de febr.* *37.* describit talem: ℞. myrrhidis, di-mn. Cretic. lign. sassafras, Carduiben. n. aloës, zedoar. pimpinell. cortic. citr. ʒij. croc. ℈ß, galliæ moschat. moschi prat. ambr. odorat. ana g. v. M. f. culcitra sacculus regioni cordis & jecinoris ap-candus, & continuô gestandus.

Chri-

Christoph. Wirsung. *part. 6. c. 15.* infusu
sequens in ipsâ peste mirificè extollit: ℞. ra
tormentill. valerian. pimpinell. serpent
dictamn. terr. sigillat. bol. armen. fæcum
aceti exsiccat. piper. long. ana ℥ß. zz. cary
phyllor. ana ʒj. theriac. Andromach. nu
vomic. Carduib. ana ℥j. Incisis affunde vi
albi q. s. stent per 4. dies: hujus infusi do
est Cochl. j. manè jejunô stomacho: m
vet sudorem potenter. Alterans & co
fortans potio, præsertim post sudorem
contagiô pestilenti præscribitur talis ab e
dem: ℞. sirup. de limon. ℥j. acetositat. ci
℥ß. aq. Carduib. acetos. borrag. ana ℥j.
pro haustu. Idem in regimine diætæ pe
tempore vinô aquâ Carduib. dilutô pro co
suetô potu uti jubet. *p. 6. c. 16.*

Pro convalescentibus à peste & febrib
aliis malignis præscribit idem *l. c.* seque
medicamentum: ℞. myrobalan. Chebu
Indor. rhabarbar. cinamom. Carduib. c
ryophyllor. ana ʒj. mastich. ℥ß. aloës, ʒii
cum s. q. sirup. de menth. in quô macerat
sit agaricus M. & magnitudine castaneæ e
hibe. Sed nimia videtur aloës & mastich
quantitas.

Nicol. Piso *lib. 1. de febr. c. 16.* humores b
liosos in peste correptis evacuat sequen
haustu: ℞. diaprun. solutiv. & elect. de suc
rosar. ana ʒij. sirup. de limon. ℥ß. trochis

cc

caphur. ℈j. cum aq. Carduib. & ſcabioſ.f.
tio.
Pilulas laxantes in peſte uſuales C. Wirſ.
. laudat tales : ℞. Maſſ. pil. peſtilential.
uff. ℈iiij. agaric. trochiſcat. zedoar. ange-
c. ana ʒj. rhabarbar. ℈j. trochiſc. alhan-
al. g. v. c.ſ.q. aq. Carduib. f. Pilulæ, quarum
oſis eſt ʒj.
Apozema Catholicum purgans in peſte
Iedici Bavari Annô 1606. tale præſcripſe-
ant: ℞. rad. cichor. gramin. acetoſ. tor-
nentill. ana ʒiij. enul. campan. ʒij. paſſu-
ar. mundatar. ℥iß. herb. capillar. omnium,
ugloſſ. borrag. ſcabioſ. endiv. Carduib.
cord. ana Mß. flor. cordial. dictamn. Cre-
c. ana Pj. ſem. aniſ. fœnicul. Carduib. citr.
cetoſæ, ana ʒß. fol. ſen. ſ. ſtip. oriental. ℥ij.
n aq. fontan. ℔iiiß. vel q.ſ. coquantur ad
nedietat. circa finem adde agaric. ppt. rec.
oxymelle irrorat. ʒvij. epithym. oriental.
ʒiij. zedoar. zz. cinamom. ana ʒj. factâ ebul-
itione & reſidentiâ per noctem f. Colatura
cum expreſſione ad ℔iß. quæ depuretur cum
albumine ovi, & aromatiſetur cum ſantal.
citrin. pulveriſat. ʒj. ſervetur pro uſu, addi-
is prius ſirup. roſat. ſolutiv. ℥v. de ſuccô li-
mon. ℥ij. M. f. apozema, cujus doſis eſt ℥iß.
℥ij. iiiß. vel 4.
Electuarium ſolutivum in peſte D. J. Stein-
metzii tale eſt; ℞. elect. de citr. ſolutiv. ℥ij.
ſucci

succi carduib. verben. scord. scabios. ve[illegible] nic. ana ʒß Conserv. flor.tunic.violar.pu[illegible] ana ℥j. cum s.q.spec. electuar. diaphœnic[illegible] sirup. cichor.c.Rhabarb.f.Electuarium, a[illegible] de dacryd. ritè ppt. & pulverisat. ℈ß. D[illegible] **Laxirlatwerge.** Idem author clysterib[illegible] variis folia & semen Carduib. admiscet.

In petechialibus febribus Sennertus Ca[illegible] duumb. alvum lenientibus addit. *Vid. lib.* [illegible] *de febr. cap.13.* quem etiam commendat i[illegible] morbo Hungarico Nobilissimus Præses n[illegible] ster *tractatu de scorzoner.p.75.* ex. gr. Infun[illegible] datur agaricus cum decoctô & aq. scorzo[illegible] ner. vel Carduibened. Ubi crocô metallo[illegible] rum ad vomitum conciliandum uti velis, i[illegible] aq. Carduib. infusio fieri potest.

Adr.Mynsichti Tartarus emeticus de aq[illegible] Carduib.participat.

Aquam Carduib. vomitoriis admiscet i[illegible] peste Brunnerus *Consil. prophylact.* ex. gr[illegible] ℞. aq. Carduib. ℥iiiß. vitr. ♀nii, g. ij. sirup[illegible] acetos. simpl. ʒvj. f. Infusio per noctem, D.S. **Brechtränckleín.**

Petrus Droetus *Consil. novô de pestil.* scribit, se in Angliâ succi erysimi herbæ ℥ij cum s.q.aq. Carduib. ad excitandum vomitum exhibuisse, tantô cum successu, ut ęgri eôdem tempore & vomerent, & bubones exturbarent.

Emulsiones sudoriferas ex semine & aquâ

.. Carduib. maximam partem conſtan-
..id. apud Sennert. *l. 4. de febr. cap. 13. &*
..*a c.6.* Electuarium conſervâ Carduiben.
..tatum Vid. apud Senn. *l. c.* quæ medi-
..enta etiam in febre militari exhiberi
..unt.

..n morbo Hungarico Clariſſ. B. Tim. v.
..**ldenklee** *lib.4.epiſt.3.* præſcribit ſequen-
.. potionem ſudoriferam : ℞. ſucc. aceto-
.. ℥ ß. citr. ℥j. aq. Carduib. ℥iß. diaſcor-
..ʒi. ſpec. de hyacinth. ℈ij. ſirup. de ſucc.
..duib. ℥ß. M. f. Potio, D. S. **Schweiß-**
tranck.

..n lenticularibus febribus commendat D.
..nnerus *Conſil. 43.* potionem ſeq. ℞. rad.
..nentill. dictamn. alb. pimpinell. ana ʒj.
.. in ſ. q. aq. Carduib. & acetoſ. hujus
..ochl. vj. ſucc. carduib. cochl. ij. acet. rut.
..l. ſem. M.f. Potio, adde theriac. Venet.
..umat tepidam,& ſudet. Aliam potionem
..riferam Carduob. inſignem *V. ibid.*

..lagnif. D. D. Rolfincius in aquæ Car-
... cochlear. ij. exhibet lapides bezoor
..vel theriacæ ʒj. in q.ſ. vin. Carduib. *meth.*
..*al. lib.6.c.7.*

..emb. Dodonæus *prax.med. cap.19.* appa-
..ibus maculis theriacam cum decoctô
..duib. exhibet : & potiones alterantes ex
... acetoſ. de ſucc. citr. aut limon. cum
..Carduib. cichorei & tormentillæ propi-

Su-

Sudoriferam potionem Rulandus c- mendat talem *l. de morb. Hungar. c. 7.* ℞. nap. citr. ana ʒiß aq. Carduiben. acetos ℥iß. f. emulsio, adde sirup. de Carduob. acetositat. citr. ℥ß. M. f. Potio. Hydrotti antidotum ejusdem tale est : ℞. aq. C duibenedict. nucum, ana ℥iß. salis angg ʒj. M.

Aqua petechialis Anhaltina talis est : ℞. Spir. vin. ex fecibus destillati, ℔iij. Carlin. tormentill. rhapontic. scorzo fraxinell. s. diptamn. alb. ana ℥iiij. sem. C duib. rutæ, ana ℥ij. carpobalsam. ʒj. x balsam. lign. aloës, ana ℥ß. baccar. juni laur. ana ℥j. cinamom. caryophyllor. moschat. ana ʒvj. Pulverisata & conc stent in digestione horarum 24. post a theriac. ℔ß. ol. juniper. ℥ij. Destillatio stituatur lentô igne. Oleum superna excipiatur seorsim. Utrumque serv usui. Datur ℈j. ij. in sirupo conveniente, j pulli vel aq. Cordial. præservat à febri continuis, ardentibus & malignis. Ante termittentium febrium paroxysmos d dimidiâ horâ impedit invasionem. V. N biliss. Rolfinc. *method. special. l. 11. s. 2. c. 11.*

In quotidianæ febris curatione præm B. Tim. von Güldenklee sequentem m turam præparantem : ℞. aq. aperitiv. ℥ Carduib. fœnicul. ana ℥iß. sirup. ex su

C

arduib. ℥j. spir. ⊕li gt. vij. M. S. Mixtura. osis cochlear. 2. vel 3. quôvis mane per triuum.

In febre tertianâ intermittente celebres nt pilulæ Grülingii, quas *V. supra c.6.* Ejusem pulveres in hâc febre usitatos passim lia, semen & sal Carduib. ingrediuntur.

In tertianâ prodest sequens ⊖ diaphoreus Rolfincianus: ℞. ⊖is absinth. Carduined. ana g. vj. Centaur. minor. volat. sang. rv. ana g. v. D. in chart. S. Schwitz-Saltl:

℞. aq. majoran. flor. pœon. ana ℥j.
extract. scord. Carduib. ana ℈j.
sirup. granator. acetositat. citr. ana ʒß.
D. S. Schweißtranck uff jmahl. Hæc potio etiam in malignis locum habet Vel:

℞. aq. fumar. Carduibened. ana ℥iß.
spir. lign, sanct. ʒj. sirup. scorzoner. ℥j.
D. S. Schwitz-Essentz.

Ducissa quædam Wirtembergica solô æ Carduib. usu, manè & vesperi per triim repetitô multos curavit, referente orgiô Rostiô *pract. Med.*

Insignis haustus Grülingii, *l. 5. part. 2.* hic

℞. extract. Carduibened. centaur. minor. ana ℈j.
C. C. ust. pp. ⊖is absinth. ana ℈ß.

sirup. de Carduob. ℥j. aq. Carduib. ℥[illegible]
M. f. haustus. Ut & seq.

℞. aq. Carduib. acetos. veronic. ana ʒvj.
sem. Carduiben. ʒj. nap. ʒß. f. Emulsi[illegible]
adde sirup. Carduib. ℥j. f. haustus.

Febres tertianas nothas, ut & quartam[illegible] aqua febrifuga Mynsichti sine dubiô exsti[illegible] pare fertur. Dos. ℥ij. & ultra. *Vid. arm. Me[illegible] Chim. sect. 19.*

Dunc. Liddelius *l. 2. de febr. c. 6.* in ejusmo[illegible] di febribus diuturnis, quando coctionis sig[illegible] apparent, sudorem movet, & putredinem[illegible] tollit seq. potione:

℞. fol. Carduib Mіß. centaur. min. Mß.
rad. asar. ℥ß. Coq. in aq. s. q. additô si[illegible]
finem vini albi modicô. Colaturæ m[illegible]
ne detur haustus, & sudor in lecto pro[illegible]
vocetur.

Species febrifugæ & pulvis febrilis My[illegible] fichti supra citat. Sali Carduibened. qui [illegible] tramque compositionem exornat, multa[illegible] debent.

Potio febrifuga, quam ex Laz. Riveriô c[illegible] tat Th. Willisius *tract. de febr. c. 17.* const[illegible] ex aq. Carduib. cum oleô sulphuris & sale[illegible] absinthii. Hæc paroxysmum febrilem præ[illegible] cavendo arcet, & diaphoresin facilius pro[illegible] curat.

In syncopalibus febribus Duncanus Lid[illegible] delius *l. 2. de febr.* ægros roborat sequen[illegible]

potio[illegible]

ione : ℞. firup. de cinamom. ℥iß. de
t. citr. de pom. dulc. ana ʒvj. aq. roris-
rin. meliss. Carduib. ana ℥ij. cinamom. ʒß.
n febribus putridis & pleuriticis Car-
sb. omne absolvit punctum.

n quartanâ commendat Tragus deco-
n Carduib. cum vinô factum & sæpius
tum : cui calculum addit Matthiolus,
ens : Sanantur hâc herbâ quartanâ la-
ntes, aut aliis febribus detenti, quarum
ssiones cum frigore adveniunt. Id enim
tatur haustô ejus decoctô, aut stillatitiâ
, aut pulveris drachmâ potâ, vel cum
vino intinctô sumptâ. quod confirmat
rnæmontan. *l. c.* Dunc. Liddel. *l. 2. de*
Gr. Horst. *l. 1. f. 6. de plant. Aug. c. 12.* H.
svvicens. *l. 2. c. 3.* Wirsung Artzneyb.
cap. 10.

Carrichter *herbar. p. 163.* contra quar-
n commendat sequens decoctum :
. Carduib. M ß. origan. asar. ana Mj.
h. Mß. Coq. in s. q. vin. generos. f. Po-
iduè repetenda.

bilissimus Præses noster feliciter in
nâ usus est extractô Carduib. cum
: & ⊖. absinth. in firup. Carduib. Vi-
ditam ejus hieram picram *p. 145.*

anum Carduibenedicti, cujus dosis
. viij. Item Sal Carduib. in spiritu salis
lutus, & iterum in Crystallos reda-

ctus, cujus dosis est ℈j. valdè commend[illegible]
in quartanâ ab Hartmanno *pr. Chim. p. m*[illegible]

Adr. Mynsichtus *sect. 1. arm. med. C.*[illegible]
alumen sanguine Draconis tinctum [illegible]
aquâ Carduib. solutum, laudat in quart[illegible]
Dosis ℈ß. ℈j.

Antonius de Grad. *de febr. c. 16.* in q[illegible]
tanâ nothâ præscribit sequentem sirupu[illegible]

℞. rad. fœnicul. petroselin. brusc. aspa[illegible]
ana Mj. fumiterr. scolopendr. cic[illegible]
agrimon. adianthi, cortic. median[illegible]
xin. tamarisc. cappar. scabios. lapat[illegible]
cut. eupator. calaminth. hortens. hy[illegible]
pi, ana Mß. flor. tamarisc. ℥ß. cass[illegible]
ammeos, anisi, Carduib. asari, sem[illegible]
baccar. juniper. ana ʒß. sem. 4. frig[illegible]
jor. ana ʒij. stœchad. utriusque, ana[illegible]
spic. nard. ʒj. mellis scyllitic. ℥iß. [illegible]
albi. q. v. sacchar. q. s. Coq. in sirup. [illegible]
dosis est ℥ij. cum brodio cicerum.

D. Philippus Müllerus *in myst. med. Ch*[illegible]
p. 150. in quartanâ sequens decoctum [illegible]
bat:

℞. rad. acor. acetos. lupul. borrag. sc[illegible]
pendr. fol. chamædr. agrimon. ab[illegible]
ana Mj. marrub. Carduib. matrisilv[illegible]
Mß. adde vini q. s. & coque ad com[illegible]
ptionem duarum partium. Proba[illegible]

Omnes alias febres, quôcunque ver[illegible]
nomine, decoctum Carduibenedicti, [illegible]

adrante ante paroxyſmum ſumptum cu-
e ſcribit Lonicerus, *herbar. part. 2. c. 25.*
l ingruente febrili paroxyſmô ſumantur
. Carduib. ℥iiij. Chriſt. Wirſung. *part. 6.*
, ⊖ Carduib. eximium eſt febrifugum. H.
træus *diſſ. harm. 50.*

In variolis & morbillis Carduus ſanctus,
medicamenta ex ipſo parata omnia ma-
ni ſunt momenti.

In expellendis variolis & morbillis lau-
Grülingius *lib. 5. med. pract. part. 3.* emul-
n ſequens:

℞. ſem. nap. ʒj. Carduibened. ℈j.
aq. veronic. fumar. Carduibened. ana ℥j.
f. Emulſum, cui adde
C.C. uſt. ppt. ℈ß. ſpir. è bacc. ſambuc.
iij. f. Potio, aliquoties repetenda. Simi-
n habet Sennert. *l. de febr. 4. c. 12.*

Hauſtus expellens eiuſdem Grülingii:
℞. ſem. Carduiben. ℈ij. aquileg. citr. ana
Contundantur probè & infundantur in
fumar. per horas 24. Colaturæ adde vini
i ℥ß.
ſpir. ☿ri ℈ß. ⊖is gt. ij.
Tartar. alb. Vitriol. g. iij.
ſpir. ſambuc. gt. v.
ſirup. de limon.
acetoſ. citr. ana ℥ß.
M. f. Hauſtus, Potionem à variolis &

 mor-

morbillis præservantem Idem habet talem locô citatô:

℞. ſirup. acetoſitat. citr. de ſucco Card. benedict. borragin. ana ℥ij.
aq. acetoſ. Carduib. borragin. ana ℥iij ß.
M. D. in fictil. S. Præſervier-Tranc

Nobilisſimus D.D. G. Rolfincius ad expulsionem variolarum & morbillorum sequentem emulſionem commendat:

℞. ſem. napi ℈ij. aquileg. ʒiß. citri, Carduibenedict. ana ʒß.
aq. Carduib. ſcabioſ. ſcorzoner. ana ℥iv
f. Emulſio, Colaturæ per linteum factæ adde ♁ii diaphoretic. ℈ß. C. C. uſt. p. ʒj. ſpec. liberant. ℈j. D. in fict. S. Trenmilch.

Decoctum expellens in variolis & petechiis expertiſſimum, ſemine Carduibenedicti insignitum Oberndorfferi citat Nobilisſimus Præſes noſter *in tractatu de ſcorzoner. p. 44.*

Julebus in expulſionis conatu multum conferens Lazari Riverii *pr. Med. l. 17. c.* .. *talis eſt:*

℞. rad. fœnicul. acetoſæ, ana ℥i.
raſur. C. C. ℥ß.
fol. ſcabioſ. ſcord hyperic. ana Mj.
ficuum pingv. Par. iij. gumm. laccæ, ʒiij
ſem. napi, Carduibenedict. ana ʒij.
lent. excorticat. ℥ß.
gumm. tragacanth. ʒiß. Coque ad ℔iß.

Co-

colaturæ ℞. ℥iij. ſirup. de limonib. ℥j. M.f. Julebus, de quo bis aut ter quotidie aliquid exhibeatur.

Pulvis expulſivus Clariſſ. B. Tim. von Güldenklee *lib.4.epiſt.16.p.317.* talis eſt: ℞. ſem. aquileg. naſturt. ana ʒij. aceto-ſ. napi, ana ℈iiij. citr. ℈j. Carduiben. ʒj. diamn. ℈iiij. tormentill. terr. ſigillat. ana ℈j. C.C. absque igne calcinat. ʒiß. M. f. Pulvis. Ibidem Vide aquam expellentem cum Carbob. maximarum virium.

Decoctum ficuum Mynſichti *armament. Med. Chimic. ſ. 25.* ſemine Carduibenedicti ſigne tutô & absque ullo periculo tam variolas, quàm morbillos expellit, eorumque malitiam compeſcit. Doſ. Cochl. j. ij.

Theriaca febrilis Mynſichti Catholica *Arm. Med. Chim. ſ. 13.* omnibus febribus, ut ipſi peſti accommodata eſt: hanc Conſerva Carduibenedicti non parum illuſtrat. Vehiculum hujus eſt aq. Carduib.

In eryſipelate, quod utplurimum cum ardore febrili affligit, Sennert. *lib. pract. 3. part. 5. ſ. 2. c. 7.* roob ſambuci cum aqua Carduibenedicti feliciter exhibet.

CAPUT XI.

Usum Carduibenedicti in venenis extra vel intra corpus admissis, venenatorumque animalium morsibus docet.

VEneni nomen meretur, ut censet eruditissimus Thomas Willisius *tract. de febr. c. xij.* quicquid in corpus nostrum impingens, temperiem & actiones cujusvis partis, aut totius, occultô modô & vehementer lædit, spiritus profligat, aut eorum motus pervertit, liquorum mixtiones solvit, coagulationes & corruptiones inducit, viscerum fermenta & functiones destruit, adeòque subitò & latenter vitæ periculum adducit.

Eorum, quæ hôc modô nobis insidiantur, in rerum Natura subest ingens copia, & proventus valdè opimus: sæpè intus in corpore nostro gignuntur: exterius ab omni plagâ, è quôvis terræ, aquæ & aëris tractu, abundè suppeditantur: è distinctis mineralium, vegetabilium, & animalium familiis quotidiè emergunt: adeòque alimentis, immô medicinæ nostræ se immiscent, ut cum Plinio conqueri liceat, quod natura rerum largius mala, quam remedia genuerit.

Quem-

Quemadmodum igitur magna eſt venenorum varietas: ita quoad lædendi modum mira datur diverſitas; nam licet plurima venena totâ ſubſtantiâ nobis ſint contraria, ut quodvis adoriantur, & feralis inſtar ignis vi cauſticâ velut in cineres redigant: tamen ex his quædam plus uni parti nocent, quam alteri.

Infligitur autem veneni labes vel ſpiritibus animalibus in cerebrô & nervoſo genere ſcatentibus: vel ſanguini in vaſis & corde fluxili: illud videre licet in morſu Tarantulæ choreas inferente: in torpedine per retium funiculos manum piſcatoris ſtupefaciente: in paſtinacæ ſilveſtris radicibus & lolii ſeminibus comeſtis, hominem ad inſaniam redigentibus: in opiô, mandragorâ, hyoſcyamô & ſimilibus ſomnum altum & aliquando lethalem accerſentibus; hoc verò accidit à pharmacis quibusdam: vaporibus è cryptis ſubterraneis erumpentibus, à carbonibus etiam recens accenſis, non raró ſpiritus vitales ſuffocantibus, unâque ſanguinem congelantibus, ac in motu ſiſtentibus, quô minus in corde vitæ flamma perennare queat.

Venenis itaque intra corpus ſumptis auxiliari Carduumbenedictum teſtatur Hiſtoria, quam ex Trago citat Clariſſ. Simon Pauli *in quadripartit. botanic. claſſ. 3.* Paviæ enim

quandam puellulam incautè toxicatum [...]mum esitantem, cum mox urgeretur en[...]mibus symptomatibus, quæ neque theri[...] neque alexipharmacis mitigari potuer[...] solius aquæ Carduib. haustu esse servat[...] Alii quoque tradunt, cum forsan Tity[...] quidam patulæ recubans sub tegmine [...] obdormivisset, cui anguis per œsophagu[...] in ventrem irrepserat, dictum factum e[...]dem esse excretum, simulac haustulus aq[...] Carduib. ipsi fuisset propinatus.

Venena superat Carduusb. scribit J. C[...] Baricellus *hortul.genial.p. 216.* Untzerus *ad* [...]*sale cap. 21.* & Arnold. de villâ nov. *libr. ad* [...] *simpl.*

Carduusb. cum cibo vel potu sumptus [...] venenis præservat. Greg. Horstius *l. 1. f. 6.* [...] *plant. Aug. c. 12.* Jod. Harchius *de simpl. p.* [...] ita scribit: Carduusb. contra omnis gener[...] venena lethalia mirificè pollet, tam interi[...] sumptus, quam venenosorum animalium [...] morsibus illitus.

Seminis Carduib. pulverisati ʒj. sumpt[...] venenum per sudorem expellit: quod & [...] quæ adscribit Tabernæm.

Omnibus venenis, quæcunque etiam il[...] sint, herbam Carduib. recentem comestam [...] vel ejus pulverem, succum, decoctum aut[...] aquam haustam feliciter mederi scribit Lo[...]nicerus *herbar. part. 2. c. 25.* quod confirmat [...]

C. Wir[...]

Wirſung, Artzneybuchs *part.7. c.1.* dum ribit : glorioſæ memoriæ Imperatorem iidericum Carduumb. primitus ex Græciâ Germaniam tranſtuliſſe, ejusque pulveris, uæ & ſirupi uſum contra omnis generis nena docuiſſe.

Amatus Luſitanus *comm. in Dioſcor. l.3.* rduum noſtrum multis affirmat dotatum e viribus, nam contra omne genus veneni lere aſſerit.

Decoctum Carduib. ex vino & aquâ ejus m ſtillatitia venenum expellunt. Nicol. ndlerus.

Omnibus in ſumma venenis & intra & ra corpus præcipuum hujus herbæ pulve n, ſuccum, decoctum vel ſtillatitium li orem eſſe remedium tradit J. D. Mylius *l. Chim. lib 6.*

Dioſcorides herbam, lanuginem, & ſe n Carduib. cum vinô & pipere potum tra ſcorpionum ictus præſentaneum ferre auxilium aſſerit.

Folia Carduib. contuſa & impoſita, ut & cum, ſirupum & extractum in aquâ fuma hauſta, contra ſerpentum morſus valere atur Tabernæmontanus : quod etiam de â ſtillatitiâ & vinô Carduiben. affirmat. duusb. morſui ſerpentum confert. An Fumanellus. Serpentum morſus curat. Lonicerus. *l. c.*

Magni

Magni nominis & exiſtimationis plan[illegible] eſt non modô apud Italos, ſed etiam ap[illegible] exteras nationes adverſus venena lethal[illegible] tàm interius ſumpta, quàm venenoſoru[illegible] animalium ictibus aut morſibus impoſi[illegible] Matthiolus, *locô ſuprà citat.* Tragus, *l. c.* J. Schenckius *obſeru. med. lib. 7. de alexiphar-macis.*

Percuſſis à feris venenatis mederi C[illegible] duumb., contra ſerpentum & ſcorpionum morſus valere omnibus in confeſſo eſt. *A*[illegible] ton. Fumanellus. A. Lonicerus *l. c.* & J.[illegible] Mylius *baſil. Chim. lib. 6.* G. Bertinus Cam[illegible] panus *l. 18. de natur. medicamentor.* Fuc[illegible] *hiſt. plant. cap. 42.*

Ad morſum omnium venenoſorum ani[illegible] malium prodeſt Carduusb. Alex. Pedemo[illegible] tan. *lib. 1. p. 78.*

Folia Carduib., ſuccus, ſemen, aqua deſti[illegible] lata, omnis generis venenis, quôcunque v[illegible] niant nomine, extra vel intra corpus admi[illegible] ſis antidotum præſtant præſentiſſimum[illegible] Tragus *l. c.* Idem ex Dioſcoride ſcribit: h[illegible] minem à ſcorpiô vulneratum tamdiu ictu[illegible] non ſentire, quamdiu Carduumbenedictu[illegible] ſecum geſtet, quamprimum autem herba [illegible] depoſita, dolorem reverti.

Contra aranei puncturam juvat Ca[illegible] duusb. ſuperpoſitus. Sennert. Inſtitut. *lib.* [illegible]

.f.1.c.21. vel ipsius aqua exterius & interius
urpata. H. Braunschvv. *l.2.c.3.*

Tarantula, admirandum illud Apuliæ in-
ctum, quòd Græci phalangium, Arabes
tellam vocant, [eô quod ferè omnia, quæ
ræci de phalangiis, eadem scribat Avicen-
a de rutellis,] Tarenti accolas dentibus,
on aculeis, ut apes, infestat : ex quo morsu
enenum per totum corpus usque ad Cor
ffunditur : unde stupendi affectus emer-
ant : siquidem alii perpetuò discurrunt, cla-
itant & saltant : alii rident : alii plorant :
ii dormiunt : alii vigilant : alii sudant, vo-
unt, tremunt, pavent : alii phreneticis, lym-
haticis aut maniacis similes evadunt : qua-
s affectuum diversitas, non tam à variô ho-
m animalium venenô, quam ex diverso
torum temperamentô provenit.

Mirabile est, venenum hoc non statim,
d post anni revolutionem suam ἐνέργειαν
xserere : Videas hic honestissimos viros,
udicissimasque matronas, scurrarum & in-
anorum instar, posthabitô omni pudore,
tissis & abjectis vestibus indecorè saltare.
aulô ante hæc tripudia appetitus dejicitur,
ebres ardentes & artuum dolores læsum in-
adunt, atrophia, cachexia, & ictericius in
acie color apparet. Nonnulli flavum, ru-
rum, viridem aut alium colorem durante
oc saltu affectant: alii pedibus penduli
fiunt:

fiunt: alii proni in terram procumbunt, mille aliis modis insaniunt.

Ejusmodi admiranda symptomata certo concentu & soni genere delinita dissolvuntur, quem saltator auribus hauriens, suavissimâ dulcedine demulcetur, & velut attonitus hæret.

Præter hoc remedium Apuliæ Medici theriacâ, Orvietanô, mithridatiô & pulvere bezoarticô aliisque antidotis uti solent: quibus Anton. Fumanellus Carduumbenedictum, videlicet cordi in morsu rutellæ summè conferentem non immeritò accensset. Confer Heinr. à Bra *med. simpl. adversus venena l. 2.* Et Præsidis nostri scorzoner. *p. 127.*

Vesparum & crabronum ictibus Carduusben. cum ovi albumine impositus confert. Anton. Fumanellus.

Ad morsum canis rabidi Carduusb., sive per os sumptus, sive emplastratus valet. Arnold. de vill. nov. *l. c.* Heinr. à Bra *med. simpl. advers. venen. l. 2.*

Venenatorum animalium, maximè verò serpentum, scorpionum & rabiosorum canum morsibus auxiliatur Carduusb. J. Palmar. *de febr. pest. c. 18.*

Adversus fungorum, verminosô seminariô utplurimum scatentium venenum semen

Car-

duib. cum vinô datum valet. Marſilius
nus.
;ontra eſulam crudam comeſtam anti-
ım eſt aqua Carduibenedicti theriacæ
ta. Jonſton. *Id.med.pract.l.11.c.2.*
ːxperimentum in Ruſticô quôdam habi-
Heinricus à Bra *med. ſimpl. adverſ. ve-*
lib.1. recenſet tale: Illi cum ſubitô cor-
in inſignem tumorem attolleretur, nec
enini aſſumpti genere conſtaret, quod
datum clamabat, decoctô Carduiben.
ino bis vel ter aut pluribus vicibus hau-
onvaluit.
enenatis ictibus herba tuſa imponitur.
el. *obſ.ſtirp.p.484.*
morſu venenatorum animalium gan-
a cum ſequitur, quoniam principalia
bra maximè & citiſſimè offenduntur,
num ſequenti potione expellendum:
ad. angelic. vincetoxic. ana ℥ß. herb.
d. utriusque, rut. dictamn. Cretic. ana Pj.
. in ſ.q.aq. bugloſſ. & Carduib. In Co-
. ℥ij. diſſolve theriacæ opt. ʒj. ſucc. citr.
. Potio. Vel:
. antidot. Matthiol. ʒj. ſirup. bugloſſ.
q. Carduib. rut. fumar. meliſſ. ana ℥ß.
. Hafenreffer. *l.2.de cutis affect.c.8.*
lia ejusdem *lib.3.c.12.*
. Terebinth. dictamn. Carduib. ana ℈j.
eriac. ℈ß. doronic. ſmirald. ana ʒj.
ſirup.

firup. de fucc. acetof. aq. bugloff. ana vin. granator. vin. odorif. mediocr. ℥iß. M. f. Potio, non folum in venen morfibus, fed & ipsâ pefte ex ufu.

Confectio theriacalis Mynfichti, quæ C duumben. recipit, celeberrimum eft con omnia venena alexiterium, quod illa à c de, penetrando totum corpus ad circum rentiam virtuosè expellit. V. A. *f.13.p.* 2

Antidotum probatiffimum contra omn venena, quod non parum Carduib. recc V. fis, apud Matthiolum *l.c.* Joh. Schenck *obf. med. l.7. de alexipharm.*

Oleum Gregorii Caravitæ Papæ C mentis olim Chirurgi præftantiffimi, qu Carduusbenedictus exaltat, pulfibus & co dis regioni illitum efficaciffimè occurrit mnibus venenis per os fumptis, viperarum item, afpidum & omnium venenatorum nimalium morfibus oppofitum Vide ap Joh. Schenckium *l.c.*

Facultatem divinam contra omnes mo fus venenofos adfcribit fequenti potioni Montuus auxil. Chirurg. *c.14.* ℞. biftc dictamn. Carduib. ana ℈ß. theriac. ʒß. fe citr. ℈ß. croci, g. ij. fmaragd. g. i. doron ʒj. firup. de fucc. acetof. aq. bugloff. a ℥vj. vini granator. vin. odorifer. ana ℥ß. hauftus.

Pr

Pulvis admirabilis contra toxicum & ane venenum: qui utetur istô, inquit Pes de Abano *lib. de remed. venenor.* non, prietur, [nisi DEUS aliter statuerit,] ex nenô; & quando accepit venenum, capiat hôc pulvere cum vinô calidô, & curabi-: fuit enim Medici veteris cujusdam Re- Angliæ experimentum: ℞. pimpinell. l. tormentill. cinamom. ana ℥ß, macis, . lign. aloës, granor. juniper. zz. ana ʒj. rduibenedict, rad. angelic. ana ʒß. f. ex nibus pulvis subtilis, & benè occlusus ser-ar. Hæc Petrus de Abano, *l. citat.*

CAPUT XII.

cternum usum Carduibene-dicti in affectibus externis & internis explicat.

Um cæteris animantibus Natura pa-rens ad sui defensionem ungues, cornua entes concesserit, quibus tanquam armis rnas propulsare injurias possent: non meritò cum Naturæ bibliothecario Pli- conqueri alicui liceat, quod solus homo us & inermis prodierit in lucem. Quam-nim Homo rationis munus manuum- ministerium in supplementum defe- acceperit, quibus externarum in-

juriarum ingruentes impetus prævidere quô pactô his obviam iri queat, provide possit: non tamen facilè tot affectuum taneorum, fracturarum, luxationum, vul rum, ulcerum, & venenorum adversus conspirantia agmina evitare potest, etiam Argô sit oculatior.

Verum non destitutus est omninô au liis, quibus in necessitatis casu saucia & ul ribus scatentia membra pristino vigori stituere, illaque incolumia conservare po sit. Inter quæ remedia, præsertim è vege bili Regnô petita multis parasangis relic anteit Carduusbenedictus, quem non vell aliquis credat internis tantum usibus de natum esse: quin potius etiam extra app catus summô possit esse adjumentô.

Aqua & succus Carduib. oculis instillat eorum pruritum & rubedinem curat. M thiolus *l.c.* Visum acuit. Tragus *l.c.*

Carbunculis & anthracibus pestilentib folia Carduib. contusa & imposita med scribit ex Dioscoride Matthiolus & Trag qui hanc virtutem etiam aquæ Carduib. a signant. Eandem laudat Christ. Wirsu Artzneyb. *part.6.c.16.* qui Carbunculos p stilantes aquâ Carduibenedicti lavare mundare jubet; ut & J. D. Mylius *basil Chim. l.6.*

Petrus Hispanus in thesauro pauperum

c.l.

7. Carduumbenedictum, cum senecione & limacibus simul pistari & super apostema nplastrari jubet, idque tum vel maturabi- r vel resolvetur.

Epithema cum Carduob. cordi & epati peste admovendum Vide supra *cap. 10.*

Pustulas nigras in cute emergentes, Germ. e schwartzen Hundesblattern tollit a ua Carduibenedicti. Nicol. Agerius *phar- c. reformat. part. 1. p. 36.*

In leuce, vitiosâ illâ cutis albedine S. Ha- reffer *de cut. affect. l. 1.* commendat se- ens sudoriferum; ℞. aq. guaiac. destillat. . Carduiben. ℥ij. fumar. ℥j. sudet æger potione sumptâ per horam in lectô.

Membra ambusta Carduusbenedictus atusus & impositus sanat, Tragus *loc. citat.* ernæmontanus has vires aquæ destilla- & ambustionibus cum linteaminibus im- itæ adscribit. Ambustiones oleô, aquâ ente, ignitisque metallis factas curat a Carduiben. cum linteolis imposita. ol. Ager. *pharm. reform. part. 1. f. 36.* Vel herba Carduib. cocta & ambustioni im- ita. Chr. Wirsung. *p. 5. c 3.* vel aqua Car- b. cum atramentô scriptoriô mixta, & n linteolô imposita. *Idem part. 5. c. 5.* Tusa mposita folia Carduiben. adustiones sa- t: ad eadem pollet stillatitius liquor. . Myl. *basilic. Chim. l. 6.*

Paralytica infantium membra decoctu... & aqua Carduibenedicti curat. Nic. Ag... *pharm. ref. part. 1. f 35.*

In articulorum dolore ad fluxum ad ill... impediendum & interna viscera roboram... Reinerus Solenander *Consil. med. s. 5. cons...* sequentem potionem familiarem esse j... bet:

℞. rad. cichor. petroselin.
cortic. luteor. interior. rad. frangul. an... ℥iß. rad. enul. ℥ß. fol. Cichor. agrimo... Carduib. fol. veronic. ana Mj. absin... rorismarin. fumar. borragin. vel florum... ejus, ana Mß. cuscutæ è lupulô, Miß.
sem. anis. cortic. aurantior. ana ʒij.

Selecta hæc, inde concisa injice in canth... rum mundum & affusô seri lactis optim... percolat. ℔iiiß. cantharus occlusus pon... tur horas 5. vel 6. in lebete aquæ bullient... Deinde ablatô ab igne & apertô cantha... affunde vini albi maturi ℥6. vel 7. optimiq... cinamomi contusi, ℥ß. adde si lubet sacch... ri albissimi, vel sirupi, in quô cortices aura... tiorum conditi asservantur, uncias pauca... relinquanturque maceranda, donec refr... xerint, tum colatum jus servetur ad usum... Bibes ipsius calidi ℥vj. manè decumbens a... huc in lectô, vesperi sesqui horæ spatiô ante... cœnam utiliter ℥iij. si serô uti nolueris, a... quam purissimam substitue, in quâ ferrum...

can...

ndens aut aurum ignitum aliquoties fuerit
inctum.

Idem *p. 47.* sequentem commendat tra-
am:

. cortic. aurantior. calam. aromatic. ana
ʒiß. cinamom. acut. interior. ſem. aniſ. ana
ʒiij. ſem. portulac. ʒij. limaturæ chalybis
acetô acerrimô lotæ, & cum acetô in ca-
illo coctæ in mediis carbonibus, donec
acetum exhalet, & chalybs igniatur, ſub-
tilisſimè pulveriſat. ℥ß.
amygdalar. amarar. non. rancidar. ʒiij.
pulv. abſinth. Carduibened. ana ʒß.
Confect. ex ol. ſem. aniſ ℥iiß. M. f. Pulvis.

ſtillatum pro arthriticis ſudoriferum B.
næus von Güldenklee *lib. 5. epiſt. 1. p. 342.*
nmendat tale:

. lign. ſaſſafras odorifer. ℔ß.
aſur. C.C. ℥ij. rad. ebul. valerian. ana ʒvj.
ol. ivæ arthetic. Mij. carduib. meliſſ.
ana Mj.
accar. juniper. ℥iß. affunde vini Rhenan.
opt. ℔j.
q. iv. arthetic. ℔ij. Carduib. ℔ß.
cerentur per triduum, poſtea deſtillen-

S. Deſtillat zum Schweiß.

Pilulæ podagricæ ejusdem.
bezoart. Solar. ʒij. Lunar.
alis Corallor. ana ʒj. margaritar. ℈ij.

 lapid.

lapid.bezoar Oriental.ʒj.Pulverisata M
extract.Cardui Angelic. ʒj.Carduib.℈iij
Confect.alcherm.℈iiij.f.f.a.PilulæNô
Deaurentur. S. Podagrische Schwei
Pillen.

Elixir arthriticum calidum Eriügu
Carduumb. recipiens, in articulorum
coxendicum doloribus, chiragrâ & pod
gra, ut & arthritide vagâ ab Authore val
commendatur.

Hieronym. Gabucinius Erygeron, [p
quod Carduusb. intelligitur, ut supra *capi*
dictum] cum axungiâ calidæ & frigidæ p
dagræ convenire statuit, *commentar. de p*
dagr. p. 48.

Hydromel laxativum antiarthriticum
Carduob. exaltatum Vid. apud Gr. Hor
l. 8. de morb. ext. observ. 7. Sirupum de po
podio purgantem cum Carduobenedi
V. apud Cratonem *pag. 674.*

Exquisita diæta hic optimum est rem
dium: Inde Valescus de Tarantâ refe
quendam podagricum, quotiescunque i
minere paroxysmum sensit, ab omni ci
& potu abstinentem, solâ mediâ fuisse lib
ratum, & ultra centum annos vixisse: Hi
Poëta:

Compedibus Cererem, vinclis constri
ge Lyæum,
ne te muneribus lædat uterque suis:

Vina siti n sedent: natis Venus alma cre-
andis
serviat: hos fines transsiliisse nocet.
ullum in podagrâ magis præsentaneum,
absque periculô vidit auxilium Joh. Mo-
rdus *annot. in compos. Mes. pag. 602.* quam
eam homo æquô animô ferat, & Hippo-
atis terminum expectet.
I. Braunschvv. *l. 2. c. 3.* articulorum morbos
ua Carduib. exterius usurpatâ sanari scri-
.

Contra cancrum, & putrescentia ulcera
pretiosius datur foliis, succô & aquâ de-
latâ Carduib. remedium: adscribuntur
Carduobenedicto virtutes, nullo aliô
dicamentô inferiores: præsertim autem
desperatô mammarum cancrô: id quod
catur historia de fœminâ quâdam, cui
cer omnem mammillarum usque ad co-
consumpserat substantiam, quam aquæ
rduibened. lotione, ejusdemque pulve-
inspersione à quôdam Episcopô Augu-
no, ut refert Hier. Braunschvv. *l. 2. c. 3.* sa-
am & mundatam fuisse confirmant Mat-
olus, Tragus, *l. c.* Ebrodunensis herbarii
hores *lib. 25. Universal. histor. plantar. c. 14.*
. J. D. Mylius *basil. Chim. l. 6.* N. Ager. *l. c.*
Wirsung, *part. 2. c. 3. part. 5. c. 3.* Gr. Horst.
6. de plant. August. c. 12. Jodocus Harchius
mpl. p. 55.

Cancrum, aliaque maligna, putrida... gallica ulcera Carduusb. ſanat. C. Schvve... feld. *de ſtirp. Sileſ. l. 2.* Corbejus *gynec.* ... *c. 11.*

Si ſanguis in cancrô ex corroſione ve... rum & arteriarum nimium fluat, quidam ... probant, nec ſine fructu, decoctum ... ℞. herb. Carduib. q. v. Coq. cum urinâ p... ri & eluatur malum. S. Hafenreffer. *de c... affect. l. 2. c. 7.*

In cancrô mammillarum Corbejus *gyn... l. 2. c. 11.* humores præparat & evacuat ſeque... ti potione: ℞. rad. cichor. polypod. q. ... ana ℥j. ariſtoloch. long. ℥ß. fumariæ b... boſ. ʒvj.

herb. fumar. Carduibenedict. cochlea... ana Mj.

ſalviæ, fabar. ana Mß. epithym. ℥ß. ...

Inciſa coq. in aq. ſ. q. In Colaturæ ℥ix. per... noctem macerentur fol. ſen. ℥ß. rhabarba... elect. ʒiij. rad. ellebor. nigr. ℈ij. ſem. an... carv. ana ʒj. cinamom. galang. ana ʒ... poſtea factâ leni ebullitione colentur, Col... turæ admiſceatur ſirup. de epithym. ℥j. Potio pro 2. doſibus.

Sirupus ejusdem talis eſt: ℞. cancro... Nô x. herb. Robert. agrimoniæ, ſanamunc... tormentill. c. rad. ana Mj. polytrich. ad... anth. ceterach. capill. ♀ris, hyperic. ſcabio... Carduib. ana Mij. flor. bugloſſ. Miß. Coq...

cum

m aq. & facchar. ad formam ſirupi: cujus ofis 4. aut 5. cochlearia mane & horis duas ante cœnam.

Arnoldus de villâ novâ *lib. 2. c. 44.* egregiô encomiô Carduumb. inſignit, ita de o ſcribens in breviar. Vidi quendam, qui tantum habebat tibias ulceratas, ut oſſa iam earum apparerent: & omnia ſua bona hujusmodi ægritudine conſumpſerat: nec oterat aliquod utile remedium reperire: i quidam extraneus ſuperveniens dixit: ade, & accipe Carduumbenedictum viriem in bonâ quantitate, & piſta ipſum benè: oſtea fac decoqui in bono vinô: deinde angiam porci liquefactam adde, & iterum nul bulliant: poſtea admiſce tantum farine tritici cum ſpatulâ, ut fiat in modum unenti liquidi: & de hoc unge bis quôlibet e: hoc fecit ille, & brevi tempore liberas eſt.

Ulcera ſpatiô tridui ſanantur, ſi Carduib. na ſeu bombyx ſuper applicetur. Alex. Pemont. *l. 1. p. 78.*

Ulcera maligna, etiam pudendorum & rvicis uteri aquâ Carduibenedicti elota, poſtmodum pulvere Carduib. conſperſa nari ſcribit Tragus *l. c.* & Tabernæmontas, ut & Jul. Cæſ. Baricellus *in hortul. genial.* 216.

In ſanandis ulceribus & fiſtulis Carduu[s] efficaciſſimus eſt. L.Fuſch.*loc. citat.*

In fiſtularum curatione commendat Hafenrefferus *de cut.affect.lib.2.c.6.* ſequ[ens] oleum:

℞. Ol. ſulphuris ℥iiij. aq. plantag. m[…] ſucci Carduib. ana ℥ij. Coq. in c[…] vitreatâ ad quadr. dimid. horæ, cum uti volueris, lava prius fiſtulam cum ſpir. vin. vel vin. alb. tandem oleum impone, & claude cum goſſypiô.

Rhagades & fiſſuras ani Cataplaſma [e] Carduobenedictô ſanat. H. Braunſchvv. *ll.* Ani plagas curat. Matth. Silvatic. *pandect. cap. 244.* Carduibenedicti virtus omnibu[s] ulceribus ani medetur. Joh. de Vigo *l. 7. de natur. ſimpl.*

Ad putreſcentia ulcera, mammarum po[…] tiſſimum pulvis Carduibenedicti inſperſu[s] valet. Fuchſius.

Herba ipſa tam recens, quam ſicca & po[…] ta, & exterius admota, contumacia ulcera, & quæ cacoethe vocantur, ſanat & cute obdu[…] cit. Matthiol. *in lib.3.Dioſcor.*

Herba Carduib. contuſa cum pinguedine porci & farinâ tritici ad juſtam emplaſtri conſiſtentiam cocta omnia putrida ulcera, quam profunda etiam ſint, ſanat. Tabernæ-montan. N. Ager *pharm. reform. p.1.*

Notatu digniſſima eſt obſervatio Nobi-

ssimi Domini Præsidis nostri, quam ha-
t in sartore quôdam, putridum ulcus in
gæ radice sat diu alente, carunculis qui-
dam sanguineis, interdum pure cum fur-
bus prodeuntem morantibus urinam,
n dolore in mingendi conatu, &c. ubi præ
teris omnibus decoctum Carduiben. cum
dulis & glycyrriz. profuisse, eôque solô
u diu sublevatum esse, non ita pridem ad
perscripsit.
In ulceribus, quæ cacoethe sunt, Carrich-
us *pr.c.2.* de ulcer. sequenti pulvere in ci-
uti jubet: ℞. Carduiben. ℥iß. rad. rhod.
myrrh. Alexandr. ℥ß. f. Pulvis.
In ulceribus à defluxione ortis commen-
t P. I. Faber in Chirurgiâ spagyricâ po-
nem sudoriferam sequentem: ℞. Tin-
r. ferri ℥ß. aq. Carduib. ℥j. sirup. de su-
r. ex succô ejus depuratô ppt. ℥ß. ☉ri to-
ntis ℈j. spir. vin. tinctur. malor. aurantior.
prægnati ʒiij. M. f. Potio sudorifica, quam
net summô mane coopertus in lectô, ex-
ctans sudorem, quantum fieri poterit.
Vapor & fotus Carduib. exterius admis-
s calculum & obstructos menses pellit,
atthiolus *l. c.*
Vulnera etiam sanat Carduus sanctus. J. C.
ricellus *hort. genial. p. 216.*
Lanugo Carduibenedicti vulneribus im-
osita, illa sine dolore sanat. Matthiol. &
Tra-

Tragus *loc.cit*. Inter ἰσχαιμα seu sanguinem sistentia medicamenta refertur à Macas *promptuar.mat.med.p.m.175*. Vulnera m lethalia tribus diebus sanat bombyx Ca duib. Al, Pedemont. *lib.1.p.78*. Aqua C duib. pota vulnera intrinsecus ad sanitate usque curat. Andr. Libavius *prax. Allc p.97*.

Vulnera recentia mirabiliter sanare Ca duumbenedictum sub initium Junii coll ctum, aliô tempore hoc non præstare scrib Schröderus, *pharmacop.Chim.lib.4.c.75.p.66* Concludit hinc Simon Pauli, *quadrip. Bota nic.class.3.* id maximè usu venire, ob succum illius, licet paucum, balsamicum, statô tem pore, eô vulneratô exsudantem.

Incisiones nervorum Carduusb. Catapla smatis formâ impositus curat, Matth. Silvaa ticus *pandect.cap.244*.

Aëtius Amidenus *lib.15.de re Med, cap. 12* ex Atractylide, sub cujus nomine quorun dam veterum more Carduum nostrum in telligit, ut supra *cap.2.* demonstratum est, se quens emplastrum polychrestum parat, quando ita scribit: Hanc tu spinam radici tus evulsam, & in umbrâ exsiccatam terito, & subtilissimô cribrô excutito, sumitoque ejus ℥iiij. Colophoniæ, ℥xviij. ol. dulc. ℥iiij. æruginis ℥ij. Ceræ, ℥viij. Colophoniâ, oleô & cerâ liquefactis & excolatis, æruginem primò,

mò, deinde herbam tritam & cribratam
cito, tum omnia ſimul in frigidam a-
m conjecta, diu manibus ſubigito, finito-
per totam noctem in eâdem frigidâ
deſcere, ac deinceps ad cruenta vulnera,
quâcunque corporis parte ſint, reſervato;
in infantibus ſive in adultis fuerint. Con-
etiam ad antiqua ulcera, ad excifiones,
cuſſiones, ſugillationes, & ad dolores,
ob frigus evenerint: item cruſtas & cæ-
a, quæ in ulceribus difficulter purgantur,
ſſimè exterit, leproſisque affectibus &
liginoſis medetur. Femur enim cujus-
n ad penitisſimos usque receſſus impetu
is diſſectum, ita ut ſectio ab exteriori ca-
e incipiens, usque ad inguen deſcenderet,
n 4. menſibus decubuiſſet æger, neque
tinationis initium appareret, hôc ego
ribit] medicamentô conglutinavi. Ti-
m præterea alterius à poplite usque ad
articulum vulneratam, inflammatione
ns cum cataplaſmate mitigatâ, intra pau-
admodum dies ſanitati reſtitui. Hæc
tius.

B. Carrichterus herbar. *fol. 161.* ex Car-
ob. & cortice radicum prunor. ſilveſtr.
gantem potionem vulnerariam parat:
pulverem Carduibenedicti non ſolum
neribus inſpergit, ſed etiam emplaſtris
niſcet.

In

In hæmorrhagiâ vulnerum nimiâ, quā syncope interdum sequi solet, pulsibus quentes sacculos applicat S. Hafenreffer. *cut. affect. l. 3. cap. 2.* ℞. cortic. citr. ʒij. sang. caryophyll. cinamom. ana ʒj. spec. ambr. lætific. liberant. cordial. temperat. a ℈j. flor. rosar. rubr. ℥ß. borrag. bugloss. vi lar. lavendul. cheir. ana ʒß. herb. mel acetos. rutæ, Carduibenedict. Corallin. ā Piiij. f. Sacculi arteriales; madefiant in a rosar. in quâ prius bullierint flor. cordi ana Piiij factâ expressione forti sacculi i jiciantur, & pulsibus calidè applicentur.

Potionem vulnerariam describit Fel Würtzius *part. 4. cap. 5.* talem: ℞. herb. co solid. major. sanicul. veronic. verben. a ℥j. carduibened. ʒj. ʒij. rad. tormentill. ℥ caryophyllat. ʒj. ʒij. hellebor. nigr. ʒij. i cisa coque in 4. mensuris vini boni usq ad consumptionem dimidiæ partis. Col turæ ℥iij. quôvis mane propinentur vuln rato. In vulneribus mali moris hanc po tionem quam maximè conducere asseri B. Carrichterus, *herbar. p. m. 161.* ut supra me moravimus, ex solô Carduob. circa initiu Junii collecto potionem vulnerariam pa rat, ejusque pulverem vulneribus inspergit & emplastris admiscet.

Ambrosius Paræus herbis, ex quibus po

tio-

nes vulnerariæ conflantur, Carduumben.
censet, *de lue Venereâ lib. 18.*

Unguentis vulnerariis Carduibenedicti
cus utiliter admiſcetur. Joh. de Vigo *l. 7.*
Nat. ſimpl.

Herba Carduib. manſa fœtorem halitus
endat. Matthiol. *l. citat.*

Ad ſcroti tumorem Carduibenedicti fo-
in vinô cocta & impoſita laudantur à
tthiolo, Trago, Tabernæmontano, H.
aunſchvv. & aliis.

Inflationes teſticulorum folia Carduib.
n floribus in cataplaſmatis formam cum
o dulci redacta & impoſita ſanat. Matth.
. pandect. c. 244.

Magicas virtutes contra quorumlibet
lorū occurſum Carduob. asſignat L. Apu-
is Madaurenſis in hiſtor. de virtut. her-
rum, quando ita ſcribit: Carduum, ſi Sole
vô Luna fuerit in Capricorno, tolle, &
amdiu tecum hunc portaveris, nihil mali
occurret.

Lumbricorum ſeminaria è corpore eli-
nat Carduusbenedictus, extra etiam ap-
catus, quô ad exemplum Reineri Sole-
ndri *Conſil. med. ſect. 3. p. m. 307.* ſequenti
dô aliquoties feliciter uſus ſum: à
phoide cartilagine totus pueri venter
n abdomine rigatur aquâ vitæ, in quâ
duerint herbæ carduib. abſinth. centaur.
min.

min. & sim. postmodum madenti loco [illegible] spergitur pulvis myrrhæ Alexandrinæ, [illegible] factô duplici linteô calente puer obligat[illegible] & pronus in ventrem aliquandiu decumb[illegible] Parvus hic apparatus sine incommodô [illegible] cludit vermes, in iis præsertim pueris, qui [illegible] mnia interna helminthagoga respuunt.

In ani tuberculis Franc. Joel *lib. 4. pr. 5[illegible]* decoctô sequenti utitur: ℞. rad. glycyrr[illegible] polypod. fœnicul. petroselin. ana ℥iij. co[illegible] tic. cappar. ℥ij. sem. anis. petroselin. ana ʒ[illegible] Ceterach, scolopendr. scord. Carduib. a[illegible] Pj. Conserv. fumar. ℥ij. fol. sen. ℥ß. myr[illegible] balan. Ind. chebul. ana ʒß. prunor. dulc. N[illegible] 9. Incisa & contusa coq. in ℔ij. aq. in dup[illegible] vase per 2. hor. Colaturæ ℥v. tepefactas [illegible] mni diluculô æger ebibat.

Alarum totiusque corporis graveolen[illegible] tias Carduusb. corrigit. P. Ægineta *lib[illegible] p. 411.*

In pituitosâ aut melancholicâ scabie se[illegible] quens potio præclarè utrumque præsta[illegible] concoquit enim simul & expurgat: ℞. rad[illegible] glycyrriz. helen. polypod. cichor. cholidon[illegible] major. ana ℥ß. lapath. acut. ℥j. ellebor. ni[illegible] gri in acetô per noctem macerat. & rursu[illegible] exsiccat. ʒij. ceterach, Mj. flor. centaur[illegible] Carduibenedict. scabios. ana Mß. rhabar[illegible] bar. ʒiij. agaric. trochiscat. in pulverem re[illegible] dacti &, in linteô colligat. ʒij. fol. sen. Alex[illegible]

℥ß

thymi, epithymi, ana ʒiß. conserv. fu-
r. borrag. buglosſ. ana ℥j. Contunden-
contunde, & concidenda concide, & cum
v. ſeri lactis caprin. in cantharo per 2.
ras coquantur, & refrigerata colentur:
jus liquoris ℥iv. aut v. manè ac veſperi te-
lè exhauriantur.

In leviori ſcabie vitioſus humor commo-
is ſeq. ſirupis concoqui poteſt: ℞. ſirup.
fumar. de lupul. cichor. è ſucc. carduibe-
d. mell. roſat. ana ℥ß. aq. fumar. Cardui-
ned. ana ℥ij. M. pro unô hauſtulô per
triduum veſperi ac mane propinando.
. Franc. Joël. *lib. 10. pr. ſ. 3.*

In ipsâ leprâ decoctis digeſtivis & mela-
gogis Carduusb. admiſcetur. Idem. *l. c.*

In ſcabie fœdâ & humidâ hydromel la-
ivum v. apud Greg. Horſt. *obſ. l. 7. obſer-
. 19.*

In elephantiaſi potum ſpiritus inſtauran-
, & putredinem arcentem præſcribit
. Palmarius *lib. de elephantiaſ. c. 5. tale:*
pus & fruſtum vituli aquæ libris x. co-
tur, dum ſex ſuperſint: ſub finem addun-
veronicæ utriusque, buglosſ. borrag. a-
piad. pimpinell. calendul. ſanicul. ſym-
ti majoris & minoris, plantagin. ſcariol.
gulor. Mj. rad. pentaphyll. vetonic. co-
ar. ſem. Carduib. ſcobis eburneæ, & C.
ſingulor. ʒß. Colatum jus in vitream
Q ol-

ollam inditur, ut in duplici vaſe aqua proi-
ciatur; quæ ſacchari & ſantali citrini mo-
mentô condita uſui apta ſit.

In gangræna G. Fabr. Hildanus lap. be-
zoar Orient. g. vj. in aq. Carduiben. it. the-
riac. vel mithridat. ʒj. in eâdem aquâ cum
C. C. & ſirup. de limon. ut & trochiſc. de
camphor. terr. ſigillat. & Confect. alcherm.
exhibet. Vid. *tract. de gangr. & ſphacel. p.*
147. 148.

In plicâ polonicâ Hercules Saxonia Me-
pr. l. x. cap. 58. pulvere menthaſtri utitur
cum aqua Carduibenedicti.

Contra caſum & contuſiones Fr. Joël. *l.*
ſ. 5. ſeq. decoctum commendat: ℞. radi.
vincetoxic. ſucciſ. ana ℥ß. flor. hypericon.
herb. veronic. centaur. min. Carduiben.
grimon. ana Mß. Conciſa & contuſa in q.
vini aut cereviſiæ ad tertias coquantur, in
cujus decocti hauſtolô reſolvatur ſpermat.
ceti, ʒß. & quotidie manè exhibeatur.

Et hæc ſunt, Candidiſſime Lector, quæ
de Carduobenedicto ex tot Authorum mo-
numentis, propriisque obſervationibus eru-
ere, quantum quidem per alias occupatio-
nes licuit, ſuperiorum authoritas nos juſſit.
Si hâc tenui opellâ publico commodo velif-
catus eſſem, maximoperè gauderem, mihi-
que non parum gratularer: ſin verò omni-
um expectationi in hujus materiæ ſterilit-

non ad amussim satisfeci, voluntas pro fa-
ultate esto, sufficiatque, tantô impensius il-
d, quod institutum nostrum de omnibus
enè mereri cupidum exigit, voluisse, quan-
minus propter ingenii tenuitatem, & tot
grotorum quotidiè labores nostros inter-
ellantium, impedimentum illud assequi
cuit. Finio igitur cum Regio Prophetâ
alm. 139. Mirabilia sunt opera tua Domi-
, & hoc agnoscit anima mea: & Psal. 150.
mnis Spiritus laudet Dominum Halle-
ja.

Author ad Lectorem bene-volum.

Candide Lector, habes nostri monumenta laboris,
quæ non obtulimus laudis amore tibi:
rū quæ firment dedimus calcaria pectus,
quæque animum stimulent exhilarentq; tuum:
deinceps meliora tuô vel Marte, vel Arte
præstes. Interea, Lector amice, Vale.

Plinius.

Rdua res est, vetustis novitatem dare,
novis authoritatem, obsoletis nitorem,
curis lucem, fastiditis gratiam, dubiis
em, omnibus verò Naturam & naturæ
omnia. Itaque etiam non assequutis vo-
sse abundè pulcrum & magnificum est.

Ἀνακεφαλαίωσις

Virtutum Carduibenedicti.

CArduus ob vires benedicti nomen adle-
ptus:
quô ſumptô ſtygiæ non metuuntur aquæ:
Omnes in totô curat ferè corpore morbos,
quos primus, medius, venter & imus ha-
bet.
Nulla ſoporiferi cuiquam lethalia ſucci
pocula, vel plenis faucibus hauſta nocent.
Hâc herbâ utentem non Colchica pocula
lædent,
nulla cruentarum vulnera Cantharidum.
Non aconita nocent, nō diræ ſumpta cicutæ
formidata reis pocula damna dabunt:
Carduus illatos deridet ab aſpide morſus:
Viperei dentis vulnera nulla timet:
Scorpius antidotum noſtrum formidat ha-
uncus,
Indomitum totô corpore virus alens:
Sanat, quos ictus infligit aranea membris
quas fungus noxas, quas quoque Veſpa
parit.
Hôc quoque nulla homines hebetata pha-
langia lædent:
hôc præſente ſuum depoſuere malum.
Ventriculi mala Carduus hic exſtirpat,
aſthma:
Splenis item morbos, hepatis atque ute-

quoties inflata premunt præcordia venti,
murmure vel raucô viſcera preſſa ſonant:
el cum ſuccingens coſtas membrana laborat,
Pulmones reprimens deſuper ipſa leves:
l juvat ictericos, flavâ cum bile vireſcunt,
Coryciô tincti lumina fulva crocô:
rduus occluſas reſerans acredine venas
gaudet ad occultos vi penetrare ſinus:
dentis furias bilis ſtimulosque retundit,
inque hoſtem armatum Carduus arma movet.
m pallore cutis ſquallet: cum turgidus hydrops
affligit, diris ille medetur aquis:
ſcurumque acuit viſum, ſurdam excitat aurem:
à quôcunque malô liberat ille caput:
rculeo morbo, convulſis ille medetur,
& mirâ articulos commoditate juvat.
igida veſicæ reparabit damna, recludet,
Urinæ clauſus quando meatus erit:
teriam prolisque tibi, ſpecioſa Dione,
ſuggeret, & caſtris arma petita tuis.
ique jacet longis renũ cruciatibus æger,
Carduus huic certam fert benedictus opẽ:
purgat validè ſentinam pectoris ægri:
Vulnera cum fœdis glutinat ulceribus.
ando venenatos molitur Lucifer axes,
Et ſtygiis latè peſtibus afflat agros:

Inter multa tenet ſolus medicamina palmam
peſtiferamque fugat fortiter ille luem.
Torrentumque abigit febrium diſcrimina vires,
cum canis in rabiē concita mordet, habet.
Hôc ſit pro donô benedictus in æva Creator
Soli huic debetur gloria, laus & honor.

Δόξα τῷ θεῷ ἀρχιάτρῳ τρισμεγίστῳ.

SERIUS MISSA.
in
CARDUUM BENEDICTUM
nomine & re Benedictum
GEORGII CHRISTOPH. PETRI D.
Medici Electoralis Moguntini, Fac. Medicæ
in Academiâ perantiquâ Erfurtenſi Aſ-
ſeſſoris, Sacr. Rom. Imperii Academ.
NATURAE CURIOSORUM
COLLEGAE.
ACHILLIS
dicti.

THeſſala dum quondam Tempe *CHIRO-NE* Magiſtro
PELIDES peteret Pharmaca grata legens:
Tunc inter Florum turmas, quas gemmea prata
Fundebant vario germine mellifluas,

CAR-

RDUUS hirsutus spinis caput extulit, atq;
Præ reliquis Plantis enituisse cupit.
inc prius haut visum dum carpere tentat *ACHILLES*,
Vulnerat imprudens ecce cruore manum.
que novæ plantæ cupit explorare saporem,
Felleus ingratusque inficit ora sapor.
quam nulla fides fronti est! exclamat *ACHILLES*,
Sint maneantque Asini Fercula digna Labri!
dit ut errorem *CHIRON*, subrisit, & inde
Pluribus enumerat commoda quanta ferat:
Fel Mella tegat, spinoso ut cortice demto
CARDUUS Ægrorum sit Panacéa malis:
ARDUUS ut certò perimat data Toxica sæva,
Glutinet ut læsæ vulnera dira Cutis:
que levet tetricæ pulsatos verbere Febris,
Frigora depellens igniferosque focos.
ARDUUS hic *Sanctus post sit BENEDICTUS*, Achilles
Clamat, *sint PHOEBI fercula digna Labro!*
ARDUUS & BENEDICTUS erit, quem noster Achilles
PETRUS, Teutonici gloria prima Chori

Protulit, afficiet docto dulcore Labella;
Et dabit Ægrotis Nectar & Ambrosiam.

Honoratissimo Dn. Collegæ e[illegible]
Vratislavia Silesiarum gratu[illegible]
labundus acclamabat
Philippus Jacobus Sachs à Lewen[illegible]
heimb Ph. & Med. D. S.Rom.Imp[illegible]
Acad. Natur. Curios. p.t. Adjunct[illegible]

In

CARDUUM SANCTUM,

Nobiliss. & Excellentiss.

Dn. D. G. CHRISTOPHORI PETRI[illegible]

CArdue spinosis qui turges undique cristis,
Cardue tristis agris, tristior Agricolis.
Tene juvat posthac benedicti sumere nomen,
Atque manus dias inter habere locum?
Te veniente fugit Pleuritis & ipsa Phlogosis,
Febrilisque horror Te veniente fugit.
Obstructos reseras renes, quo salsa canales
Flumina transmittant Cardue Sancte facis.
Cardue terribilem Te dixerat hactenus omnis,
Petri, qui sanctum redderet, unus erat.

Ad Zoilum.

Si pro more tuo rodere Carduum
Petri Te juvet hunc Zoile, cogites,
Præter torvum asinum & Cyprigenæ gravem
Porcum nullum animal rodere Carduum.

Chemnitii d. 25. Octob. 1668.

Christian. Fridericus Garmann[illegible]
Med. Licent. Phys. ib. ordinar[illegible]
Academ. N.C. Collega, Pollux[illegible]

Tabula rerum.

Naturam & essentiam, ubi traditur ejusdem
- 1. Nomenclatura. p. 27. & seq.
- 2. Descriptio & Signatura. p. 33. & seq.
- 3. Differentia, & ὡς ἐν παρέργῳ species Carduorum ferè omnium. p. 38. & seq.
- 4. Locus natalis. p. 48. & seq.
- 5. Vires & qualitates. p. 52. & seq.
- 6. Tempus
  - quô crescit & adolescit. p. 48. & seq.
  - quô colligendus & asservandus. ibid.

Usum eumque vel ratione
- præparationis
  - Pulveris Carduib. f. 61. pulv. febril. 80. aq. destillat. f. 62. c. vin. 62. aq. capon. 115. aq. contr. morb. gall. 136. aq. hysteric. 157. &c.
  - Liquor. Vitriolat. 83. spiritus, 62. spir. Salis Carduibenedicti pretios. p. 68. succus depurat. 63.
  - Tartar. lutos. ibid. spir. febrilis 90. sirup. f. 64.
  - Sirup. compos. 81. antipleuriticus, 111. bezoart. 81. alexipharmac. 188. epileptic. 162. &c.
  - Conserv. 64. Emulsio ex sem. f. 77. compos. 77. 109.
  - Extractum f. 64. liquidū, 65. compos. 78.
  - Sal fix. 66. volatil. 68. febrile, 70. oxysal. diaph. ibid.
  - Crystalli seu lapilli Carduib. 67. ♀rum

A B

A B lutoſum, 63. Magiſter. 72. ol. coct.
91. deſtillat. 71. expreſſ.72. eleoſach
72. ol. contr. verm. 138. eſſentia, 65.
ſent. hypochondriaca, 149. elixir.
febrile, 83. elix. Cordial. 122. decoct
76. compoſ. pleurit. 111. Claretum,
vinum medicatum, 74. & ſeq. alco
ib. Cereviſia medicata. 75. acetum
73. bezoartic. ib. oxymel. 135. oxy
pectoral. 108. de peto, ibid.
Hydromel. laxativ. 230. rotul. 77. morſ
li, 78. electuaria varia, 84. ſeq. 176. an
tidota. 83. ſeq. opiat. 135. 172. Alexit
rium vegetabile ſpecificum, 81.
aq. compoſ. var. alexipharm. 89. epil
ptic. 101. ſeq. epatica, 129. reſtaur. 11
& aliæ variæ.
Pilulæ, 90. mixtur. ſtomachic. 127. alex
pharmaca, 190. 191. Tinctura pleur
tica, 110. potio, ibid.
Pilulæ catarrhales, 98. potio vulnerari
138. potio laxans, 204. pulv. bezoarti
var. 79. ſeq. 174. pulv. pleuritic. 10
ad tuſſim, 117. Clyſſus, 69. vin. gvaj
cin. 135. looh ad tuſſim, 118.
Tragea ſplenetic. 131. epithemata, 20
ungventum bezoarticum; 92. empl
ſtrum, 236.
Clyſter. 101. 102. 147. 153. amuletum, 23
ſacculi Cordiales, 103. &c. &c.

A

V

Capitis, ut in
- Cephalalgiâ Cephalæâ, 96. seqq. epilepsiâ, 102.
- Apoplexiâ, 100. Catarrhô, 98. vertigine, ibid.
- Paralysi, 96. 100. Convulsione, spasmô, 96.
- auditûs & visûs debilitate, ibid. ophthalmiâ, 97.
- Hemicraniâ, 100. memoriâ amissâ, ibid.
- Fœtore halitûs, 100. 239.
- Hæmorrhagia narium, 100. 37.
- Δυχρoία faciei, 103. alopeciâ. ibid.
- Plicâ polonicâ, 142. gingivis & dentibus stabiliendis, 100.

Pectoris, ut in
- Pleuritide, 108. peripnevmoniâ, 105. empyem. 116.
- asthmate, 105. tussi, ib. phthisi, 114. anginâ, 105.
- Palpitatione cordis, 121. syncop. & deliq. 120.
- Peste, 161. & seq. febribus petechialibus & malign. 206. variolis & morbillis, 213. seq.
- Febribus intermittentibus, 200. & seq.
- Alarum fœtore, 240. 59.

Infimi ventris, ut in
- Appetitu dejectô & depravatô. 127. dolore stomachi, ibid. inflatione ejusd. 128. singultu, ib. vomitu procurandô, 206. profluv.

A B alv.

A B alv. 154. diarrhæâ, 155. dysenter. 154. co[illegible]
dolore, 139. doloribus laterum, 131. hep[illegible]
obstructione, 129. intemperie frig. ibid. lu[illegible]
Venereâ, 135. lienis infarctu, 130. scirrhô,
inflatione, 130. hydropis specieb9, 141. 142. 11[illegible]
abscessu renum, 147. vermibus, 138. seq. 24[illegible]
urinæ suppressione, 147. icterô, 140. mela[illegible]
chol. hypochondr. 149. & seq. scorbuto, 11[illegible]
calculô, 145. & seq. 232. arthritide, 230. poda[illegible]
grâ & cheragrâ, ibid. uteri scirrho, 150. secu[illegible]
din. ret. 152. seq. suffocatione matricis, 14[illegible]
obstruct. mens. 151. impotentiâ, 153. seq. scr[illegible]
ti tumoribus, 239. inflatione testiculorum, 15[illegible]
239. gonorrhæâ, 156.

externis { erysipel. 215. cancrô, 231. scabie, 241. u[illegible]
ceribus, 234. carbunculis, 226. lepr[illegible]
234. 241. elephantiasi, 172. gangræn[illegible]
& sphacelô, 142, 59. vulneribus, 235. v[illegible]
nenis, 217. fistulis, 234. ambustion[illegible]
bus, 227. venenosorum animalium
ictibus, 220. morsu canis rabidi, 22[illegible]
leuce, 227. ani tuberculis, 240. pustu[illegible]
lis nigris, 227. contusionibus, 242. com[illegible]
cussione, 156. ani Rhagadibus, 234. &c[illegible]

IN[illegible]

INDEX
RERUM MEMORABILIUM.

A.

Acanthium Illyricum seu peregrinum. 39
majus. ib.
Acanthus Germanicus. 29
Acanthus seu branca ursina. 39
Acarna Theophrasti & Walerandi. 46
Acetum bezoarticum. 73
Carduibenedicti simplex. ib.
myrrhatum. ib.
rutæ compositum. ib.
theriacale Mynsichti. ib.
Alexiterium vegetabile specificum. 81
Alimenta etiam corpus nostrum destruunt. 16
Alopeciæ remedium. 103
Amara ex nutrientium numerò non omninò excludenda sunt. 61
Ambustionum remedium. 227
Animalium venenatorum morsus remedium. 220
Ani ulcera Carduusbenedictus sanat. 234
An-

Anthraces pestilentes sanat Carduusb[...]
dictus.
Antidotus certa contra pestem non d[...]

Antidotus Jac. Ricii.
alia contra pestem. 176. 177.
Cardiaca.
Antimonium diaphoreticum cum aq. c[...]
duib. circulatur.
Aphrodisiaca virtus in Carduibenedi[...]

Apoplecticis vinum Carduibenedicti c[...]
ducit.
Apostematum curatio.
Apozema Catholicum purgans in peste.
Apozema contra pestem. 11[...]
Apozema Magistrale hydropicum. 141. 11[...]
Aqua analeptica. 120. antiscorbutica. 11[...]
antipleuritica. 112. Apostolorum.
asthmatica. 107. bezoartica. 196.
ex succis. 22[...]
Carduibenedicti vehiculũ alexipha[...]
macorum. 61.
pota sanat vulnera. 2[...]
fe[...]
singularis Grüling[...]
18[...]
caponum. 115. citri alexipharmaca. 18[...]
contra calculum. 145. 146. contra ma[...]
lignitatem. 194. 18[...]
con[...]

contra morbum gallicum. 136. seq.
cordialis aurea: 121. alia, 122.
epatica, 129. epileptica, 101. febrifuga, 89. 195.
florum carduibenedicti contra dysenteriam. 154.
histerica. 157. mithridatica. 198. pectoralis, 119.
pestilentialis rubra. 89. petechialis Anhaltina. 209.
præservans à peste. 202. Solis. 196.
sudorifera in hydrope. 140. in peste. 197. 201. temperata pro pueris in peste. 200.
theriacalis, 196. 197. & seqq.
anei puncturæ remedium. 220.
canum Carduibenedicti contra quartanam. 211
canum contra pestem. 193
thritidis remedia. 228. & seq.
caridum remedium. 138.
itis hydropis remedium. 142
colymbrus Bellonii. 41
hmatis curatio. 108
ractylis. 29. hirsutior. 30
ditus difficilis curatio. 96.

B.

Alsamicus succus è Carduobenedicto statô tempore exsudans. 236.

Bezoar

Bezoar Sophisticus.
Bombyx seu lanugo Carduib. ulcera sana[t] imposita.
vulneraria est.

C.

CAlculi remedia. 144. ss[q]
Cancri curatio. 232.ss[q]
Canis rabidi morsûs remedium. [illegible]
Caput est fons & origo plurimorum ma[l]borum.
Carbonum recens accensorum venenu[m] [illegible]
Carbunculos pestilentes sanant Carduib. f[o]lia imposita. 22[illegible]
Cardiaca medicamenta. 11[illegible]
Carduibenedicti descriptio,33. etymologi[a] 27. Natura. 33. paronymia,27. synon[y]mia. 28. Signatura,37. vires & qualit[a]tes,52.& seq. usus, [illegible]
Carduusbenedictus cur sic dictus.
ex Indiis primitus allatus. 47. 5[illegible]
in Insulâ Lemnô suâ sponte prov[e]nit. 44
in potu & cibo sumi potest. 61. 16[illegible] 167.21[illegible]
sangvineis stillat guttulis. 35. 5[illegible]
seritur principiô veris. 55
sine spinis quomodo crescat. 5[illegible]
sale multô abundat. 55
comestus facit, ut mares concipi[a]ntur, 154. valet

valet specificè contra pestem.163.&seq
contra venena. 217
virtutes Magicas obtinet. 239
veneno Tarantulæ adversatur. 222
rduus Mariæ solô aspectu stranguriam curat. 41
rduus echinatus, 42. lanceolatus, ibid. ferox. ibid.
albus, Arabicus, Judaicus, ibid. ramptorius, ibid.
tomentosus, 43. bulbosus, pratensis, stellatus, solstitialis, ibid. Aræophyllos, Cordryloides, eriocephalus, niger, & alii varii. 46. 47
rduus Veneris vermiculum producit specificum contra quartanam remedium. 44
rduncellus. 31. 44
rolinæ radix ab Angelo contra pestem Carolo Magno commendata. 41
rolina silvestris. 41
tarrhos absumit vinum Carduibenedicti. 98. 99
phaléæ & Cephalalgiæ curatio. 97
evisio medicata. 75
amæleon niger seu Crocodilium. 41
ylostagma diaphoreticum. 200
culus ex quadratô. 69
retum. 76. Universale. 64. 122
ssus Carduibenedicti. 69

Clysteres ingreditur Carduusben. 123.138.11
:1
Cnicus sativus officinarum seu Cartham
4
Colici doloris remedia. 11
Concussionis vehementis remedia. 11
Confectio theriacalis. 22
Conserva Carduibenedicti. 16
Convulsionis curatio. 15
Crabronum ictûs remedium. 22
Crystalli Carduibenedicti. 6
Cynara seu Carduus sativus. 4

D.

DEcoctum antipleuriticum. 111. antiphthi
sicum. 111
Carduibenedicti simplex & compo
tum. 76.
Catarrhale. 99. contra calculum. 144
144
contra casum & contusiones. 2.4
contra colicum dolorem. 13
contra morbum Gallicum. 133. se
contra hæmorrhagiam nimiam in ca
cro. 2.3
contra quartanam. 211. 22
contra respirationem difficilem. 10
extra in peste admovendum. 20
expellens in variolis & morbillis, 21
ficuum, ibid. & se
gal

galli veteris,129. hypochondriacum, 131. 149
in empyemate. 116, menses movens. 157
sudoriferum in ascite. 142. in peste, 183
[D]entes stabilit Carduus Sanctus. 100
[D]istillatum antepilepticum. 103
arthriticum. 229
restaurans pro pleuriticis, 113
[Di]arrhœæ remedium 155
[Do]nacitis. 42
[Dr]upis. 45
[Dy]senteriæ remedium. 154
[Dy]spnœæ remedium, 122

E.

[E]Lectuarium absinthiacum. 129. aureum, bezoarticum contra pestem. 85 176. & seq. de Carduô Cratonis. 86
[Ele]ctuarium contra melancholiam. 150. hydropem. 140. 144
diapetasites. 180. de baccis juniper. 192
ex dictamnô. 181. Orvietanum. 85. & seq.
prophylacticum. 177. 178
solutivum in peste. 204. 205
[Ele]osaccharum Carduibenedicti. 72
[Ele]phantiasis remedium. 241
[Eli]xir arthriticum calidum. 230. Carduib. 66
Cordiale. 123
febrile, 83. Vitæ Budæi, 192

Emplastrum ex Carduobenedicto. 234. 2
Empyematis remedium. 11
Emulsio diuretica in peste. 186. in variol. & morbil. 22
pleuritica. 77. 108. petechialis. 77. contra puncturas laterum, 131. seminis Cardu ib. s.
sudorifera in peste. 186. 207. se
Emulsum enulatum. 11
Epilepsiæ remedium. 101. 11
Epithemata in peste. 202. & seq. 2
Eryngium Carduis accensetur. 4
Erysipelatis remedium. 22
Essentia bezoartica. 82. Carduibenedicti. 66 11
hypochondriaca. 149. sudorifera, 2
Esulæ venenum. 22
Euphorbii succus è longinquo colligendu 44
Expectorantia medicamenta. 11
Extractum Carduib. simpl. 64. compos. alexipharmac. 1
liquidum. 1
Exulceratorum pulmonum & faucium remedium. 11

F.

Febris est morbus universalis. 11
Febris tertianæ remed. 209. tertian. noth 22
pete

petechialis remed. 206. syncopalis remed. 210
quartanæ remed. 211. 212
[F]issurarum in ano remedium. 234
[Fi]stulas curat Carduusbenedictus. 234
[Fl]oridi coloris in facie productio. 103
[F]œtoris halitûs remedium. 239
[Fr]uctuum intoxicationes. 16
[F]ungorum venenum. 222

G.

GAlodragon Xenocratis. 44
Gangræna ab animalium venenatorum morsu. 223
[G]angrænæ remedium. 242
[G]ingivas conservat Carduusbenedictus. 100
[G]onorrhœæ virulentæ remedium. 156
[G]raveolentiam alarum corrigit Carduusbenedictus. 240

H.

HÆmorrhagiæ narium curatio. 100
remedium in cancrô. 232
vulnerum nimiæ curatio. 238
[H]alitus fœtentis curatio. 100, 239
[H]austus expellens in variolis & morbillis. 213
in scabie. 241. purgans in peste, 205
sudoriferus in peste. 183. in tertianâ, 210
[H]emicraniæ remedium. 100
[H]istoria fœminæ cancrô laborantis Carduob. curatæ. 231

elegans lacertæ cum vipera dimicantis. 20.
veneni ſumpti & aquâ Carduib. expulſi 218. 22
ulceris putridi Carduib. decoctô curati. 22
Homo à brutis didicit remedia, ut & 19.
ab illicitâ cum Dæmonibus converſatione.
eſt planta inverſa. 94. naſcitur nudus & inermis 21
Hydromel laxativum. 230. 2.4
Hydropis remedia. 144
Hydroticum antepilepticum. 102. antidotum. 24
Hyoſcyami venenum. 221
Hypochondriacum Zvvingeri. 144

I.

ICteri remedium. 140. 144
Inciſiones nervorum Carduus benedictus ſanat. 233
Inflationis lienis & hypochondriorum. 13
teſtium. 156. 233
ventriculi remedia. 122
Infuſum contra peſtem. 182. 202. 204. contra vermes, 133
leniens in peſte, 205. 206. menſes movens, 151. 152. præſervans, 188
Injectiones in pectoris cavitatem in empyemate apertô. 117.

Inſeſſi

[..]eſſibus Carduusbenedictus admiſcetur. 102
[..]huriæ remedium. 147
[..]lebus expellens in variolis & morbillis. 213.
[..]lebus in peſte. 184.186

L.

Anugo Carduibenedicti ſanguinem ſiſtit. 100.101.235
vulnera ſanat ſine dolore. 235
[..]pilli Carduibened. 67
[..]præ remedium. 237.241
[..]ucacantha. 39
[..]uces remedium. 227
[..]ucophlegmatiæ remedium. 152
[..]nis tumentis remedium. 130
[..]quor nitratus Carduibenedicti. 83
ſtillatitius contra venena. 200
[..]lii ſeminis venenum. 217
[..]oh in tuſſi gravi 117.118
[..]is Venereæ remedium. 132.133.134
[..]mbricos necat Carduusbenedictus. 137 160.239
[..]mbricus latus. 138

M.

MAgicæ virtutes Carduibenedicti. 239
Magiſterium Carduibenedicti. 72
[..]ammarum ulcera putreſcentia ſanat Carduusb. 234

Mandragoræ venenum. 22
Melancholiæ hypochondriacæ remedia. 114
Melocarduus echinatus Indiarum inquilinus. 44
Memoriæ confortatio. 99. 100
Mensium cum dolore fluentium remedium 114
Mesenterium strumarum fundamentum secundum Riolan. 112
Mixtura bezoartica. 189. 190. contra hydropem. 1.4
contra pestem. 189. contra pleuritidem 11
stomachica. 127. sudorifera Catholica 190. 199
Morbillorum remedium. 22
Morbum Gallicum curat Carduusbenedictus. 11
Morsuli ex Carduobenedictô. 78. 118

N.

NAtura non labitur in deterius.
Naturæ cinnus. 44
Necessitas hominem docuit remedia. 12
Nodulus pro avertendâ & præcavendâ peste. 200

O.

OBauditionis remedium. 99
Obstructionis epetis & lienis curatio 129. & seq. 13
Obstru

Obstructionis mensium remedium. 164
Oculorum pruritûs, rubedinis, & macularum remed. 97.226.
suffusionis, 97. leucomatum curatio. ib.
Odor Carduib. florentis è longinquo captatus pyra moschatellina æmulatur. 77
Oleum Carduib. expressum, 72. destillatum & simplex. 71
Gregorii Caravitæ. 91. 224. rhabarbari compos. 93
scorpionum magnum Matthioli. 71
Vitrioli pesti resistit. 186
Opiata contra pestem. 178. seq.
Opii maligna qualitas. 217
Orvietanum. 169
Oxymel Carduibenedicti. 185
helleboratum, 81. pectorale, 108
Oxysal diaphoreticum Carduibenedicti. 70

P.

Palpitationis cordis remedium. 123
Paralysis remedium. 96.228
Partum promovens. 151
Pastinacæ silvestris radicis venenum. 217
Pestis remedia. 158.164. & seq.
duplex causa. 159. verum subjectum. 160
creditur esse animata. 160
Phœnix Carduus. 42
Phthisis remedia. 114. & seqq.
Pilulæ contra pestem. 91. & seq. contra tertianam. 90,209

Catarrhales. 98. de Carduô Cratoni
91. epaticæ, 135
laxantes in peste, 205. menses moventes, 155
podagricæ, 212
Pleuritidis veræ & spuriæ remedia. 108. seqq.
Plicæ Polonicæ curatio. 244
Podagræ remedium. 229. 233
Polyacantha. 44
Potio alterans in petechiis. 207. antipestifera. 182. asthmatica. 108. contra tertianas 210. venena, 222. & seq. in cancro. 233 elephantiasi, 241. febre syncopali, 210 exulceratione faucium & pulmonum 119. de Carduo, 182. contra diarrhœam 155. febres malignas. 185. tertian. 210. in lenticularibus febribus, 207. morbo Hungaricô, ibid.
Potio præservans à variolis & morbillis. 211 seqq.
sudorifera in ulceribus à defluxione ortis. 235
pro prægnantibus. 185. 207
vulneraria. 236. 238
Poterion seu phrynion phthisicis subvenit 46
Prophylacticum in febribus. 158
Pulvis amarus contra pestem, 171. antipestiferus. 80. 170. alius cum moschô, 170. asthmaticus, 105. bezoarticus, 79. 172. & seqq.

seqq. Carduib.simpl.169.contra dysenteriam,154. contra tussim, 117. contra tumorem lienis, 130. contra venena, 224. cordialis,124. expellens in variolis & morbillis, 215. ex herbâ & sem. Carduib. paratus in peste.61. 158. febrilis,80.210 in ulceribus mali moris, 235 pleuriticus,80.108.Vitæ, 173
pro plebejis tempore pestis. 175
rgantibus admiscetur Carduusbenedictus. 124
stulas nigras tollit aqua Carduibenedicti. 227

Q.

QUartanæ febris remedia. 211.212.

R.

Egimen in peste. 162
Remedia ex omnibus Creaturis hauriuntur.25
num abscessus,147.
num doloris remedium. 145
spirationis difficilis curatio. 105
stæ bovis radix contra calculum. 45
agadum ani remedium. 234
otulæ cum extractô Carduibenedicti. 77
otulæ contra catarrhos.98. contra pestem, 187.
boris nimii in facie curatio. 103

S.Saccu-

S.

SAcculus contra vomitum,128. Cordialis [illegible]
peste,
Cordialis in syncope,
Sal Carduibenedicti,66.Crystallinus,67. [illegible]
latilis,68. diaphoreticus. 209. est ce[illegible]
mium remedium contra pestem,
189. febrilis Mynsichti, 70. febrifug[illegible]
Rolf. 71. hydropicus,
Scabiei remedium, 240.& se[illegible]
Scolymus silvestris,
Scombri Carduus, Scombrovolus,
Scorbuti remedia. 147.se[illegible]
Scorpionis puncturæ remedium. 219.se[illegible]
Scroti tumentis curatio. 22[illegible]
Secretum in peste. 1[illegible]
Secundinarum retentarum expulsio. 152.se[illegible]
Serpentum morsûs remedium. 2[illegible]
Signaturæ herbarum.
Signatura Carduibenedicti. 25[illegible]
Singultûs remedium. 11[illegible]
Sirupus alterans in lue Venereâ, & simul l[illegible]
xans,135. antiphthisicus,116.antipleu[illegible]
ticus,111. asthmaticus.107. aperiens, [illegible]
Carduibenedict. f. 64. contra pestem
188. contra quartanam, 212. Cordiali[illegible]
123. diaphoreticus febrilis, 81. epilept[illegible]
cus Cratonis, 102. in cancro, 232. tuss[illegible]
21

Spasm[illegible]

asmi remedium, 96
ecies contra dysenteriam,154. contra pestem, 172
febrifugæ, 210
ecifica vegetabilia contra pestem. 162
ecificum Lutheri contra puncturas laterum. 113
ina Regia, 42. murina seu Corruda tertia Clusii. 47
inosi generis olera stomacho cōmoda. 127
iritus Carduobenedicti, 62. enulatus compositus, 107
febrilis, 90. ⊖is Carduibenedicti, 68
terræ sigillatæ contra pestem. 186
ercora animalium nonnullorum ob salis volatilis copiam maximè penetrant ac discutiunt. 114
ccus Carduibenedicti quomodo diu asservari possit. 63
doriferum in ascite. 142
ncopis remedium. 120.238

T.

TAbellæ præservantes Imperatoris Maximiliani. 87
rantulæ venenum, 217. admirandus effectus, 223
rtarus emeticus. 206
rtarum lutosum Carduibenedicti. 63
ganitæ ex Carduobenedicto. 60

Testiculorum inflatorum remedium. 239
Theriaca febrilis Catholica. 215
Theriaca Germanorum,169. domestica. 180
Tinctura alexipharmaca Rolfinciana, 190
bezoartica,82.191. antipleuritica, 110
Torpedinis venenum, 217
Tragacantha seu hirci spina, 466
Tragea arthritica,229. splenetica, 131
Tragon. 466
Tuberculorum in ano remedium, 240
Tumoris in scrotô curatio. 239
Tuna. 477
Tussis remedia. 117.& seq.
Tympanitis remedium. 141

V.

VApor decocti Carduibenedicti calculum loçô movet.146.235.menses movet.151
Variolarum & morbillorum remedium. 213.
Venenum quid? 216
Venena trium Regnorum,216. diversimodè lædunt, 217
Venenorum magna copia, 216. remediũ. 218
Venenosorum animalium antidota. 222. 223
Ventriculi phlegmata consumit Carduus-benedictus. 128
inflationis remedium, 128
Vermes ex venâ cavâ in cor delati. 105
Vermium remedia. 137.seq.240

Verti-

Vertiginis curatio. 98
Vesperam ictûs remedium. 222
Vina medicata. 74.75
Vinum alexipharmacum Horstii,76. aloëticum,74. bezoarticum.76. Carduibenedicti,74.76.138.147.151. contra dysenteriam,155. guajacinum,135. hydropicum,144. in obstructis mensibus,152. in secundinis retentis,152. theriacale.76
Vitiliginis remedium. 237
Ulcerum in tibiis curatio. 238
malignorum in pudendis remedium. 233
putrescentium curatio. 231
Unguentum bezoarticum Angeli Salæ. 92
D. Martini, 62.92
in ulceribus tibiarum, 133
in vulneribus. 239
Unitas ex triade. 69
Vomitorium in peste. 206
Vomitûs remedium. 128
Urinam movet Carduusbenedictus. 147
Uteri morbos curat Carduusbenedictus. 150
strangulatûs & suffocationis remedium. ibid.
impuri purgatio. ibid. scirrhi curatio, ibid.
vasorum ruptorum sanatio. ibid.
Vulnera recentia sanat Carduus Sanctus, 236

FINIS.

ERRATA,

*Quæ ob Authoris absentiam irrepser[...]
benevolus Lector ita corrigat.*

PAg.24.l.17.lege, ἀδύνατον.p.29.l.15.crep[...] lam.p.38.l.23.leg. σκόλυμ☉.p.41.l.[...] borda.p.50.l.27.leg.si cacumina.p.71.l.[...] fumariæ. p.76.l.9. juniper. p.90.l.13.le[...] ♀ri.p.98.l.23.&27.pro ʒ. pone ℥. p.10[...] l.1 Frühl.p.115.l.24.dele cort.p.117.l.1[...] lege, succum.l.11.sumptum.l.12.Taberna[...] montanus.p.124.l.8.aromatisatus.p.12[...] l.21.trutinatur.l.23.intergerini.p.141.l.[...] lege 2.3.4.p.148.l.ult.aper.p.177.l.23.Ca[...] linæ.182.l.8.cinamomi.192.l.24.juglan[...] 194.l.10.fortiter.p.195.l.penult.l.cum.[...] 200.l.12.melon.p.201.l.9.pro ʒ.l.℥.p.20[...] l.23.lapidis bezoar.p.208.l.4.pro ʒiß.[...] ℥iß.p.240.l.24.chelidon.